

178539
01/11/51
178539

การศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน
สำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

ปริญญานิพนธ์
ของ
วิไล ประกิจ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
เมษายน 2531
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

178539

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้
แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....
..... ประธาน
..... กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....
..... ประธาน
..... กรรมการ
..... กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับ "ทุนสิรินธร" เป็นทุนอุดหนุนการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณ

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ณงนวล พงษ์ไพบูลย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา เป็นอย่างสูง ที่กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบเพิ่มเติม และให้คำแนะนำในการเขียนปริญญานิพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์สมบูรณ์ ศิงฆมานันท์ แห่งภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์กฤตยา ปันลายนาค อาจารย์ฐิติ กาลวันทวนิช อาจารย์ทองประกบ ลิมตระกูล อาจารย์วีระวรรณ วรรณโท และอาจารย์อัศพร พรหมสิงห์ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้สัมภาษณ์อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร และจังหวัดกาญจนบุรี ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ คุณวรรณภา ไชยยศ และคุณยุพา แสงทอง ที่ช่วยเหลือในการติดตามข้อมูล ขอขอบคุณ คุณสุชาติ ทั้งอุคมภพ ที่ช่วยเหลือในการวิเคราะห์ข้อมูลและพิมพ์ปริญญานิพนธ์ และขอขอบคุณ คุณสุเมธทา วิรุฬษา คุณอรพรรณ วีระวงศ์ คุณกนกรัตน์ บัวซอน คุณวราภักษ์ พัฒนเกียรติพงศ์ และเพื่อน ๆ พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ บิคา-มารคา และคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทุกท่าน

วิไล ประกิจ

สารบัญ

๑
บท

๑
หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	6
	ความหมายของบริการและกิจกรรมห้องสมุด	6
	ความสำคัญของกิจกรรมห้องสมุด	7
	ประเภทของกิจกรรมห้องสมุด	8
	หลักการจัดกิจกรรมห้องสมุด	10
	คุณสมบัติของนักจัดกิจกรรมห้องสมุด	11
	ความสำคัญของการสร้างเสริมการอ่าน	12
	ห้องสมุดกับการสร้างเสริมการอ่าน	13
	บทบาทและหน้าที่ของบรรณารักษ์ในการสร้างเสริมการอ่าน	14
	วิธีการสร้างเสริมการอ่าน	14
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	16
	งานวิจัยในประเทศ	16
	งานวิจัยในต่างประเทศ	20

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	23
	กลุ่มประชากร	23
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	23
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
	การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	27
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	28
4	ผลการศึกษาค้นคว้า	29
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
5	สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	99
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	99
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	99
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	101
	อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า	103
	ข้อเสนอแนะ	108
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย	110
	บรรณานุกรม	111
	ภาคผนวก	118
	ประวัติย่อของผู้วิจัย	169

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	กลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม แยกตามขนาดโรงเรียน	26
2	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบรรณารักษ์และสภาพห้องสมุด	30
3	สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไปของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ ...	37
4	สภาพการจัดนิทรรศการ	41
5	รายละเอียดของการจัดนิทรรศการแต่ละประเภท	43
6	สภาพการจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาคนควา	53
7	รายละเอียดของการจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาคนควา .	55
8	สภาพการจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะนำการอ่าน	61
9	รายละเอียดของการจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะนำการอ่าน	64
10	สภาพการจัดกิจกรรมการแสดง	75
11	รายละเอียดของการจัดกิจกรรมการแสดง	77
12	สภาพการจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	83
13	รายละเอียดของการจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	85
14	ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทุกขนาด	91
15	การจัดอันดับและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ	94
16	ค่าความถี่ของเหตุผลที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน	120

บทนำ

ในสัณนิบาตวิชาที่ว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่าน ตามโครงการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกับการพัฒนาหนังสือ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้จัดขึ้นระหว่างวันที่ 21 ตุลาคม - 13 ธันวาคม พ.ศ. 2528 ณ จังหวัดต่าง ๆ คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดจันทบุรี จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดสงขลา ได้มีการพิจารณาถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน ได้แก่ สภาพการอ่าน สภาพของวัสดุการอ่าน สภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน สภาพแหล่งวัสดุการอ่าน สภาพกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และสภาพสังคมและครอบครัว ทั้งนี้เพื่อหาข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในการพัฒนาและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียนต่อไป ซึ่งพบว่าปัญหาเกี่ยวกับสภาพการอ่าน สภาพการเรียนการสอน และสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ส่วนหนึ่งอยู่ที่ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาการอ่าน ยังขาดความรู้ ความเข้าใจบางอย่างเกี่ยวกับการพัฒนาการอ่าน ขาดความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ไม่มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์และความคิดเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาการอ่าน (กรมวิชาการ 2529 : 1-2)

ดังนั้นควรที่ผู้เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ครู อาจารย์ ผู้สอนภาษาไทย บรรณารักษ์ และศึกษานิเทศก์ จะได้สนใจหาความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างเสริมและพัฒนาการอ่านกันอย่างจริงจัง

สำหรับห้องสมุดโรงเรียนนับว่ามีบทบาทในการสร้างเสริมการอ่านแก่นักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะเป็นแหล่งบริการการอ่านและศูนย์กลางของวัสดุการอ่านทั้งมวล จึงเป็นที่ยอมรับกันว่าห้องสมุดเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการอ่าน และสัมฤทธิ์ผลของการสอน หากห้องสมุดของโรงเรียนมีหนังสือเกี่ยวกับการสอนและการส่งเสริมการอ่านอย่างพร้อมมูล มีการจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชา บรรณารักษ์ศาสตร์ ตลอดจนมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน การศึกษาค้นคว้า ซึ่งจะนำไปสู่การศึกษาที่สมบูรณ์ รู้วิธีการให้การศึกษาแก่ตนเองไปตลอดชีวิต (กรมสามัญศึกษา 2521 : 6)

ฉะนั้นครูบรรณารักษ์จึงเป็นผู้หนึ่งที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมการอ่าน ควรตระหนักอยู่เสมอว่า งานสำคัญของบรรณารักษ์ คือ งานให้บริการให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับความสนใจ และความต้องการของแต่ละบุคคล อีกทั้งพยายามหาวิธีการให้ผู้ที่ไม่สนใจการอ่าน หันมาอ่านหนังสือให้มากขึ้นด้วย (สมบูรณ์ ศิงฆมานันท์ 2530 : สัมภาษณ์) วิธีการดังกล่าว คือ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด ที่บรรณารักษ์ได้จัดขึ้น เพื่อเป็นการกระตุ้นและจูงใจให้นักเรียนเข้ามาใช้บริการของห้องสมุด ล้วนเป็นกิจกรรมที่สร้างเสริมการอ่านทั้งสิ้น

สำหรับกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านที่จัดในห้องสมุดโรงเรียน สามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น นิทรรศการ เล่านิทาน ฉายภาพยนตร์ แนะนำหนังสือ หรือการประกวดต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของครูบรรณารักษ์ที่จะต้องพิจารณาคำแนะนำการให้เหมาะสม เพื่อให้กิจกรรมนั้น ๆ สอดคล้องกับหลักสูตร และวัตถุประสงค์ในการจัดแต่ละครั้ง โดยคำนึงถึงองค์ประกอบหลายประการ คือ ประเภทของกิจกรรมที่จะจัด บุคลากร งบประมาณ สถานที่ เวลา และโอกาสที่จัด (กุลรัสมิ ภูมิมาศ 2521 : 5-7) นอกจากนี้ยังต้องอาศัยจิตวิทยาการเรียนรู้ ในการเลือกกลวิธีนำเสนอกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวัย ภาวะการเรียนรู้ ประสบการณ์ พื้นฐานทางวัฒนธรรม ตลอดจนความจำเป็นและความต้องการของนักเรียนด้วย (การประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการสร้างเสริมการอ่าน 2529 : 5) และเพื่อให้กิจกรรมนั้น ๆ ประสบความสำเร็จและได้ผลดียิ่งขึ้น ครูบรรณารักษ์ควรลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง อีกทั้งพยายามปรับปรุงบริการและกิจกรรมของห้องสมุดให้ประสิทธิภาพอยู่เสมอ (สมบูรณ์ ศิงฆมานันท์ 2530 : สัมภาษณ์ และ คุณรัญจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนากร 2524 : 95)

อนึ่งการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านสำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่าโรงเรียนในส่วนภูมิภาคบางแห่ง เช่น โรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 3 ยังไม่ได้มีการดำเนินงานอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพราะครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมห้องสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมเพื่อการสร้างเสริมการอ่าน (ศุภมาศ ณ ถลาง 2528 : 87 และ เสรี ทองพันธุ์ 2526 : 98-102)

ส่วนห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานคร เริ่มให้ความสนใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมห้องสมุดกันมากขึ้น กิจกรรมที่เด่นมาก คือ สัปดาห์ห้องสมุด หลาย

โรงเรียนสามารถจัดได้เป็นอย่างดี ประสิทธิภาพสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ (จุฑามาศ สุวรรณโคตร 2529 : การบรรยาย) นอกจากนี้ยังมีการประชุมกลุ่มบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนของกลุ่มโรงเรียนต่าง ๆ มีผลให้เกิดความร่วมมือในการผลิตสื่อและวัสดุต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม เช่น สไลด์ ภาพ หรือวัสดุสำหรับจัดนิทรรศการ เป็นต้น และมีการจัดอบรมเพื่อเสริมประสบการณ์แก่ครูบรรณารักษ์ เช่น อบรมการผลิตสื่อ เทคนิคการจัดนิทรรศการ เป็นต้น (ชูศรี กาลวันทวานิช 2530 : สัมภาษณ์)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพและความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน สำหรับห้องสมุด ของครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน สำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบถึงสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. ทำให้ทราบถึงความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
3. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ

4. เพื่อเสนอแนะการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษากับครูบรรณารักษ์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นหัวหน้างานห้องสมุด
จำนวน 103 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร มีจำนวนทั้ง
สิ้น 103 โรง (กรมสามัญศึกษา 2530 : 1-8) โดยจำแนกขนาดโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐาน
โรงเรียน พ.ศ. 2521 ของกรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา 2522 : 6) ซึ่งกำหนดตามจำนวน
นักเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก	1 - 499 คน	มีจำนวน	3 โรง
โรงเรียนขนาดกลาง	500 - 1,499 คน	มีจำนวน	14 โรง
โรงเรียนขนาดใหญ่	1,500 - 2,499 คน	มีจำนวน	45 โรง
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	ตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป	มีจำนวน	41 โรง

สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กเนื่องจากมีเพียง 3 โรงเท่านั้น จึงนำมารวมกับโรงเรียนขนาด
กลาง

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ครูบรรณารักษ์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

2.1.1 โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.1.2 โรงเรียนขนาดใหญ่

2.1.3 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

3. กิจกรรมที่ศึกษา

3.1 การจัดนิทรรศการ

3.2 กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า

3.3 กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน

3.4 กิจกรรมการแต่ง

3.5 กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ครูบรรณารักษ์ หมายถึง ครูที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ หรืออาจไม่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ แต่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียนให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน หมายถึง กิจกรรมที่ได้จัดขึ้นในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้ 5 กิจกรรม ดังนี้
 - 2.1 การจัดนิทรรศการ
 - 2.2 กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า
 - 2.3 กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน
 - 2.4 กิจกรรมการแต่ง
 - 2.5 กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน
3. สภาพการจัดกิจกรรม หมายถึง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมที่ปฏิบัติกันอยู่ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา
4. ความต้องการในการจัดกิจกรรม หมายถึง ความประสงค์ หรือความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ที่ครูบรรณารักษ์ประสงค์จะจัดให้เกิดขึ้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของบริการและกิจกรรม

บริการของห้องสมุด หมายถึง การจัดกิจกรรมและบริการโดยการจัดหาวัสดุต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกสบาย และช่วยเหลือผู้ใช้บริการให้ได้ใช้วัสดุอุปกรณ์ทุกชนิด ทุกประเภทที่มีอยู่ในห้องสมุด ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ด้วยวิธีการต่าง ๆ (กุลรัสมิ ภูมิมาศ 2521 : 1) งานบริการจึงเป็นหัวใจของห้องสมุด เพราะมีส่วนสำคัญยิ่งที่ทำให้ผู้ใช้ คือ นักเรียน ครู อาจารย์ มาใช้ห้องสมุดมากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนดีขึ้น ช่วยประชาสัมพันธ์ให้ผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรภายนอกมองเห็นความสำคัญของห้องสมุดอีกด้วย (สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์ 2521 : 56)

งานบริการของห้องสมุดโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ บริการและกิจกรรม มีการเรียกชื่อหรือแบ่งประเภทต่างกันไปบ้าง เช่น บริการพื้นฐานและบริการพิเศษ (กุลรัสมิ ภูมิมาศ 2521 : 7) หรืองานบริการที่จัดเป็นประจำ และงานบริการที่จัดเป็นครั้งคราว (สุพรรณี วราพร 2528 : 124-126) แต่โดยความหมายและรายละเอียดแล้วคืออย่างเดียวกัน

บริการและกิจกรรม มีความหมายต่างกันดังนี้

บริการ หมายถึง งานที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ เริ่มตั้งแต่การจัดและตกแต่งสถานที่ให้สวยงาม มีระเบียบ สะอาดตา สร้างบรรยากาศในห้องสมุดให้เชิญชวนเข้ามาใช้บริการ บริการต่าง ๆ ที่ควรจัดในห้องสมุดมีดังนี้

1. บริการรับ-จ่ายหนังสือ
2. บริการหนังสือจอง
3. บริการแนะนำการอ่าน
4. บริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า หรือบริการเอกสารสนเทศ
5. บริการแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด เช่น การปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด การสอนวิธีใช้

ห้องสมุด และการจัดทำคู่มือการใช้ห้องสมุด

6. บริการจัดทำรายชื่อนหนังสือ อาจเป็นรายชื่อนหนังสือใหม่ หรือรายชื่อนหนังสือประกอบรายวิชา เป็นต้น

7. การแนะนำวิธีศึกษาค้นคว้าในห้องสมุดด้วยตนเอง (คุณรัญจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนกร 2524 : 81-86 และ สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงษ์ 2521 : 56-57)

สำหรับความหมายของกิจกรรมห้องสมุด มีผู้อธิบายไว้คล้ายคลึงกัน เช่น

กิจกรรมห้องสมุด หมายถึง งานที่ห้องสมุดจัดขึ้นเป็นครั้งคราว เพื่อส่งเสริมการอ่าน การศึกษาค้นคว้า (สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงษ์ 2521 : 57)

กิจกรรมห้องสมุด หมายถึง งานที่ห้องสมุดจัดขึ้นเป็นครั้งคราว เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ การสอน กิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการศึกษาค้นคว้า (คุณรัญจวน อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนกร 2524 : 86)

กิจกรรมห้องสมุด หมายถึง งานที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นเพื่อการค้นคว้า การส่งเสริมการอ่าน และความบันเทิงแก่ผู้เข้าใช้ห้องสมุด ช่วยชักจูงให้ผู้เข้าใช้ห้องสมุดสนใจ และรู้จักใช้บริการของห้องสมุด (ชูศรี กาลวันทวานิช 2530 : สัมภาษณ์)

สรุปได้ว่า กิจกรรมห้องสมุด คือ กิจกรรมทุกอย่างที่ห้องสมุดจัดขึ้นเป็นครั้งคราว เพื่อส่งเสริมการอ่านและการใช้บริการของห้องสมุด

กิจกรรมที่นิยมจัดกันในห้องสมุดโรงเรียน ได้แก่ การเล่านิทาน การเล่าเรื่องหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ การจัดนิทรรศการ การฉายภาพยนตร์ วรรณกรรมสาธิต ประกวดการอ่าน ประกวดเรียงความ การทายปัญหาจากหนังสือ ทักษะศึกษา การสอนให้จดบันทึกเรื่องราวจากหนังสือ สโมสรห้องสมุด หรือชุมนุมห้องสมุด การออกร้านหนังสือ การอภิปราย ปาฐกถาหรือสนทนาเรื่อง หนังสือ (สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงษ์ 2521 : 57-58 และ ชาคาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2519 : 22)

ความสำคัญของกิจกรรมห้องสมุด

กิจกรรมห้องสมุดมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพของงานบริการเป็นอย่างยิ่ง การจัดกิจกรรมจะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ใช้ห้องสมุดกับบรรณารักษ์ (ชาคาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2519 : 22) ช่วยทำให้นักเรียนหันมาสนใจหนังสือมากขึ้น (รัชนี ศรีไพรวรรณ 2523 : 3-5) และสามารถ

ปลูกฝังนิสัยรักการอ่านแก่เยาวชนได้ (พว พันธ์เมฆา 2525 : 156) ส่วนนักเรียนที่มีความสนใจการอ่านอยู่แล้ว การจัดกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดนิทรรศการ ถิ่นห้องสมุดได้จัดอย่างสม่ำเสมอ และจัดได้ก็ สะดุดตาน่าสนใจ ทันสมัยทันเหตุการณ์อยู่เสมอ จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักเรียนเข้ามาใช้บริการห้องสมุดเป็นอย่างมาก จนเกิดความเคยชินที่จะต้องมาห้องสมุดเป็นประจำ (ทองประคัม ลิ้มตระกูล 2530 : สัมภาษณ์)

นอกจากนี้การเข้าร่วมกิจกรรมของห้องสมุด ยังมีประโยชน์อีก คือ ช่วยเพิ่มพูนความรู้ เกิดความเพลิดเพลินและบันเทิงใจ สามารถนำความรู้มาใช้ในการเรียนได้ ทำให้เป็นคนทันเหตุการณ์ มีความคิดริเริ่ม และช่วยให้ผู้ใช้สนใจที่จะเข้ามาใช้ห้องสมุดมากขึ้น (อรทัย วาริสะอาค 2526 : 94) ซึ่งสอดคล้องกับที่อุบล บุญชู (อุบล บุญชู 2525 : 93) กล่าวว่า กิจกรรมของห้องสมุดเป็นสิ่งสำคัญที่ห้องสมุดทุกแห่งต้องพยายามดำเนินการให้ดีขึ้น เพื่อให้ห้องสมุดสามารถให้บริการที่เลิศ และมีสิ่งที่น่าสนใจแก่ผู้ใช้ห้องสมุดอยู่เสมอ กิจกรรมห้องสมุดเป็นช่องทางหนึ่งที่จะให้บุคคลต่าง ๆ ยื่นมือเข้ามาช่วยเหลือกิจการห้องสมุดให้เป็นไปอย่างดี และเป็นสะพานเชื่อมโยงผู้ใช้กับห้องสมุดได้เป็นอย่างดี

ฉะนั้นครูบรรณารักษ์ควรพยายามจัดกิจกรรมห้องสมุดให้ดี บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ สามารถชักชวนให้นักเรียนมาใช้ห้องสมุดได้อย่างสม่ำเสมอ จนเกิดนิสัยรักการอ่าน และมองเห็นคุณค่าของการอ่านว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

ประเภทของกิจกรรมห้องสมุด

วณิ ฐานวงศาณี ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมห้องสมุดไว้ 5 ประเภท ดังนี้

1. กิจกรรมบนเวที ได้แก่ การอภิปราย การโต้วาที การแสดงละคร การเล่านิทาน ประกอบหุ่น การวาดภาพประกอบการเล่านิทาน การสนทนาเรื่องหนังสือ
2. กิจกรรมประเภทที่เกี่ยวกับวิชาในหลักสูตร ได้แก่ การปฐมนิเทศเรื่องห้องสมุดและการแนะนำการใช้ห้องสมุด การสอนวิชาการใช้ห้องสมุด การรวบรวมบรรณานุกรม ประมวลเรียงความ และคำขวัญ การวาดภาพประกอบการเล่านิทาน การประดิษฐ์วัสดุจากหนังสือ นิทรรศการวันสำคัญ
3. กิจกรรมที่จัดในรูปชุมนุมต่าง ๆ ได้แก่ ชุมนุมห้องสมุด ชุมนุมนักอ่าน วันห้องสมุด

4. กิจกรรมประเภทการประกวดและแข่งขัน ได้แก่ แข่งขันตอบปัญหา ประกวดเล่านิทาน ประกวดคำขวัญ ประกวดเรียงความ ประกวดสิ่งประดิษฐ์ ประกวดวาดภาพจากนิทาน

5. กิจกรรมที่จัดภายในห้องสมุด ได้แก่ การจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการ การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด บริการตอบคำถาม การฉายภาพยนตร์ - ภาพนิ่ง การแนะนำหนังสือ การแนะนำการอ่าน การเล่านิทาน การเล่านิทาน บริการขายหนังสือถูก (วณิ ฐานวงศ์ศานติ 2521 : 11)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมห้องสมุด จากเอกสารและหนังสือต่าง ๆ ผู้วิจัยได้รวบรวมและแบ่งประเภทของกิจกรรมห้องสมุด ออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การจัดนิทรรศการ

1.1 นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด

1.2 นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง

1.3 นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป

1.4 นิทรรศการหนังสือ

1.5 นิทรรศการเทศกาลและวันสำคัญ

1.6 สัปดาห์ห้องสมุด

2. กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาคนควา

2.1 การแนะนำห้องสมุด

2.2 การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดและการคนควา

2.3 บริการตอบคำถามและช่วยการคนควา

3. กิจกรรมเพื่อบริการแนะนำการอ่าน

3.1 การแนะนำหนังสือ

3.2 การทำบรรณานุกรม

3.3 การออกกรานหนังสือ

3.4 การเล่านิทาน

3.5 การแนะนำการอ่าน

4. กิจกรรมการแสดง

4.1 การแสดงละคร

4.2 การแสดงวีวีว

4.3 การเชิดหุ่น

5. กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน

5.1 ประกวดการอ่าน

5.2 ประกวดการเขียน

5.3 ประกวดการเล่านิทาน

5.4 ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์

5.5 แข่งขันตอบปัญหา

(กรมวิชาการ 2529 : 28-29 กุศลวิมล ภูมิมาศ 2521 : 44-56 ธาตุศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2529 : 20-45 ปราณี เชียงทอง 2522 : 2522 : 2-6 พวา พันธุ์เมฆา 2525 : 155-190 แม่นมาศ ขวลิศ 2526 : 18-20 และ วาณี รูปานวงศ์คานติ 2521 : 9-97)

หลักการจกกิจกรรมของสมาคม

ในการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ของห้องสมุดในแต่ละครั้ง ควรพิจารณาถึงสิ่งต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมแต่ละครั้งจะต้องมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอนว่า จัดเพื่ออะไร เช่น เพื่อเชิญชวนให้มาใช้บริการของห้องสมุด

2. จัดเพื่อใคร คือใครเป็นผู้รับบริการหรือร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น เป็นการจัดเพื่อครู นักเรียน หรือทั้งครูและนักเรียน

3. จัดอะไรและจัดอย่างไร พิจารณาว่าควรจัดกิจกรรมประเภทใด และจัดอย่างไรจึงจะเหมาะสม และได้รับประโยชน์ตรงตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

4. การเตรียมตัว มีการเตรียมงานอย่างรอบคอบเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ

5. การประเมินผล ควรมีการประเมินผลทุกครั้งทีกิจกรรมสิ้นสุดลง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และปรับปรุงแก้ไข (ธาตุศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2519 : 20-21 และ วาณี รูปานวงศ์คานติ 2521 : 6-7)

นอกจากนี้ในการปฏิบัติงานห้องสมุด ครูบรรณารักษ์ควรคำนึงถึงลักษณะของการจัดกิจกรรม เพื่อประกอบการพิจารณาวัตถุประสงค์ด้วย ดังนี้

1. เป็นการจัดกิจกรรมโดยเข้าร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน เป็นการรวมจัดใน ลักษณะการให้บริการแก่หมวดวิชาต่าง ๆ เช่น ข้อมูล หรือวัสดุต่าง ๆ
2. เป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดเป็นผู้ริเริ่มจัดขึ้นเอง เพื่อบริการเฉพาะกลุ่ม หรือเฉพาะบุคคล เช่น การตอบปัญหา การแนะแนวการอ่าน หรือการฉายภาพยนตร์ เป็นต้น กิจกรรมประเภทนี้จะมี จุดประสงค์ของห้องสมุดของการสร้างนิสัยรักการอ่าน สนับสนุนการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ปลูกฝัง ทักษะชีวิตของผู้ใช้เรื่องการใช้ห้องสมุด (วามิ ฐานวงศ์ศานติ 2521 : 9)

ฉะนั้นบรรณารักษ์ที่จะเป็นนักจัดกิจกรรมจึงควรมีความรู้และประสบการณ์ ในการจัดกิจกรรม ห้องสมุดเป็นอย่างดี กิจกรรมที่จัดจึงจะมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์

คุณสมบัติของนักจัดกิจกรรมห้องสมุด

จากการสัมภาษณ์บรรณารักษ์ผู้มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมห้องสมุด จำนวน 6 ท่าน คือ กุหลาบ บันลายมาศ ชูศรี กาลวันทวานิช ทองประคับ ลิ้มตระกูล วีระวรรณ วรรณโท อัครพร พรหมสิงห์ และสมบุญร ศิงขมานันต์ สามารถสรุปคุณสมบัติที่จำเป็นอันจะส่งเสริมให้ครูบรรณารักษ์เป็นนักจัดกิจกรรม ได้ดังนี้

1. เป็นผู้มี好奇心ในสิ่งรอบตัว
2. เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. เป็นผู้งาน ทำงานเป็น รู้ว่าจะทำอะไร ทำอย่างไร และติดตามงาน
4. เป็นผู้มีควมศรัทธาในอาชีพ
5. เป็นผู้มีควมอดทน เสียสละอย่างแท้จริง
6. เป็นผู้มีควมเมตตา
7. เป็นผู้มีควมบริสุทธิ์ใจในการให้บริการ
8. เป็นผู้มีจิตวิทยาเด็ก รู้ว่าเขาสนใจ หรือต้องการอะไร
9. เป็นผู้หลักสตูร สามารถจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับหลักสตูร

10. เป็นผู้สามารถประสานความคิดในการทำงานของผู้ร่วมงานได้ ช่วยให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน

ความสำคัญของการสร้างเสริมการอ่าน

เนื่องจากการอ่านมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต เป็นการสร้างประสบการณ์พื้นฐาน ช่วยให้ผู้รู้จักแก้ปัญหา เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข (Hafner. 1967:3) และการอ่านยังช่วยสร้างทัศนคติ และความเข้าใจอันดีต่อกันของมวลมนุษยชาติ สร้างความสันติสุขให้เกิดขึ้นในใจคนอีกด้วย (แมมมาส ชาลิต 2526 : คำนำ) ซึ่งในทางตรงกันข้าม คนที่ไม่ชอบอ่านหนังสือ หรือไม่มีนิสัยรักการอ่าน จะเป็นสิ่งบั่นทอนความก้าวหน้าทั้งทางความรู้และจิตใจ เพราะเป็นเครื่องมือพัฒนาสมอง อาชีพ การงาน และความนึกคิดจิตใจ (จารุกิติ ฌโรประการ 2526 : 6) ดังนั้นการอ่านจึงเป็นปัจจัยชีวิต ที่ช่วยให้การศึกษาค้นคว้าความรู้เป็นไปได้อย่างกว้างขวาง ไม่มีขอบเขต (บันลือ พลฤกษ์วัน 2524 : 28) และการสร้างเสริมประสิทธิภาพในการอ่านสำหรับเยาวชน ก็เป็นเรื่องจำเป็นและมีความสำคัญยิ่ง เพราะเชพแมนได้กล่าวว่า การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ จะเป็นแนวทางสำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้ และการอ่านยังเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขา และในชีวิตประจำวันของมนุษย์ในปัจจุบัน (Chapman. 1978 : 61-63)

ดังนั้นการสร้างเสริมการอ่าน จึงเป็นงานบริการที่สำคัญของห้องสมุด ที่จะต้องจัดขึ้นเพื่อจูงใจและส่งเสริมให้นักเรียนที่เข้ามาใช้ห้องสมุด มีความเข้าใจในเรื่องหนังสือและการอ่าน ดังนี้

1. ช่วยให้นักเรียนได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ เพศ และวัย
2. ช่วยให้นักเรียนได้อ่านหนังสือหลายประเภท ที่ให้ความรู้และความบันเทิง
3. ช่วยให้นักเรียนมีความสุขจากการอ่าน แม้ต่อไปจะไม่มีโอกาสศึกษาต่อก็ตาม
4. ช่วยทำให้นักเรียนติดตามหนังสือ และอยากอ่านอยู่เสมอ จนเกิดนิสัยรักการอ่าน

การค้นคว้าต่อไปในภายภาคหน้า

5. ช่วยทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวิจารณญาณในการอ่าน และมีนิสัยนิยมการอ่านที่ดี
6. ช่วยทำให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นำความรู้มาปรับปรุงคุณภาพชีวิตทั้งของตนเองและผู้อื่น เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ตลอดจนช่วยพัฒนาประเทศชาติ

7. ช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ (ชูศรี กาลวันวานิช 2530 : สัมภาษณ์)

ห้องสมุดกับการสร้างเสริมการอ่าน

เป็นที่ยอมรับกันว่า ห้องสมุดเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสร้างเสริมการอ่านของนักเรียนได้ เพราะห้องสมุดของโรงเรียนเป็นห้องปฏิบัติการในการเรียนการสอน ที่มีทรัพยากรทั้งในคานหนังสือ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และสื่อทัศนวัสดุ ที่จัดหาไว้สำหรับประกอบหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวางลึกซึ้ง เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละบุคคล (สุทธิลักษณ์ อ่ำพันธุ์ 2521 : 54) และห้องสมุดได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งกลางทางวิชาการ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอน และส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. เป็นศูนย์กลางการอ่าน
2. เป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า
3. เป็นศูนย์กลางการพิจารณาวิจารณ์ในการอ่าน และขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างขวาง
4. เป็นศูนย์กลางแนะแนวการอ่าน
5. เป็นศูนย์กลางวัสดุอุปกรณ์การสอน
6. เป็นศูนย์กลางของสื่อการศึกษา (คุณวิญจนา อินทรกำแหง และ นวลจันทร์ รัตนการ

2524 : 20-22)

ห้องสมุดจึงเปรียบเสมือนสื่อกลางระหว่างหนังสือกับผู้อ่าน แล้วสักการอ่านจะมีมาก หรือมีคุณค่าเพียงใดก็ตาม จะไม่มีประโยชน์เลย ถ้าสิ่งเหล่านั้นไม่ถึงมือผู้อ่าน ดังนั้นบรรณารักษ์จะต้องมีความกระตือรือร้นที่จะเป็นตัวกลาง เชื่อมโยงนักเรียนให้ได้พบกับหนังสือ และพยายามให้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของเขา โดยจัดกิจกรรมนานาประการ (สุทิมมา สัจจามันท์ 2525 : 14) ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ ถ้าจัดได้อย่างเหมาะสมตรงกับ ความสนใจ ความต้องการของนักเรียน จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจในหนังสือหรือการอ่านได้ และสามารถที่จะคงพฤติกรรมการอ่านไว้ได้ หากบรรณารักษ์จัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านได้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ (กุหลาบ บันลายนาค 2530 : สัมภาษณ์)

บทบาทและหน้าที่ของบรรณารักษ์ในการสร้างเสริมการอ่าน

เพื่อให้การสร้างเสริมการอ่านบรรลุผลตามเป้าหมาย บรรณารักษ์ควรมีบทบาท ดังนี้

1. ต้องพยายามทำให้คนรับรู้ว่ามีบรรณารักษ์และห้องสมุด ทำได้โดยการประชาสัมพันธ์ ทั่วงาน เช่น จัดสัปดาห์ห้องสมุด
2. ต้องทำให้รู้ว่าการอ่านห้องสมุดคืออะไร โดยจัดและทำงานนั้น ๆ อยู่เสมอ และบรรณารักษ์ต้องตระหนักอยู่เสมอว่า งานหลักของห้องสมุดคือ งานให้บริการให้คนได้อ่านหนังสือ
3. ต้องทำให้รู้ว่าการอ่านช่วยอะไรได้บ้าง โดยการเสนอวิธีการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ จะช่วยให้เด็กเรียนได้อ่านหนังสือที่เหมาะสม และตรงตามความสนใจ ความต้องการ และอำนวยความสะดวก (สมบูรณ์ ศิงฆะมานนท์ 2530 : สัมภาษณ์)

จากบทบาทดังกล่าว บรรณารักษ์จึงต้องมีหน้าที่ที่ควรกระทำดังต่อไปนี้

1. จัดห้องสมุดให้สวยงาม สะดวกสบาย เข้าใจ
2. ทำให้มีการอ่านเกิดขึ้น โดยใช้เกมหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อล่อใจให้คนเข้ามาใช้ห้องสมุด
3. จัดกิจกรรมที่สร้างความสนใจใคร่รู้ในหนังสือที่มีอยู่ในห้องสมุด
4. ชักจูงให้เด็กเรียนเห็นคุณค่าของการอ่าน โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย หรือให้ความรู้เกี่ยวกับบุคคลที่ได้รับการสำเร็จจากการเป็นนักอ่าน
5. ทำหน้าที่เป็นผู้ให้การแนะนำการอ่านเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม
6. ประชาสัมพันธ์ห้องสมุดและการอ่านอยู่เสมอ (ชูศรี กาลวันวานิช 2530 : สัมภาษณ์)

วิธีการสร้างเสริมการอ่าน

การสร้างเสริมการอ่านในโรงเรียน ถ้าครูบรรณารักษ์และครูผู้สอนได้ร่วมมือกันในการจัดกิจกรรม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กเรียนเกิดความสนใจใคร่อ่านหนังสือ ก็จะช่วยให้เด็กสนใจรักการอ่านแก่นักเรียนได้ วิธีการสร้างเสริมการอ่านนี้ ได้มีผู้เสนอแนะไว้หลายวิธี

ในต่างประเทศ เจมส์ ไค้เสนอแนะวิธีการสร้างเสริมการอ่านไว้ดังนี้

1. การพานักเรียนเข้าห้องสมุดให้ได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ จนเกิดความ

คุ้นเคยกับสภาพห้องสมุด การจัดห้องสมุด และตลอดเวลาที่เรียนอยู่ในโรงเรียน นักเรียนควรมีเวลาว่างมาใช้เวลาห้องสมุด และยืมหนังสือไปอ่านจนเกิดนิสัยรักการอ่าน

2. การจัดห้องสมุดให้สะดวกน่าสนใจ จะช่วยดึงดูดใจให้นักเรียนอยากเข้าใช้เวลาห้องสมุด

3. ใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าถึงหนังสือ เช่น การจัดกิจกรรมการพูดเรื่องหนังสือ

4. จัดห้องสมุดชั่วคราวขึ้นในชั้นเรียน โดยครูผู้สอนยืมหนังสือที่เกี่ยวข้องกับวิชาที่สอนไปจำนวนหนึ่ง ในขณะที่สอนจะอ้างอิงถึงเรื่องที่ปรากฏในหนังสือนั้นด้วย

5. อิทธิพลของเพื่อนและครู มีผลต่อการตัดสินใจเลือกอ่านของนักเรียน จึงควรเปิดโอกาสให้มีการแนะนำ หรืออภิปรายเรื่องหนังสือที่น่าสนใจ

6. จัดประชาสัมพันธ์ห้องสมุดในบริเวณต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ปักโปสเตอร์แจ้งข่าวจัดแสดงหนังสือใหม่ (เจมส์ 2523 : 29-38)

สำหรับในประเทศไทยได้มีผู้เสนอวิธีการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ที่ห้องสมุดโรงเรียนอาจจัดได้ดังนี้

1. การจัดนิทรรศการ เพื่อเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้ สามารถค้นคว้าหาความรู้ได้ด้วยตนเอง และเชิญชวนให้นักเรียนเข้าใช้เวลาห้องสมุดมากขึ้น

2. การออกรณหนังสือ เพื่อให้ได้พบเห็นหนังสือใหม่ ๆ ที่น่าสนใจ ทราบความเคลื่อนไหวในวงการหนังสือ และเป็นการประชาสัมพันธ์กิจการของห้องสมุด

3. การเล่านิทาน ในยุคปัจจุบันถือว่าเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการแนะนำ หรือกระตุ้นให้เด็ก ๆ ได้รู้จักวรรณคดีประจำชาติ

4. การทำบรรณานุกรม ที่ควรจัดทำคือ บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่ บรรณานุกรมประกอบรายวิชา บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง

5. การแนะนำหนังสือ โดยบรรณารักษ์เลือกหนังสือที่เหมาะสมกับนักเรียน มาแนะนำด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามแต่สถานการณ์ เช่น การพูดเรื่องหนังสือ การวิจารณ์หนังสือ หรือการจัดนิทรรศการ

6. การแข่งขันตอบปัญหา มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนสนใจการอ่าน การค้นคว้า และการเข้าใช้เวลาห้องสมุดเพิ่มขึ้น

7. การคัดแปลงหนังสือสำหรับเด็กเป็นบทละคร เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศในการจัดกิจกรรมห้องสมุด นักเรียนจะสนุกสนานทั้งในการเล่น การชม และเป็นแรงจูงใจให้เด็กอ่านหนังสือ

(พวา พันธุ์เมฆา 2525 : 155-198)

เพราะฉะนั้นครูบรรณารักษ์จึงควรพิจารณาเลือกกิจกรรมต่าง ๆ มาจัดให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ของห้องสมุดและโรงเรียน และพึงระลึกไว้เสมอว่า ผู้ให้การสร้างเสริมการอ่านที่ดีนั้น จะต้องรู้จักวิธีการเลือกหนังสือให้เหมาะสมกับนักเรียน ต้องทำให้นักเรียนอยากอ่านหนังสือ และทำให้เขารูสึกมากกว่าการใ้รู้จักหนังสือ นั่นคือ ทำให้หนังสือมีชีวิตชีวาขึ้น โดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เชิญทุน แสดงละคร หรือเล่านิทาน ดังกล่าวมาแล้ว เป็นต้น (สมบุญม ศิงฆามาณัถ์ 2530 : สัมภาษณ์)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านสำหรับห้องสมุดที่จะกล่าวถึง จำแนกออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. กิจกรรมห้องสมุดกับการเรียนการสอน
2. กิจกรรมห้องสมุดกับการสร้างเสริมการอ่าน
3. ความคิดเห็น ความต้องการ ความสนใจ และปัญหาเกี่ยวกับบริการและกิจกรรม

ห้องสมุด

กิจกรรมห้องสมุดกับการเรียนการสอน

สมพร ส่วยปานแก้ว (สมพร ส่วยปานแก้ว 2516 : 42-43) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "กิจกรรมและบริการของห้องสมุดโรงเรียนสำหรับการเรียนการสอนนิชาวรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1" พบว่ากิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนดังกล่าว ได้แก่ กิจกรรมเล่าเรื่องหนังสือ การปฏิบัติหนังสือ การจัดนิทรรศการ การเล่านิทาน ประกาศเรียงความ ประกาศคำประพันธ์ จัดหาปัญหาหรือปริศนาคำทายต่าง ๆ จัดประกาศคำขวัญ หรือชักชวนให้นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุด

ประกวดเรื่องสั้น และประกวดอ่านทำนองเสนาะ ตามลำดับ ซึ่งคล้ายคลึงกับผลการวิจัยของเฉลิมศรี เจริญการ (เฉลิมศรี เจริญการ 2526 : 61-65) ที่พบว่า กิจกรรมที่ครูและนักเรียนเห็นว่ามีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมาก คือ การจับฉัตรผลการ และแข่งขันตอบปัญหา

กิจกรรมห้องสมุดกับการสร้างเสริมการอ่าน

จากการวิจัยเรื่อง "ผลการแสดงหนังสือต่อการยืมหนังสือในห้องสมุดประชาชน" โดยทดลองในห้องสมุดประชาชน 3 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนลุมพินี ห้องสมุดประชาชนปทุมวัน และห้องสมุดประชาชนบางเขน โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือที่แสดงแก่ผู้ยืมหนังสือที่คัดเลือกเพื่อการทดลอง ซึ่งพบว่าผู้ยืมหนังสือส่วนใหญ่ ยืมเพราะดูจากการจัดแสดงหนังสือ และมีแนวโน้มว่าจำนวนผู้ยืมหนังสือที่คัดเลือก จำนวนหนังสือที่คัดเลือกที่ผู้ยืม และจำนวนครั้งที่ยืมหนังสือจะสูงขึ้น เมื่อผลการทดลองยังไม่อาจแสดงได้เด่นชัดว่า การจัดแสดงหนังสือจะทำให้สถิติการยืมหนังสือสูงขึ้นก็ตาม (ประวิทย์พรณ วรพจน์ 2526 : 1-136)

แต่ในปีเดียวกันนั้นมัลลิกา เอี่ยมละออ ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน" โดยการทดลองให้กิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน 5 กิจกรรม คือ การเล่นเกม การเล่าเรื่องหนังสือ การแสดงหุ่น การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง และการจัดแสดงหนังสือ กับกลุ่มทดลองที่ได้รับฟังการเล่าเรื่องหนังสือ จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การเล่าเรื่องหนังสือเป็นกิจกรรมห้องสมุด ที่สามารถกระตุ้นให้เด็กสนใจการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้น (มัลลิกา เอี่ยมละออ 2526 : 1-93) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสมใจ พุทธเบญจพจน์ (สมใจ พุทธเบญจพจน์ 2528 : 1-50) ที่พบว่าการส่งเสริมการอ่านมีผลต่อความสนใจในการอ่าน และการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจการอ่านและการเข้าใช้ห้องสมุดสูงขึ้นกว่าเดิม

2. นักเรียนที่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน มีความสนใจการอ่าน การเข้าใช้ห้องสมุด และสถิติการยืมหนังสือสารคดีกับบันเทิงคดี สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการอ่าน

จึงสรุปได้ว่า กิจกรรมสร้างเสริมการอ่านมีอิทธิพลต่อความสนใจในการอ่าน และการเข้าใช้

ห้องสมุดของนักเรียน รวมถึงการรู้จักค้นคว้าหาความรู้ ความเพลิดเพลินจากการอ่าน อันจะเป็นการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และคุณภาพของการศึกษาไปพร้อมกัน แต่จะมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกิจกรรมที่จัดเป็นสำคัญ

ความคิดเห็น ความต้องการ ความสนใจ สภาพและปัญหาเกี่ยวกับบริการและกิจกรรมของห้องสมุด

สุนทร แก้วลาย (สุนทร แก้วลาย 2512 : 151-156) ได้ศึกษาเรื่อง "การส่งเสริมการอ่านเพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่ นักศึกษาในวิทยาลัยครู" โดยศึกษาในวิทยาลัยครู 10 แห่ง ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ในด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่อาจารย์และบรรณารักษ์จัดให้แก่นักศึกษานั้น เรียงตามลำดับความถี่สูงมีดังต่อไปนี้

อาจารย์ส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา โดยการแนะนำหนังสืออ้างอิงประกอบวิชาเรียน มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การจัดอภิปรายเกี่ยวกับการอ่าน แนะนำบทความใหม่ ๆ และให้นักศึกษาแนะนำหนังสือในห้องเรียน เป็นต้น

บรรณารักษ์ส่งเสริมการอ่านแก่นักศึกษา โดยการแนะนำหนังสือช่วยการจักนิทรรศการ มากที่สุด รองลงมาได้แก่ การคัดเลือกหนังสือประกอบรายวิชาเตรียมไว้ให้แก่นักศึกษา

สำหรับห้องสมุดประชาชน จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย สรุปได้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความต้องการให้ห้องสมุดจัดบริการและกิจกรรมในระดับสูง และแรงจูงใจที่ทำให้อ่านในห้องสมุด ซึ่งสอดคล้องกันทุกภาค และทุกระดับอายุ คือ สนใจในบริการและกิจกรรมของห้องสมุดนั่นเอง (บุปผา เจริญทรัพย์ 2519 : 1-224 พชรินทร์ ชันทอง 2519 : 1-228 สุนิทย เียนสวาย 2519 : 1-239 สุภาพร นาทีกาญจนกุล 2519 : 1-246 และ อุบล รอดเอี่ยม 2519 : 1-237)

จากการวิจัยเรื่อง "ความต้องการบริการและกิจกรรมจากห้องสมุดประชาชนจังหวัดภูเก็ต ในเขตเทศบาลเมืองภูเก็ต" ยังพบอีกว่า บริการและกิจกรรมห้องสมุดที่ประชาชนต้องการมาก ได้แก่ บริการแนะนำหนังสือที่น่าสนใจ การฉายภาพยนตร์ การจัดนิทรรศการ การจัดปฐกถา และไควท์

การวิจารณ์หนังสือ เป็นต้น (สุกัญญา คันทิกัลยาภรณ์ 2523 : 144-176) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภรัตน์ สุขสมนิต ที่พบว่ากิจกรรมห้องสมุดที่เยาวชนทั้งเพศชายและเพศหญิงสนใจมากที่สุด คือ การฉายภาพยนตร์ การจัดนิทรรศการและที่สนใจน้อยที่สุดตรงกันก็คือ กิจกรรมการอ่านโดยเสรี การแสดงหุ่น การจัดอภิปราย การตอบปัญหา และปรากฏว่า แล้วยังพบอีกว่าสมาชิกเพศหญิงให้ความสนใจกิจกรรมการเล่นทาน มากกว่าสมาชิกเพศชาย (สุภรัตน์ สุขสมนิต และคนอื่น ๆ 2524 : 50, 73-74)

จากงานวิจัยดังกล่าวพบว่า การจัดกิจกรรมห้องสมุดที่ผู้ใช้มีความต้องการสอดคล้องกันมากที่สุด คือ นิทรรศการ และการฉายภาพยนตร์

นอกจากนี้ ดวงพร สุภชัยพานิชพงศ์ (ดวงพร สุภชัยพานิชพงศ์ 2520 : 1-140) ได้วิจัยเรื่อง "การสำรวจความสนใจในการอ่านของผู้อ่านในหอสมุดแห่งชาติ" ได้ศึกษาทางด้านความต้องการและความคิดเห็นของผู้ใช้เกี่ยวกับบริการและกิจกรรมของหอสมุดแห่งชาติด้วย และพบว่าผู้ที่มีความคิดเห็นตรงกันคือบริการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านของหอสมุดแห่งชาติ มีความเหมาะสมปานกลาง แต่มีความต้องการอย่างมากที่จะให้หอสมุดแห่งชาติ จัดบริการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน และต้องการให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดขึ้นโดยสื่อมวลชนอื่น ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือ

ทอมมอรทัย วารี่สะอาค (อรทัย วารี่สะอาค 2526 : 83-84) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของผู้ใช้บริการหอสมุดแห่งชาติ" โดยกำหนดกิจกรรมที่ศึกษา 3 รูปแบบ คือ นิทรรศการ การฉายภาพยนตร์ และการบรรยาย-อภิปราย ซึ่งได้พบว่า สาเหตุของการเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดส่วนใหญ่เนื่องมาจาก เรื่องที่จัดขึ้นตรงกับความสนใจของผู้ใช้ ส่วนจุดมุ่งหมายของการเข้าร่วมกิจกรรม กิจกรรมที่สนใจ ความถี่และระยะเวลาในการกิจกรรม สามารถสรุปได้ดังนี้

กิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	แนวเรื่องที่ต้องการให้จัด	ความถี่/ครั้ง/ระยะเวลา
นิทรรศการ	เพิ่มพูนความรู้และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์	ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว	1 เดือน/1 ครั้ง/1 สัปดาห์
ภาพยนตร์	พักผ่อนและบันเทิง	ภูมิศาสตร์และการท่องเที่ยว	1 สัปดาห์/1 ครั้ง/2 ชม.
บรรยาย-อภิปราย	เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	สังคม การเมือง และเศรษฐกิจ	1 สัปดาห์/1 ครั้ง/2 ชม.

นอกจากนี้ ได้มีผู้ศึกษาค้นหาความต้องการของบรรณารักษ์ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านบริการและกิจกรรมของห้องสมุด คือ การวิจัยของอุทัย รวยอารี ซึ่งได้พบว่าบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการเพิ่มพูนความรู้ ค้นคว้าความรู้ที่มีระหว่างห้องสมุดกับครู ในการส่งเสริมการอ่านมากที่สุด (อุทัย รวยอารี 2522 : 38) ส่วนการวิจัยของศุภมาส ฅ ถलग พบว่าครูบรรณารักษ์ต้องการรับการนิเทศด้านงานบริการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่าน
2. วิธีการจัดห้องสมุดเพื่อประกอบกรเรียนการสอน
3. วิธีการจัดกิจกรรมสัปดาห์ห้องสมุด
4. วิธีการจัดชุมนุมห้องสมุด
5. วิธีจัดห้องสมุดเพื่อบริการชุมชน
6. วิธีจัดบริการวัสดุครุภัณฑ์แก่ผู้ใช้ห้องสมุด
7. วิธีจัดหา จัดบริการวัสดุทัศนวัสดุ (ศุภมาส ฅ ถलग 2528 : 87)

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในต่างประเทศได้มีการวิจัยเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อการสร้างเสริมการอ่านค่อนข้างกว้างขวาง จากการค้นคว้าสามารถรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม เพื่อการสร้างเสริมการอ่านได้ดังต่อไปนี้

ในปี ค.ศ. 1971 ซีกเลอร์ ได้ศึกษาผลของการแสดงละครสร้างสรรค์ในห้องสมุดประชาชน โดยแบ่งกลุ่มประชากรที่ศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมละครสร้างสรรค์ กลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทาน และกลุ่มควบคุมการใช้ห้องสมุด ผลการวิจัยปรากฏว่า การแสดงละครสร้างสรรค์มีใ้ทำให้เด็กสนใจ หรือมีความสามารถในการอ่านมากขึ้น เมื่อเทียบกับกลุ่มผู้เข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทานและกลุ่มควบคุม (Ziegler. 1971:1-10) อย่างไรก็ดี จากผลการวิจัยของคาร์เตอร์ (Carter. 1979:405-409) ซึ่งได้ทดลองให้นักเรียนจัดโครงการละครสั้น พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหนังสือที่นักเรียนชอบ ด้วยคำขวัญต่าง ๆ ผลการวิจัยปรากฏว่า ห้องสมุดสามารถดึงดูดนักเรียนให้เข้าห้องสมุด ตลอดจนช่วยกระตุ้นให้เกิดการถกเถียง หรือสนทนาเกี่ยวกับหนังสือได้มากขึ้น

ส่วนเจมส์ (James. 1979 :118-122) ได้ทดลองว่าวิธีการใดเป็นวิธีที่ดีที่สุด ในการส่งเสริมการอ่านอย่างเสรี โดยเจมส์ใช้เวลาในการศึกษา 18 เดือน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 4 และ 6 ของโรงเรียนควีน แมรี จากการทดลองผู้วิจัยพบว่า การแสดงหนังสือใหม่ หรือหนังสือที่น่าสนใจประกอบนิทรรศการนี้ สามารถช่วยส่งเสริมการอ่านเสรีของเด็กได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแคลร์ และโกลด์ซอร์ โดยแคลร์ได้ทำการทดลองจัดนิทรรศการและการแสดงเกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1 ณ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมฮาร์เล็ม ในเมืองเพรสตัน ประเทศอังกฤษ นิทรรศการนี้มีการจัดแสดงหนังสือ ของจริง หุ่นจำลอง การเขียนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นมาเล่าประสบการณ์ระหว่างสงครามโลก และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการนำสิ่งจำลองมาแสดง การทดลองนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี เนื่องจากปรากฏว่า ในช่วง 2 สัปดาห์ระหว่างการทดลอง ห้องสมุดกลายเป็นศูนย์กลางของความสนใจที่สำคัญของนักเรียน มีเด็กนักเรียนทุกระดับอายุมารวมกันอยู่ที่ห้องสมุด และอัตราการจองหนังสือเพิ่มขึ้น (Clare. 1979 : 224-228)

ส่วนโกลด์ซอร์ ได้ทำการทดลองกับห้องสมุดประชาชนขนาดกลาง ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน 2 แห่ง โดยในช่วง 6 เดือนแรก ได้ศึกษาและสังเกตการใช้หนังสือคัดเลือกไว้บริเวณใกล้ ๆ โต๊ะรับ-จ่าย ซึ่งผู้ใช้สามารถพบเห็นได้โดยง่าย ในห้องสมุดประชาชนที่กำหนดเป็นกลุ่มทดลอง ส่วนห้องสมุดประชาชนอีกแห่งหนึ่งจะไม่จัดกิจกรรมใด ๆ ทั้งสิ้น ผลการทดลองปรากฏว่า ห้องสมุดประชาชนที่จัดแสดงหนังสือ จะมีสถิติการยืมหนังสือเพิ่มขึ้น ซึ่งแสดงว่าการจัดแสดงหนังสือ มีผลต่อการใช้น้ำสือ

หรือการยืมหนังสือ (Goldhor. 1972 : 371-389)

จากการทดลองของเจมส์ แคลร์ และโกลด์ฮอร์ ตายืนยันว่านิทรรศการเป็นกิจกรรม
ห้องสมุดที่สามารถดึงดูดใจผู้ใช้ให้สนใจเราใช้ห้องสมุดหรือยืมหนังสือเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ลอว์สัน (Lawson. 1984 : 3338A) ได้ศึกษาถึงสถานที่จัดแสดงหนังสือ และ
การโฆษณาหนังสือที่มีผลต่อจำนวนการอ่านหนังสือ และลักษณะของหนังสือที่อ่าน โดยทำการทดลองกับ
นักเรียนชั้นประถมศึกษา 6 จาก 2 โรงเรียน ๆ ละ 3 ห้องเรียน แต่ละโรงเรียนจะแยกออกเป็นกลุ่ม
ทดลอง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 จะเลือกหนังสือมาอ่าน จากหนังสือที่เลือกมาจัดแสดงแยกไว้ทางหาก
ในห้องสมุด กลุ่มที่ 2 จัดให้ได้รับการเล่าเรื่องหนังสือจากบรรณารักษ์ พร้อมทั้งรายชื่อหนังสือ และ
อ่านคำโฆษณาแนะนำหนังสือจากป้ายประกาศในห้องเรียน แล้วจึงมาเลือกอ่านหนังสือในห้องสมุดเอง
กลุ่มที่ 3 เลือกอ่านหนังสือจากห้องสมุด โดยไม่ได้รับคำแนะนำใด ๆ ทั้งสิ้น ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์
ผลปรากฏว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่เลือกหนังสืออ่าน จากหนังสือที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้ว
นำมาแสดงไว้นั้น อ่านหนังสือมากกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 และกลุ่มทดลองที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
และผลการวิจัยแสดงว่า นักเรียนทั้ง 3 กลุ่มนี้เลือกหนังสืออ่านประเภทต่าง ๆ กัน แต่ไม่แตกต่างกัน
ในแต่ละกลุ่ม

ในปี ค.ศ. 1985 เบคเกอร์ ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเพิ่มอัตราการยืมหนังสือ ที่
แสดงไว้ ณ ห้องสมุดประชาชนขนาดเล็กในอลิโนยส์ 2 แห่ง โดยเปรียบเทียบผลหลังการทดลองกับ
ก่อนการทดลอง พร้อมทั้งสัมภาษณ์ผู้ใช้ห้องสมุดทางโทรศัพท์อีกด้วย ซึ่งผลเป็นไปตามสมมุติฐานที่ 1
คือ ถ้าต้องการเพิ่มปริมาณการยืมหนังสือ จะต้องแสดงหนังสือไว้ ณ จุดที่มีคนเดินผ่านไปมามากที่สุด
เพราะจะสะดวกตา มองเห็นง่าย ส่วนสมมุติฐานที่ 2 ที่คาดว่าหนังสือนวนิยายที่มีย้าย "หนังสือที่เรา
แนะนำ" จะมีการหมุนเวียนสูงกว่าหนังสือที่จัดหรือแสดงไว้ในชั้นปกติ ยังไม่มีข้อสรุปที่ชัดเจนสนับสนุน
(Baker. 1986 : 3178A)

งานวิจัยในต่างประเทศที่กล่าวมาเกือบทั้งหมด เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผลของการจัดกิจกรรม
สร้างเสริมการอ่านทั้งสิ้น แต่ยังไม่พบว่ามีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการจัดกิจกรรม
สร้างเสริมการอ่านของบรรณารักษ์ ในห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่อย่างใด

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กลุ่มประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มประชากร

กลุ่มประชากรที่ศึกษา เป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 103 โรงเรียน (รายชื่อโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ปีการศึกษา 2530) โดยจำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้

ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง	17 คน
ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	45 คน
ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	41 คน
รวมครูบรรณารักษ์	103 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้วยวิธีการดังนี้

1. ศึกษาการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน และกิจกรรมห้องสมุดโรงเรียน จากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ และสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

- 1.1 ผู้เคยได้รับรางวัลบรรณารักษ์ดีเด่น จากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
- 1.2 ผู้ที่มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมห้องสมุดโรงเรียนมาไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 1.3 ผู้ประสบความสำเร็จในวิชาชีพบรรณารักษ์ จนเป็นที่ยอมรับในวงการห้องสมุด

โรงเรียน

รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 ท่าน ได้แก่

อาจารย์กุหลาบ ปันลาณาค	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม
อาจารย์ชูศรี ถาวรวันวานิช	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนวัชรบรมงคล
อาจารย์ทองประคัม ลิ้มตระกูล	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย
อาจารย์วีระวรรณ วรรณโท	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนบางกะปิ
อาจารย์อัษฎพร พรหมสิงห์	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนวัดราชาธิวาส
อาจารย์สมบูรณ์ ศิงฆะมานันท์	อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ม.ป.ป. : 21-81 และชูศรี วงศ์รัตนะ 2523 : 71-103)

3. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับบรรณารักษ์และห้องสมุด เป็นแบบเลือกตอบ

และปลายเปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ก. สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ข. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน เป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน เป็นแบบ

มาตราส่วนประมาณค่า

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอต่อประธานกรรมการควบคุมปฏิญาณพันธกิจ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำ สำนวนภาษา แล้วนำมาเพิ่มเติมและปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูบรรณารักษ์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในจังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 15 โรงเรียน ได้แก่

5.1 โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย	อำเภอเมือง
5.2 โรงเรียนกำแพงเพชรพิทยาคม	อำเภอเมือง
5.3 โรงเรียนท่าวังราษฎร์บำรุง	อำเภотามวง
5.4 โรงเรียนท่ามะกาปัญญศิริวิทยา	อำเภотามะกา
5.5 โรงเรียนท่ามะกาวิทยาคม	อำเภотามะกา
5.6 โรงเรียนท่าเรือพิทยาคม	อำเภотามะกา
5.7 โรงเรียนบ่อพลอยรัชดาภิเษก	อำเภอบ่อพลอย
5.8 โรงเรียนเทพมงคลรังษี	อำเภอเมือง
5.9 โรงเรียนพนมทวนชนูปถัมภ์	อำเภอพนมทวน
5.10 โรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร	อำเภотามะกา
5.11 โรงเรียนพิบูลราษฎร์รังสรรค์	อำเภотามวง
5.12 โรงเรียนลาดหญ้าพิทยาคม	อำเภอเมือง
5.13 โรงเรียนวิสุทธิรังษี	อำเภотามวง
5.14 โรงเรียนหนองขาวโกวิทพิทยาคม	อำเภотามวง
5.15 โรงเรียนหนองตากยาตั้งวิริยะราษฎร์บำรุง	อำเภотามวง

6. นำแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร (α coefficient) ปรากฏว่าแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.94

7. นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้กับครูบรรณารักษ์ มาปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องตามมีความรัดกุมขึ้น แล้วให้กรรมการตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง

8. นำแบบสอบถามที่ยานการพิจารณาแล้ว ส่งไปให้ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้ครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2530 โดยส่งไปทางไปรษณีย์ และให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยโดยวิธีเดียวกัน ภายในวันที่ 24 กันยายน 2530 มีแบบสอบถามส่งกลับมาตามระยะเวลาที่กำหนดจำนวน 47 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้โทรศัพท์ติดตามข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง ระหว่างวันที่ 1-16 ตุลาคม 2530 ได้รับแบบสอบถามอีก 16 ฉบับ รวมเป็น 63 ฉบับ และเมื่อโรงเรียนเปิดภาคเรียนที่ 2 ผู้วิจัยจึงได้ไปตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 2-13 พฤศจิกายน 2530 ได้รับแบบสอบถามเพิ่มมาอีก 9 ฉบับ สำหรับโรงเรียนนอกเหนือจากนี้แจ้งว่า แบบสอบถามหายไประหว่างปิดภาคเรียนที่ 1 ผู้วิจัยจึงได้ส่งแบบสอบถามไปให้อีกครั้งหนึ่ง เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2530 โดยให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์ และผู้วิจัยได้รอข้อมูลกลับเข้ามาจนถึงวันที่ 20 มกราคม 2531 ได้รับแบบสอบถามอีก 15 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 87 ฉบับ

สรุปผลการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดังนี้

ตาราง 1 กลุ่มประชากรที่ตอบแบบสอบถาม แยกตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียน	ส่งไป		ได้รับคืน		ได้ฉบับที่สมบูรณ์	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขนาดเล็ก-กลาง	17	16.50	9	8.74	9	8.74
ขนาดใหญ่	45	43.69	40	38.83	40	38.83
ขนาดใหญ่พิเศษ	41	39.91	38	36.90	37	35.92
รวม	103	100.00	87	84.47	86	83.49

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ซึ่งได้รับคืนมา 87 ฉบับ มีแบบสอบถามจากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษไม่สมบูรณ์ 1 ฉบับจึงคัดออก เหลือแบบสอบถามที่จะนำมาวิเคราะห์ 86 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.49 ของโรงเรียนทั้งหมด แล้วนำมาแยกตามขนาดโรงเรียน
2. แจกแจงความถี่ของแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 2 เพื่อหาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไป และสภาพการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท
3. แจกแจงความถี่ของแบบสอบถามตอนที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน โดยให้นำหนักคะแนน ดังนี้

ต้องการมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
ต้องการมาก	ให้	4	คะแนน
ต้องการปานกลาง	ให้	3	คะแนน
ต้องการน้อย	ให้	2	คะแนน
ต้องการน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน
4. หาค่าเฉลี่ยความต้องการในแต่ละรายการของแบบสอบถามตอนที่ 3 โดยใช้เกณฑ์กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ยตามแบบของเบสต์ (Best. 1970: 204-205) ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายถึง	ต้องการมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	ต้องการมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	ต้องการปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	ต้องการน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	ต้องการน้อยที่สุด
5. จัดอันดับความต้องการในการจัดกิจกรรมรวมทุกประเภท ตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด
6. จัดอันดับความต้องการในการจัดกิจกรรมในแต่ละประเภท ของกิจกรรม ตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด
7. เปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมตามค่าคะแนนเฉลี่ย ของโรงเรียน

ขนาดต่าง ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ของ Cronbach (ซูตริ วงศ์รัตน์ : 2523 : 99)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อ

s_i แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t แทนความแปรปรวนของคะแนนรวม

2. หาค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไป และสภาพการจกกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของรายการ}}{\text{จำนวนความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

3. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของข้อมูลแต่ละรายการ

N แทน จำนวนประชากร

(Ferguson. 1971 : 45)

ผลการศึกษาค้นคว้า

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า และได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับบรรณารักษ์และห้องสมุด
2. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน
 - 2.1 สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป
 - 2.2 สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน
3. ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมศึกษา

รวม

- 3.1 ทัศนคติความต้องการในการจัดกิจกรรมรวมทุกประเภท
- 3.2 ทัศนคติความต้องการในการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท
4. จัดอันดับและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับบรรณารักษ์และห้องสมุดโรงเรียน
กลุ่มประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2530 จำนวน 86 คน ผลจากแบบสอบถามสามารถแสดงข้อมูลเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และสภาพของห้องสมุดโรงเรียน ดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบรรณารักษ์และสภาพห้องสมุด

ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และห้องสมุด	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N= 86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<u>วุฒิทางบรรณารักษศาสตร์</u>								
1. ปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์	—	—	3	7.50	4	10.81	7	8.14
2. ปริญญาตรี วิชาเอก บรรณารักษศาสตร์	6	66.67	25	62.50	23	62.16	54	62.80
3. ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และอนุปริญญาบรรณารักษ ศาสตร์หรือประกาศนียบัตร วิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์	—	—	—	—	4	10.81	4	4.65
4. ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และวิชาโทบรรณารักษศาสตร์	1	11.11	2	5.00	1	2.70	4	4.65
5. ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และวุฒิบัตรการอบรมทาง บรรณารักษศาสตร์	—	—	3	7.50	2	5.41	5	5.81
6. ประกาศนียบัตรวิชาการ ศึกษาชั้นสูง วิชาเอก บรรณารักษศาสตร์	—	—	4	10.00	1	2.70	5	5.81
7. อื่น ๆ	2	22.22	3	7.50	2	5.41	7	8.14

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และห้องสมุด	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<u>หน้าที่อื่น ๆ</u>								
1. สอน	7	72.78	31	77.50	23	67.65	61	70.93
2. ไม่ได้อสอน	2	22.22	9	22.50	14	37.84	25	29.10
3. ทำหน้าที่พิเศษ	5	55.56	13	32.50	8	21.62	26	30.33
<u>บุคลากรในห้องสมุด</u>								
1. คุรบบรรณารักษ์								
ไม่มี	1	11.11	1	2.50	—	—	2	2.32
จำนวน 1 คน	5	55.56	18	45.00	8	21.62	31	36.05
จำนวน 2 คน	3	33.33	20	50.00	15	40.54	38	44.19
จำนวน 3 คน	—	—	1	2.50	6	16.22	7	8.14
จำนวน 4 คน	—	—	—	—	4	10.81	4	4.65
จำนวน 5 คน	—	—	—	—	3	8.11	3	3.49
จำนวน 6 คน	—	—	—	—	1	2.70	1	1.16
2. คุรปฏบัติการสอนที่มาช่วย								
งานห้องสมุด								
ไม่มี	4	44.44	17	42.50	18	48.65	39	43.35
จำนวน 1 คน	5	55.56	8	20.00	11	29.73	24	27.91
จำนวน 2 คน	—	—	6	15.00	8	21.62	14	16.28
จำนวน 3 คน	—	—	5	12.50	—	—	5	5.82
จำนวน 4 คน	—	—	1	2.50	—	—	1	1.16

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และห้องสมุด	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวน 6 คน	—	—	2	5.00	—	—	2	2.32
จำนวน 10 คน	—	—	1	2.50	—	—	1	1.16
3. เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ไม่มี	7	77.78	31	77.50	22	59.46	60	69.77
จำนวน 1 คน	1	11.11	7	17.50	12	32.43	20	23.26
จำนวน 2 คน	—	—	2	5.00	2	5.41	4	4.65
จำนวน 4 คน	—	—	—	—	1	2.70	1	1.16
จำนวน 5 คน	1	11.11	—	—	—	—	1	1.16
4. นักการภารโรงประจำ ห้องสมุด ไม่มี	9	100.00	30	75.00	14	37.84	53	61.63
จำนวน 1 คน	—	—	10	25.00	22	59.46	32	37.21
จำนวน 2 คน	—	—	—	—	1	2.70	1	1.16
5. บุคลากรทั้งหมดของห้อง สมุด								
จำนวน 1 คน	2	22.22	2	5.00	—	—	4	4.65
จำนวน 2 คน	5	55.56	11	27.50	5	13.51	21	24.42
จำนวน 3 คน	1	11.11	10	25.00	12	32.43	23	26.74
จำนวน 4 คน	—	—	10	25.00	6	16.22	16	18.60

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และห้องสมุด	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
จำนวน 5 คน	—	—	2	5.00	10	27.03	12	13.95
จำนวน 6 คน	—	—	2	5.00	1	2.70	3	3.49
จำนวน 7 คน	1	11.11	1	2.50	2	5.41	4	4.65
จำนวน 9 คน	—	—	1	2.50	—	—	1	1.16
จำนวน 11 คน	—	—	1	2.50	—	—	1	1.16
จำนวน 14 คน	—	—	—	—	1	2.70	1	1.16
<u>ลักษณะของห้องสมุด</u>								
1. เป็นอาคารเอกเทศ	—	—	3	7.50	2	5.41	5	5.82
2. เป็นห้องสมุดโดยเฉพาะ ที่อยู่ภายในอาคารเดียวกับ ห้องอื่น ๆ	8	88.89	36	90.00	35	94.59	79	91.86
3. เป็นห้องสมุดที่อยู่รวมกับ งานอื่น ๆ ในห้องเดียวกัน	—	—	1	2.50	—	—	1	1.16
4. อื่น ๆ	1	11.11	—	—	—	—	1	1.16
<u>พื้นที่ห้องสมุดมีขนาด</u>								
1-2 ห้องเรียน	7	77.78	10	25.00	1	2.70	18	20.93
3-4 ห้องเรียน	2	22.22	25	62.50	21	56.76	48	55.81
5-6 ห้องเรียน	—	—	5	12.50	9	24.32	14	16.28
7 ห้องเรียนขึ้นไป	—	—	—	—	6	16.22	6	6.98

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และห้องสมุด	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ห้องสมุดหนังสือสำหรับอ่าน</u>								
<u>หนังสือจำนวน</u>								
1-40 หนังสือ	6	66.67	3	7.50	-	-	9	10.47
41-80 หนังสือ	3	33.33	13	32.50	4	10.82	20	23.25
81-120 หนังสือ	-	-	13	32.50	15	40.54	28	32.56
121-160 หนังสือ	-	-	8	20.00	9	24.32	17	19.77
161 หนังสือขึ้นไป	-	-	3	7.50	9	24.32	12	13.95
<u>บริการของห้องสมุดคืออะไร</u>								
<u>บาง</u>								
1. บริการยืม-คืนหนังสือ	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00
2. บริการตอบคำถามและ ช่วยคนคว้า	7	77.78	38	95.00	35	94.59	80	93.02
3. บริการอ้างอิง	8	88.88	38	95.00	37	100.00	83	96.51
4. บริการหนังสือจอง	7	77.78	36	90.00	35	94.59	78	90.70
5. บริการแนะนำการอ่าน	5	55.56	30	75.00	26	70.27	61	70.93
6. บริการโทรศัพท์ค้นวัสดุอุปกรณ์	1	11.11	21	52.50	20	54.05	42	48.84
7. บริการวารสารและ หนังสือพิมพ์	8	88.89	40	100.00	37	100.00	85	98.84
8. บริการถ่ายเอกสารใน ห้องสมุด	-	-	10	25.00	22	59.46	32	37.21

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลเกี่ยวกับบรรณารักษ์ และห้องสมุด	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
9. มุมนิทรรศการ	5	55.56	32	80.00	36	97.30	73	84.88
10. มุมส่งเสริมการอ่านหรือ มุมหนังสือเด็ก	3	33.33	30	75.00	29	78.38	62	72.09
11. ธนาคารหนังสือ	-	-	5	12.50	4	10.81	9	10.47
12. อื่น ๆ	-	-	11	27.50	8	21.62	19	22.09
<u>โรงเรียนของท่านเปิดสอน</u>								
<u>ในระดับชั้น</u>								
1. มัธยมศึกษา	3	33.33	-	-	-	-	3	3.49
2. มัธยมศึกษา	-	-	1	2.50	1	2.70	2	2.32
3. ทั้งมัธยมศึกษาและปลาย	6	66.67	39	97.50	36	97.30	81	94.18
<u>ในปีการศึกษานี้โรงเรียน</u>								
<u>ของท่านมีจำนวนนักเรียน</u>								
1-499 คน	2	22.22	-	-	-	-	2	2.33
500-1,499 คน	7	77.78	-	-	-	-	7	8.14
1,500-2,499 คน	-	-	40	100.00	-	-	40	46.51
2,500 คนขึ้นไป	-	-	-	-	37	100.00	37	43.32

จากการวาง 2 แสดงว่าครูบรรณารักษ์ส่วนมากมีวุฒิปริญญาตรีทางบรรณารักษศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 62.80 และยังคงต้องสอนหนังสือด้วย คิดเป็นร้อยละ 70.93

จำนวนบุคลากรห้องสมุดส่วนใหญ่จะมี 3 คน รองลงมา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 26.74 และ 24.42 และห้องสมุดส่วนใหญ่จะมีครูบรรณารักษ์ 2 คน รองลงมา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 44.19 และ 36.05 และมีครูปฏิบัติการสอนที่มาช่วยงานห้องสมุด 1 คน เจ้าหน้าที่ห้องสมุด 1 คน นักการภารโรง 1 คน บางโรงเรียนยังไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุดและนักการภารโรง

ลักษณะของห้องสมุดส่วนใหญ่เป็นห้องสมุดโดยเฉพาะที่อยู่ภายในอาคารเดียวกับห้องอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 91.86 มีพื้นที่ขนาด 3-4 ห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 55.81 และมีที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือจำนวน 81-120 ที่นั่ง คิดเป็นร้อยละ 32.56

งานบริการของห้องสมุด พบว่าบริการที่จัดมากที่สุดในโรงเรียนทุกขนาด คือ บริการยืม-คืนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 98.84 บริการที่จัดน้อยที่สุด คือ ธนาคารหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 10.47

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า บริการที่จัดมากที่สุดในโรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง คือ บริการยืม-คืน คิดเป็นร้อยละ 100.00 บริการที่จัดน้อยที่สุด คือ บริการโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 11.11 สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่มีบริการที่จัดมากที่สุดใน 2 อย่าง คือ บริการยืม-คืนหนังสือ และบริการวารสารและหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนบริการที่จัดน้อยที่สุด คือ ธนาคารหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 12.50 และในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีบริการที่จัดมากที่สุดใน 3 อย่าง คือ บริการยืม-คืนหนังสือ บริการอ้างอิง บริการวารสารและหนังสือพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และบริการที่จัดน้อยที่สุด คือ ธนาคารหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 10.81

2. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน เสนอรายละเอียดดังนี้

2.1 สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไปของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา แสดงไว้ใน

ตาราง 3

ตาราง 3 สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไปของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ

สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่น = 40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูบรรณารักษ์ได้เคยร่วมจัดกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน								
ทุกครั้ง	3	33.33	22	55.00	14	37.84	39	45.35
บางครั้ง	6	66.67	16	40.00	22	59.46	44	51.16
ไม่เคย	—	—	2	5.00	1	2.70	3	3.49
รวม	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00
2. ห้องสมุดได้เคยจัดกิจกรรมของห้องสมุดเองหรือไม่								
เคย	7	77.78	40	100.00	36	97.30	83	96.51
ไม่เคย	2	22.22	—	—	1	2.70	3	3.49
รวม	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00
3. นอกจากการจัดกิจกรรมภายในห้องสมุดแล้ว เคยจัดในบริเวณหรือสถานที่อื่น ๆ หรือไม่								
เคยจัด	2	22.22	26	65.00	27	72.97	55	63.95
ไม่เคยจัด	7	77.78	14	35.00	10	27.03	31	36.05
รวม	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ท่านได้ประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้ครูและนักเรียนมาใช้บริการและกิจกรรมของห้องสมุด บ้างหรือไม่								
ได้ประชาสัมพันธ์	7	77.78	38	95.00	36	97.30	82	95.35
ไม่ได้ประชาสัมพันธ์	2	22.22	2	5.00	1	2.70	4	4.65
รวม	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00
5. กิจกรรมห้องสมุดที่ท่านจัดนั้นมีการทำแผนปฏิบัติการหรือเขียนโครงการหรือไม่								
มี	7	77.78	37	92.50	35	94.59	79	91.86
ไม่มี	2	22.22	3	7.50	2	5.41	7	8.14
รวม	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00
6. เมื่อท่านจัดกิจกรรมห้องสมุดแล้วได้ประเมินผล								
ทุกครั้ง	3	33.33	24	60.00	20	54.05	48	55.81
เป็นครั้งคราว	3	33.33	13	32.50	15	40.54	31	36.05
ไม่ได้ประเมินผล	3	33.33	3	7.50	2	5.41	7	8.14
รวม	9	99.99	40	100.00	37	100.00	86	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
7. ในการจัดกิจกรรมทุกครั้งของห้องสมุด ได้รับความร่วมมือจากครูและนักเรียน								
มาก	1	11.11	20	50.00	14	37.84	36	41.86
ปานกลาง	6	66.67	18	45.00	21	56.76	45	52.33
น้อย	2	22.22	2	5.00	2	5.40	5	5.81
รวม	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00
8. ในการจัดกิจกรรมทุกครั้งของห้องสมุด ได้รับความสนใจจากครูและนักเรียน								
มาก	3	33.33	23	57.50	19	51.35	46	53.49
ปานกลาง	4	44.45	15	37.50	16	43.24	35	40.70
น้อย	2	22.22	2	5.00	2	5.41	5	5.81
รวม	9	100.00	40	100.00	37	100.00	86	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่าครูบรรณารักษ์ได้ร่วมจัดกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 51.16 และร่วมจัดทุกครั้งคิดเป็นร้อยละ 45.35 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนใหญ่มีการจัดเป็นประจำ คิดเป็นร้อยละ 66.67 และ 59.46 ตามลำดับ ส่วนในโรงเรียนขนาดใหญ่ส่วนใหญ่จะจัดทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.00

สำหรับกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดเองนั้น ห้องสมุดทั้งสามขนาดได้เคยจัดเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 77.78, 100.00 และ 97.30 ตามลำดับ และยังพบว่าครูบรรณารักษ์ได้เคยจัดกิจกรรมภายนอกห้องสมุด หรือสถานอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 63.95

ในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมห้องสมุด ครูบรรณารักษ์ได้ประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 93.35 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า จะมีการประชาสัมพันธ์มากขึ้นตามขนาดของโรงเรียน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และขนาดใหญ่จะมีการประชาสัมพันธ์ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 97.30 และ 95.00 ตามลำดับ และโรงเรียนขนาดเล็ก-กลางได้มีการประชาสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 โรงเรียนทุกขนาดโดยส่วนใหญ่มีการทำแผนปฏิบัติการ หรือเขียนโครงการไว้ คิดเป็นร้อยละ 91.86 และได้ประเมินผลทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.81

ในด้านความร่วมมือและความสนใจต่อกิจกรรมห้องสมุดของครูและนักเรียน พบว่าส่วนใหญ่จะได้รับความร่วมมือในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52.33 แต่ได้รับความสนใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 53.49

2.2 สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน การจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน มี 5 ประเภท ได้แก่ การจัดนิทรรศการ กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน กิจกรรมการแสดง กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน แสดงผล ตั้งแต่ตาราง 4-13

2.2.1 การจัดนิทรรศการ มีสภาพการจัดและรายละเอียดของการจัดนิทรรศการ แสดงไว้ในตาราง 4-5

ตาราง 4 สภาพการจัดนิทรรศการ

ข้อ	การจัดนิทรรศการ	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N = 9				โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40				โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N = 37				รวมโรงเรียนทุกขนาด N = 86			
		จัด ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้	จัด ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้	จัด ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้	จัด ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้	จัด ไม่ได้
1	นิทรรศการเกี่ยวกับงานของศูนย์	8	88.89	1	11.11	39	97.50	1	2.50	37	100.00	-	-	84	97.67	2	2.33
2	นิทรรศการให้ความรู้แก่เกษตรกร	7	77.78	2	22.22	36	90.00	4	10.00	33	89.19	4	10.81	76	88.37	10	11.63
3	นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป	6	66.67	3	33.33	37	92.50	3	7.50	36	97.30	1	2.70	79	91.86	7	8.14
4	นิทรรศการหนังสือ	7	77.78	2	22.22	37	92.50	3	7.50	36	97.30	1	2.70	80	93.02	6	6.98
5	นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ																
	ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ	6	66.67	3	33.33	40	100.00	-	-	34	91.89	3	8.11	80	93.02	6	6.98
6	สื่อภาพของศูนย์	6	66.67	3	33.33	39	97.50	1	2.50	34	91.89	3	8.11	79	91.86	7	8.14

จากตาราง 4 แสดงว่าการจัดนิทรรศการที่จัดมากที่สุด คือ นิทรรศการเกี่ยวกับงาน
ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 97.67 และเมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็พบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ได้จัดนิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด มากที่สุด คิดเป็น
ร้อยละ 88.89 และ 100.00 ตามลำดับ สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่กิจกรรมที่จัดมากที่สุด คือ
นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา
คือ นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด และสัปดาห์ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 97.50 เท่ากัน

ตาราง 5 รายละเอียดของการจัดนิทรรศการแต่ละประเภท

การจัดนิทรรศการ	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่น = 40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		โรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. นิทรรศการเกี่ยวกับงาน ห้องสมุด หานจักอะไรบ้าง								
- แผนป้ายประกาศ								
ระเบียบการใช้ห้องสมุด	7	77.78	35	87.50	35	94.59	77	89.54
- ป้ายคำขวัญต่าง ๆ	5	55.56	35	87.50	31	83.78	71	82.56
- ป้ายโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงาน ห้องสมุด	5	55.56	34	85.00	30	81.08	69	80.23
- แผนผัง แผนภูมิ กราฟ เพื่อแสดงสถิติต่าง ๆ	1	11.11	23	57.50	30	81.08	54	62.79
- ป้ายนิเทศ(แผนภูมิ แผนที่ บอกรูปแบบอื่น ๆ)								
แนะนำบุคลากรห้องสมุด	2	22.22	29	72.50	22	59.46	53	61.63
- อื่น ๆ	1	11.11	2	5.00	-	-	3	3.49

การจัดนิทรรศการ	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่น N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2. นิทรรศการให้คำแนะนำโดย								
ตรง								
- แฉ่งหรือแผนภูมิแนะนำวิธีใช้ทรัพยากร และการหนังสือ	2	22.22	27	67.50	24	64.87	52	60.47
- แฉ่งหรือแผนภูมิแนะนำการใช้ทรัพยากรวารสาร	-	-	13	32.50	8	21.62	21	24.42
- ป้ายคำแนะนำการใช้หนังสืออ้างอิง จุลสาร กฤตภาค และเครื่องมือช่วยค้นคว้าอื่น ๆ	2	22.22	23	57.50	20	54.05	45	52.33
- ป้ายคำแนะนำความหมายของเลขหมู่ความเกี่ยวข้องกัน เช่น ประวัติศาสตร์ กับรรณคดีไทย	5	55.56	31	77.50	30	81.08	66	76.74
- อื่น ๆ	-	-	1	2.50	1	2.70	2	2.33

การจัดนิทรรศการ	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3. นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป								
3.1 กิจกรรมที่จัดมีอะไรบ้าง								
- สถิติต่าง ๆ ที่น่าสนใจ								
เช่น สถิติกีฬา สถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย	1	11.11	11	27.50	8	21.62	20	23.26
- ป้ายนิเทศสาระความรู้ประจำวัน								
สัปดาห์ เดือน หรือปี								
เช่น วันขึ้นในอภิศัก								
บุคคลสำคัญของโลก	6	66.67	33	82.50	26	70.27	65	75.58
- ป้ายข่าวประจำวัน								
ที่น่าสนใจ หรือข่าวในรอบสัปดาห์	5	55.56	27	67.50	29	78.38	61	70.93
- อื่น ๆ	-	-	-	-	3	8.11	3	3.49
3.2 ทานจัดกิจกรรมให้ความรู้ทาง ๆ								
- จัดเป็นประจำ	6	66.67	29	72.50	30	81.08	65	75.58
- ไม่ได้จัดเป็นประจำ	1	11.11	10	25.00	4	10.81	15	17.44

สภาพการจัดนิทรรศการ	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4. นิทรรศการหนังสือ								
4.1 ทานจัดแสดงหนังสือในโอกาสใด								
- ห้องสมุดจัดหาหนังสือใหม่เข้ามาบริการ	6	66.67	36	90.00	34	91.89	76	88.37
- วาระโอกาสสำคัญ เช่น มีการทัศนศึกษา								
ประกวดหนังสือ ครอบรอบวันเกิด หรือวันถึงแก่กรรมของกวี	2	22.22	20	50.00	21	56.76	43	50.00
- สัปดาห์ห้องสมุด	5	55.55	36	90.00	29	78.38	70	81.14
- อื่น ๆ	-	-	1	2.50	1	2.70	2	2.33
4.2 ระยะเวลาในการจัดแสดงหนังสือแต่ละครั้ง								
ประมาณ								
2-3 วัน	1	11.11	4	10.00	-	-	5	5.81
1 สัปดาห์	5	55.56	23	57.50	19	51.35	47	54.65
2 สัปดาห์	2	22.22	13	32.50	15	40.54	30	34.88
1 เดือน	-	-	2	5.00	3	8.11	5	5.81

การจัดนิทรรศการ	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่น N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4.3 ในการจัดแสดงหนังสือ ทุกครั้ง ท่านได้ปฏิบัติ ดังนี้								
- แสดงหนังสือเพียง อย่างเดียว	7	77.78	15	37.50	22	59.46	44	51.16
- แสดงหนังสือประกอบ บรรณานุกรม	-	-	14	35.00	7	18.92	21	24.42
- แสดงหนังสือประกอบ บรรณทัศน์ หรือ บทวิจารณ์	-	-	23	57.50	19	51.35	42	48.84
5. นิทรรศการ เทศกาลหรือวัน สำคัญ								
5.1 นิทรรศการที่จัดแล้วได้ ได้รับความสนใจจาก นักเรียนมากที่สุด								
- วัฒนธรรมและประเพณี ไทย	1	11.11	8	20.00	6	16.22	15	17.44
- วัฒนธรรมและประเพณี สากล	-	-	3	7.50	1	2.70	4	4.65
- วันสำคัญทางศาสนา	3	33.33	5	12.50	7	18.92	15	17.44

การจัดกิจกรรม	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- วันสำคัญของชาติหรือของโลก	3	33.33	10	25.00	3	8.11	16	18.61
- เหตุการณ์สำคัญทาง	3	33.33	30	75.00	26	70.27	59	68.61
5.2 ในการจัดกิจกรรมนอกจากป้ายนิเทศการ								
ห่านได้ใช้วัสดุอื่น ๆ								
เช่น หุ่นจำลอง โส-								
ทัศน์วัสดุ หรืออุปกรณ์								
อื่น ๆ มาประกอบด้วย								
หรือไม่								
- ใช่	3	33.33	27	67.50	23	62.16	53	61.63
- ไม่ได้ใช้	5	55.56	11	27.50	12	32.43	28	32.56
6. สัปดาห์ห้องสมุด								
6.1 ห่านได้จัดสัปดาห์								
ห้องสมุด								
- เป็นประจำทุกปี	3	33.33	34	85.00	29	78.38	66	76.74
- ไม่เป็นประจำ	5	55.56	6	15.00	6	16.22	17	19.77
6.2 ห่านได้จัดกิจกรรมใน								
ช่วง								
1-7 สิงหาคม	5	55.56	24	60.00	24	64.87	53	61.63
อื่น ๆ	2	22.22	16	40.00	11	29.73	30	34.88

ตาราง 5 (ต่อ)

การจัดนิทรรศการ	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6.3 ทานจัดงานสัปดาห์ห้องสมุดโดย								
- บุคลากรห้องสมุด	6	66.67	32	80.00	23	62.16	61	70.93
- รวมมือกับคณะครูอาจารย์หมวดวิชาอื่น ๆ	3	33.33	17	42.50	17	45.95	37	43.02
6.4 กิจกรรมที่จัดในงานสัปดาห์ห้องสมุดมีอะไรบ้าง								
- ป้ายนิทรรศการ	6	66.67	37	92.50	34	91.89	77	89.54
- คู่มือนิทรรศการ หรือ มุมนิทรรศการ เพื่อแสดงของจริงหรือของจำลอง	4	44.44	28	70.00	20	54.05	52	60.47
- การออกฐานหนังสือ	4	44.44	35	87.50	33	89.19	72	83.72
- การปรากฏตัว อภิปรายหรือโต้วาที	1	11.11	20	50.00	13	35.13	34	39.54
- การสาธิต เช่น สาธิตการเข้าเล่มหนังสือ หรือเชิญวิทยากรมาสาธิตประกอบการบรรยาย	1	11.11	21	52.50	22	59.46	45	52.33

ตาราง 5 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- การแสดงบนเวที เช่น ละคร รีฟิว เชิดหุ่น เล่านิทาน	1	11.11	24	60.00	24	64.87	49	56.98
- การประกวดทาง ฯ เช่น คำขวัญ การอ่าน เล่านิทาน ทอผ้า ประดิษฐ์เศษวัสดุ คัดลายมือ หนังสือนิทาน	5	55.56	35	87.50	33	89.19	73	84.88
- การฉายภาพนิ่ง ภาพ เคลื่อนไหว วิดีโอ ภาพยนตร์	1	11.11	25	62.50	24	64.87	50	58.14
- อื่น ๆ	1	11.11	6	15.00	3	8.11	10	11.63
6.5 ระยะเวลาในการจัด งานสัปดาห์ห้องสมุด								
1 วัน	1	11.11	-	-	2	5.41	20	23.26
2-3 วัน	3	33.33	12	30.00	4	10.81	19	22.09
4-5 วัน	1	11.11	13	32.50	10	27.03	24	27.91
1 สัปดาห์	2	22.22	16	40.00	18	48.65	36	41.86

จากตาราง 5 แสดงรายละเอียดของการจัดนิทรรศการ ดังนี้

นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด ที่ห้องสมุดได้จัดกันมากที่สุด คือ แผนป้ายประกาศระเบียบการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 89.54 และมากที่สุดในทุกขนาดโรงเรียน

นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง ห้องสมุดแต่ละขนาดได้จัดทำป้ายแนะนำความหมายของเลขหมู่ ให้ความหมายเกี่ยวข้องกัน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.74 รองลงมา คือ การจัดทำแผนผังหรือแผนภูมิแนะนำวิธีใช้ทรัพยากรรายการและการค้นหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 60.47 และเมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียน ก็แสดงผลเช่นเดียวกัน

นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป ห้องสมุดแต่ละขนาดได้จัดทำป้ายนิเทศสาระความรู้ประจำวัน สัปดาห์ เดือน หรือปี เช่น วันนั้นในอดีต บุคคลสำคัญของโลก มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 75.58 และกิจกรรมต่าง ๆ นี้ได้จัดเป็นประจำเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 75.58

นิทรรศการหนังสือ ห้องสมุดแต่ละขนาดจัดให้มีการแสดงหนังสือ ในโอกาสที่ห้องสมุดจัดหาหนังสือใหม่เข้ามาบริการ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.37 และมากที่สุด在学校เรียนทุกขนาดเช่นเดียวกัน รองลงมาคือ จัดแสดงในงานสัปดาห์ห้องสมุด ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่จัดแสดงเท่า ๆ กันทั้ง 2 โอกาส และใช้เวลาในการจัดแต่ละครั้งประมาณ 1 สัปดาห์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.65 สำหรับวิธีจัดแสดงหนังสือ จะจัดแสดงหนังสือเพียงอย่างเดียว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.16 รองลงมา คือแสดงหนังสือประกอบบรรณนิทัศน์หรือบทวิจารณ์ คิดเป็นร้อยละ 48.84 แต่เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จัดแสดงหนังสือเพียงอย่างเดียว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.78 และ 59.46 ตามลำดับ ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ จะแสดงหนังสือประกอบบรรณนิทัศน์หรือบทวิจารณ์ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 57.50

นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ พบว่านิทรรศการที่จัดแล้วนักเรียนให้ความสนใจมากที่สุด คือ นิทรรศการเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 68.61 และได้รับความสนใจมากที่สุดในโรงเรียนทุกขนาด และในการจัดนิทรรศการเหล่านี้ โรงเรียนส่วนใหญ่ได้มีการนำเอาวัสดุอื่น ๆ เช่น ทุนจำลอง และสื่อทัศนวัสดุอุปกรณ์มาประกอบด้วย คิดเป็นร้อยละ 61.63 ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็ก-กลางที่ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้วัสดุอื่น ๆ มาประกอบการจัดนิทรรศการ

สัปดาห์ทองสมุค ทองสมุคส่วนใหญ่ได้จัดสัปดาห์ทองสมุคเป็นประจำทุกปี คิดเป็นร้อยละ 76.74 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลางส่วนใหญ่ได้จัดเป็นประจำมากกว่า คิดเป็นร้อยละ 55.56 การจัดงานจะจัดในช่วง 1-7 สิงหาคม คิดเป็นร้อยละ 61.63 และจัดในช่วงนี้เป็นส่วนมากในทุกขนาดโรงเรียน ในการจัดงานสัปดาห์ทองสมุคนี้ บุคลากรทองสมุคจะเป็นผู้จัดเอง คิดเป็นร้อยละ 70.93 ในค่านกิจกรรมที่จัดในงานสัปดาห์ทองสมุคพบว่า กิจกรรมที่จัดมากที่สุด คือ จัดปายนิทรรศการ คิดเป็นร้อยละ 89.54 รองลงมาคือ การประกวดต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 84.88 และระยะเวลาที่นิยมจัดกันมากที่สุด คือ 1 สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 41.86 รองลงมาคือ 4-5 วัน คิดเป็นร้อยละ 27.91

2.2.2 กิจกรรมแนะนำการใช้ทองสมุคเพื่อการศึกษาکنندว่า มีสภาพการจัดและรายละเอียดในการจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ทองสมุคเพื่อการศึกษาکنندว่า แสดงไว้ในตาราง

จากตาราง 6 แสดงว่ากิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ที่จัดมากที่สุด คือ การแนะนำห้องสมุดโดยการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 93.02 รองลงมา คือ บริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 91.86

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า กิจกรรมที่จัดมากที่สุดในโรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง คือ การแนะนำห้องสมุด โดยการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด และบริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 88.89 เท่ากัน กิจกรรมที่จัดมากที่สุดในโรงเรียนขนาดใหญ่ คือ การสอนวิชาการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาคือ บริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า คิดเป็นร้อยละ 97.50 ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษนั้น กิจกรรมที่จัดมากที่สุด คือ การแนะนำห้องสมุด โดยการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 91.89 รองลงมา คือ แนะนำวิธีใช้ห้องสมุดเป็นกลุ่ม หรือรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 89.19

ตาราง 7 รายละเอียดในการจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า

การจัดกิจกรรมแนะนำ การใช้ห้องสมุด เพื่อการศึกษา ค้นคว้า	โรงเรียนขนาด เล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาด ใหญ่ N = 40		โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การแนะนำห้องสมุด								
1.1 ทานได้จัดปฐมนิเทศ								
การใช้ห้องสมุดโดย								
– จัดพร้อมกับการปฐมนิเทศของโรงเรียน	5	55.56	22	55.00	9	24.32	36	41.86
– ห้องสมุดกำหนดเวลาขึ้นเองในชั่วโมงกิจกรรมหรือแนะแนว	4	44.44	24	60.00	30	81.08	58	67.44
– อื่น ๆ	–	–	6	15.00	2	5.41	8	9.30
1.2 ทานปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด โดยวิธี								
– บรรยาย	8	88.89	37	92.50	29	78.38	74	86.05
– ฉายภาพนิ่งประกอบเสียง หรือวีดิโอเกี่ยวกับห้องสมุด	1	11.11	10	25.00	15	40.54	26	30.23
1.3 การนำชมห้องสมุด								
– จัดตารางเข้าชมเป็นห้องเรียน	3	33.33	25	62.50	25	67.57	54	62.79
– จัดตารางเข้าชมตามกลุ่มสนใจ	–	–	7	17.50	3	8.11	10	11.63

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม แนะนำการใช้ห้องสมุด เพื่อการศึกษาکنکوا	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.4 ระยะเวลาในการนำ ชมห้องสมุดครั้งละ ประมาณ								
30 นาที	—	—	8	20.00	8	21.62	16	18.61
1 คาบ	3	33.33	24	60.00	21	56.76	49	56.98
2 คาบ	—	—	—	—	—	—	—	—
2. การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด และการค้นคว้า								
2.1 ท่านได้เผยแพร่คู่มือ การใช้ห้องสมุดโดย								
— แจกนักเรียนทุกคน ในวันปฐมนิเทศฯ วัน นำชมห้องสมุด หรือ โอกาสอื่น ๆ	2	22.22	25	62.50	16	43.24	43	50.00
— แจกเฉพาะนักเรียน ที่สนใจ	1	11.11	7	17.50	9	24.32	17	19.77
— คัดประกาศไว้ตาม ห้องเรียนทุกห้อง	2	22.22	6	15.00	3	8.11	11	12.79
— อื่น ๆ	3	33.33	8	20.00	14	37.84	25	29.07

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม แนะนำการใช้ห้องสมุด เพื่อการศึกษา ค้นคว้า	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.2 การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด ท่านจัดเป็น								
- รวบรวมโดยจัดให้แก่	4	44.44	35	87.50	29	78.38	68	79.07
ครู	-	-	-	-	-	-	-	-
นักเรียน	2	22.22	29	72.50	27	72.97	58	67.44
ทั้งครูและนักเรียน	2	22.22	6	15.00	2	5.41	10	11.63
- รวบรวมบุคคลโดยจัดให้แก่	-	-	22	55.00	21	56.76	43	50.00
ครู	-	-	2	5.00	-	-	2	2.32
นักเรียน	-	-	8	20.00	10	27.03	18	20.93
ทั้งครูและนักเรียน	-	-	15	37.50	11	29.73	26	30.23
2.3 โรงเรียนของท่านเปิดสอนวิชาการใช้ห้องสมุดใน								
- ชั่วโมงกิจกรรมการใช้ห้องสมุด	2	22.22	20	50.00	23	62.16	45	52.33
- รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น	4	44.44	28	70.00	23	62.16	55	63.95

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม แนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อ การศึกษาค้นคว้า	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดกลาง N = 40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- ชุมชนห้องสมุด	2	22.22	20	50.00	10	27.03	32	27.21
- อื่น ๆ	1	11.11	2	5.00	2	5.41	5	5.81
2.4 ทานใ้สอนการจดบันทึก เรื่องราวจากหนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แก่								
- นักเรียนที่เรียนการใช้ ห้องสมุด หรือชุมชน ห้องสมุด	3	33.33	30	75.00	29	78.38	62	72.09
- กลุ่มนักเรียนที่สนใจ และมาขอคำแนะนำ	3	33.33	12	30.00	8	21.62	23	26.74
3. ทานใ้จัดบริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้า โดย								
- จัดใ้บริการตอบคำถาม โดยมีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ตามช่วงเวลาที่กำหนด	4	44.44	21	52.50	18	48.65	43	50.00
- จัดทำแบบฟอร์มสำหรับ การถาม อาจเป็นแผ่น หรือ เล่ม เพื่ออำนวยความสะดวก สะดวกแก่ผู้ใช้ ในกรณีที่ไม่มี ใ้บริการตอบคำถาม หรือในช่วงที่ไม่มีเจ้าหน้าที่								

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม แนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อ การศึกษาค้นคว้า	โรงเรียนขนาด เล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาด ใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
คอยให้บริการ แล้วมารับ คำตอบภายหลัง	-	-	15	37.50	11	29.73	26	30.23
- ห้ามให้นักคำถาม ซึ่งต้อง ค้นคว้าจากเอกสาร โดย บอกแหล่งคำตอบลงในบัตร จัดเรียงใส่กล่องหรือตู้บัตร	-	-	6	15.00	9	24.32	15	17.44
- รวบรวมบรรณานุกรมใน หัวข้อต่าง ๆ ที่ตรงกับ ความต้องการของผู้ใช้	2	22.22	11	27.50	10	27.03	23	26.74
- บริการข่าวสารทันสมัย เพื่อเสนอข่าวสาร ความรู้ ใหม่ เช่น ทำรายชื่อบท ความที่น่าสนใจจากวารสาร หรือถ่ายสำเนาสารบัญ วารสารที่น่าสนใจใส่แฟ้ม ไว้บริการ หรือส่งเวียนให้ ครูอาจารย์ทราบ	3	33.33	9	22.50	11	29.73	23	26.74

จากตาราง 7 แสดงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา
 คนควา ดังนี้

การแนะนำห้องสมุด พบว่าโรงเรียนแต่ละขนาดได้จัดปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด โดยกำหนด
 เวลาขึ้นเองในช่วงโม่งกิจกรรมหรือแนะแนวเป็นส่วนมาก คิดเป็นร้อยละ 67.44 รองลงมา คือ จัด
 ปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุดพร้อมกับการปฐมนิเทศของทางโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 41.86 และการ
 ปฐมนิเทศจะใช้บรรยายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 86.05 สำหรับการนำชมห้องสมุดนั้น ได้จัดทำ
 เข้าชมเป็นห้องเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.79 ในการนำชมจะใช้เวลา 1 คาบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ
 56.98

การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดและการคนควา พบว่าการเผยแพร่คู่มือการใช้ห้องสมุด ที่ปฏิบัติกัน
 มากที่สุด คือ แจกนักเรียนทุกคนในวันปฐมนิเทศ วันนำชมห้องสมุด หรือโอกาสอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ
 50.00 สำหรับการแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด ส่วนมากได้จัดเป็นรายกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 79.07 และจัด
 ให้เฉพาะนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 67.44

การสอนวิชาการใช้ห้องสมุด พบว่าส่วนใหญ่จัดสอนในรายวิชา ท 081 การศึกษาค้นควา
 เบื้องต้น คิดเป็นร้อยละ 63.95 สำหรับการสอนให้จับบันทึกเรื่องราวจากหนังสือ โดยมากจัดให้แก่
 นักเรียนที่เรียนการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 72.09

บริการตอบคำถามและช่วยคนควา พบว่าการจัดบริการตอบคำถามที่จัดกันมากที่สุด คือ จัด
 โต๊ะบริการตอบคำถามโยมีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการตามช่วงเวลาที่กำหนด คิดเป็นร้อยละ 50.00 และ
 มากที่สุดในโรงเรียนทุกขนาด

2.2.3 กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน มีสภาพการจัดและรายละเอียด
 การจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน แสดงไว้ในตาราง 8-9

ตาราง 8 สภาพการจัดกิจกรรมเพื่อบริการและแนวการอ่าน

ข้อ	กิจกรรมเพื่อบริการ และแนวทางการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N = 9				โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40				โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N = 37				รวมโรงเรียนทุกขนาด N = 86			
		ได้จัด	รอยละ	ไม่ได	จก	ได้จัด	รอยละ	ไม่ได	จก	ได้จัด	รอยละ	ไม่ได	จก	ได้จัด	รอยละ	ไม่ได	จก
1	การแนะนำหนังสือ																
	1.1 เล่าเรื่องหนังสือ	-	-	9	100.00	18	45.00	22	55.00	8	21.62	29	78.38	26	30.23	60	69.77
	1.2 วิจัยหนังสือหรือบทกวีหนังสือ	-	-	9	100.00	12	30.00	28	70.00	10	27.03	27	72.97	22	25.58	64	74.42
	1.3 สนทนาหรืออภิปรายเรื่องหนังสือ	-	-	9	100.00	10	25.00	30	75.00	3	8.11	34	91.89	13	15.12	73	84.88
	1.4 ทักษะการอ่านหนังสือแบบเร็ว	1	11.11	8	88.89	32	80.00	8	20.00	31	83.78	6	16.22	64	74.42	22	25.58
2	1.5 จัดแสดงหนังสือใหม่หรือไม่ใหม่	5	55.56	4	44.44	40	100.00	-	-	37	100.00	-	-	82	95.35	4	4.65
	การหาทรัพยากร																
	2.1 บรรณารักษ์หรือครูวิชา	3	33.33	6	66.67	21	52.50	19	47.50	18	48.65	19	51.35	42	48.84	44	51.16
	2.2 บรรณารักษ์หรือครูวิชา	2	22.22	7	77.78	28	70.00	12	30.00	25	67.57	12	32.43	55	63.95	31	36.05
	2.3 บรรณารักษ์หรือครูวิชา	4	44.44	5	55.56	27	67.50	13	32.50	20	54.05	17	45.95	51	59.30	35	40.70

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรมเพื่อบริการ และแนวทางการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N = 9				โรงเรียนขนาดใหญ N = 40				โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N = 37				รวมโรงเรียนทุกขนาด N = 86			
		จัด จัด	จัด จัด	ไม่ จัด	จัด	จัด จัด	จัด จัด	ไม่ จัด	จัด	จัด จัด	จัด จัด	ไม่ จัด	จัด	จัด จัด	จัด จัด	ไม่ จัด	จัด
3	การออกวางหนังสือ 3.1 บรรณารักษ์คัดกรองงานตามหนังสือมา จำหน่ายเอง 3.2 รับค่านายหน้าขายเอง	3	33.33	6	66.67	34	85.00	6	15.00	31	81.78	6	16.22	68	79.07	18	20.93
4	การเสวนา	2	22.22	7	77.78	21	52.50	19	47.50	14	37.84	23	62.16	37	43.02	49	56.98
5	การแนะแนวทางการอ่าน 5.1 แนะนำการอ่านสำหรับนักเรียน ทั่วไป 5.2 แนะนำการอ่านสำหรับนักเรียน ที่ด้อยความสามารถ	-	-	9	100.00	20	50.00	20	50.00	27	72.97	10	27.03	47	54.65	39	45.35
		5	55.56	4	44.44	30	75.00	10	25.00	27	72.97	10	27.03	62	72.09	24	27.91
		3	33.33	6	66.67	7	17.50	33	82.50	8	21.62	29	78.38	18	20.93	68	79.07

จากตาราง 8 แสดงว่ากิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่านที่ทุกโรงเรียนได้จัดทำ คือ การแนะนำหนังสือ โดยการจัดแสดงหนังสือใหม่หรือใบหุ้มปกหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 95.35 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง ได้จัดคิดเป็นร้อยละ 55.56 สำหรับโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ได้จัดคิดเป็นร้อยละ 100.00 เท่ากัน

เมื่อพิจารณาตามประเภทของกิจกรรม แสดงผลดังนี้

การแนะนำหนังสือ วิธีการที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดแสดงหนังสือใหม่หรือใบหุ้มปกหนังสือ

การทำบรรณานุกรม วิธีการที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่ คิดเป็นร้อยละ 63.95 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนปรากฏว่า โรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษก็ปฏิบัติวิธีดังกล่าวมากที่สุดเช่นกัน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็ก-กลางใช้วิธีทำบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจมากที่สุด

การออกฐานหนังสือ วิธีการที่ปฏิบัติมากที่สุด คือ บรรณารักษ์ติดต่อร้านค้าหนังสือมาจำหน่ายเอง คิดเป็นร้อยละ 79.07 และมากที่สุดทุกขนาดโรงเรียน

การเล่นทาน ได้จัดคิดเป็นร้อยละ 54.65 โรงเรียนที่จัดทำมากที่สุด คือ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 72.97 และ 50.00 สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง ยังไม่มีการจัดกิจกรรมนี้

การแนะแนวการอ่าน ส่วนมากจะจัดแนะแนวการอ่านสำหรับนักเรียนโดยทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 72.09

ตาราง 9 รายละเอียดของการจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาด ใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การแนะนำหนังสือ								
1.1 ในการเขียน หรือพูด								
เพื่อแนะนำหนังสือ								
- บรรณารักษ์เป็นผู้								
ปฏิบัติเองทั้งหมด	2	22.22	11	27.50	15	40.54	28	32.56
- บรรณารักษ์เป็นผู้								
ปฏิบัติโดยมีนักเรียน								
เป็นผู้ช่วย	2	22.22	7	17.50	8	21.62	17	19.77
- นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติ								
โดยมีบรรณารักษ์เป็น								
ผู้ควบคุม	-	-	11	27.50	11	29.73	22	25.58
- บรรณารักษ์เป็นผู้								
ปฏิบัติโดยอาศัยความ								
ร่วมมือจากนักเรียน								
และครูพหุภาษาไทย	-	-	6	15.00	3	8.11	9	10.47
- อื่น ๆ	-	-	-	-	-	-	-	-

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.2 ห้องสมุดเคยเชิญนักเขียนหรือวิทยากรมาพูด หรือสนทนาเรื่องหนังสือไหม								
- เคย	—	—	12	30.00	17	45.95	29	33.72
- ไม่เคย	5	55.56	25	62.50	17	45.95	47	54.65
1.3 ห้องสมุดได้จัดให้มีการแนะนำหนังสือ								
- เกือบละ 2 ครั้ง	1	11.11	7	17.50	9	24.32	17	19.77
- เกือบละ 1 ครั้ง	2	22.22	11	27.50	10	27.03	23	26.74
- ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	—	—	4	10.00	6	16.22	10	11.63
- อื่น ๆ	—	—	7	17.50	4	10.81	11	12.79
2. การทำวรรณกรรม								
2.1 การทำวรรณกรรมประกอบรายวิชาต่าง ๆ								
2.1.1 วรรณกรรมรายวิชาที่ห้องสมุดจัดทำได้แก่								
สังคมศึกษา	2	22.22	11	27.50	12	32.43	25	29.07
พลานามัย	1	11.11	5	12.50	5	13.51	11	12.79

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาด ใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ไทย	2	22.22	10	25.00	7	18.92	19	22.09
นครศรี	1	11.11	1	2.50	—	—	2	2.32
ศิลปะ	2	22.22	—	—	2	5.41	4	4.65
วิทยาศาสตร์	—	—	5	12.50	6	16.22	1	12.79
ทุกรายวิชา	—	—	3	7.50	—	—	3	3.49
2.1.2 ในการจัดทำ บรรณานุกรมราย วิชาทาง ๆ มา ช่วยจัดทำหรือไม่								
— มี	—	—	4	10.00	3	8.11	7	8.14
— ไม่มี	4	44.44	26	65.00	21	56.76	51	59.30
2.1.3 บรรณานุกรมราย วิชาที่ได้จัดทำ								
— ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	—	—	4	10.00	2	5.41	6	6.98
— ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	3	33.33	11	27.50	13	35.14	27	31.14
— ปีละ 1 ครั้ง	1	11.11	6	15.00	4	10.81	11	12.79
— อื่น ๆ	—	—	4	10.00	4	10.81	8	9.30

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.2 บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่								
2.2.1 ท่านได้จัดทำบรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่								
- เคียงละ 1 ครั้ง	-	-	6	15.00	5	13.51	11	12.79
- ภาคเรียนละ 2 ครั้ง	-	-	5	12.50	6	16.22	11	12.79
- ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	-	-	6	15.00	6	16.22	12	13.95
- ไม่นั่นเองแล้วแต่สะดวก	4	44.44	15	37.50	13	35.14	32	37.21
2.2.2 บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่ท่านได้ทำคำอธิบาย หรือขอรายชื่อของเนื้อหาประกอบควยหรือไม่								
- ทำทุกเล่ม	-	-	2	5.00	2	5.41	4	4.65

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาด ใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- ทำเฉพาะเล่มที่น่า สนใจ	3	33.33	17	42.50	13	35.14	33	38.37
- ไม่ได้ทำ	1	11.11	13	32.50	16	43.24	30	34.88
2.3 บรรณานุกรมเฉพาะเรื่อง ที่น่าสนใจ ท่านได้ทำ								
- เฉพาะหนังสือที่มีใน ห้องสมุด	2	22.22	24	60.00	25	67.57	51	59.30
- ทั้งหนังสือที่มีในห้อง สมุดและแหล่งอื่น ๆ โดยบอกแหล่งคนควา ให้	1	11.11	1	2.50	2	5.41	4	4.65
- ทั้งหนังสือที่มีในห้อง สมุดและแหล่งอื่น ๆ โดยบอกแหล่งคนควา และถ่ายสำเนาเอก สารตัวจริงมาเก็บ เรียงไว้ในแฟ้มให้ ควย	1	11.11	-	-	2	5.41	3	3.49

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3. การออกหนังสือ								
3.1 ทานักให้มีการออกหนังสือในโอกาส								
- งานสัปดาห์ห้องสมุด	3	33.33	34	85.00	34	91.89	71	82.56
- ประมุขนิเทศนักเรียนในวันเปิดภาคเรียนเพื่อเชิญชวนให้ผู้ปกครอง ชี้อหนังสือบริจาคห้องสมุด	-	-	6	15.00	4	10.81	10	11.63
- อื่น ๆ	-	-	-	-	4	10.81	4	4.65
3.2 ในกรณีร้านค้าเข้ามาจำหน่ายโดย								
- คัดเปอร์เซ็นต์ให้ห้องสมุด	-	-	22	55.00	16	43.24	38	44.19
- ห้องสมุดไม่รับเปอร์เซ็นต์ เพื่อให้จำหน่ายราคาถูกลงที่สุด	1	11.11	4	10.00	8	21.62	13	15.12

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4. การเล่านิทาน								
4.1 ทานไคนำเสนอนิทาน โดยวิธี								
- เล่าปากเปล่า	1	11.11	15	37.50	9	24.32	25	29.07
- เล่าปากเปล่าประกอบ เสียงและท่าทาง	-	-	10	25.00	14	37.84	24	27.91
- เล่าเรื่องจากภาพ	-	-	9	22.50	8	21.62	17	19.77
- เล่าเรื่องประกอบ รูปภาพ	-	-	10	25.00	5	13.51	15	17.44
- เล่าเรื่องจากหนังสือ พิมพ์ภาพประกอบ	-	-	8	20.00	7	18.92	15	17.44
- เล่านิทานประกอบ การแสดง	1	11.11	7	17.50	14	37.84	21	24.42
- เล่านิทานประกอบ การวาดภาพ	-	-	2	5.00	3	8.11	5	5.81
- เล่านิทานประกอบ การฉายภาพเงา	-	-	-	-	1	2.70	1	1.16
- เล่านิทานประกอบ การฉายภาพนิ่ง	-	-	2	5.00	1	2.70	3	3.49

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาด ใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4.2 ท่านได้จัดกิจกรรมเล่า นิทาน								
- เคียงละ 2 ครั้ง	-	-	-	-	1	2.70	1	1.16
- เคียงละ 1 ครั้ง	-	-	2	5.00	-	-	2	2.33
- ภาคเรียนละ 2-3 ครั้ง	-	-	2	5.00	-	-	2	2.33
- ภาคเรียนละ 1 ครั้ง	-	-	12	30.00	2	5.41	14	16.28
- เฉพาะงานสัปดาห์ ห้องสมุด	1	11.11	8	20.00	24	64.87	33	38.37
4.3 ผู้เล่านิทาน								
- ครูบรรณารักษ์	-	-	8	20.00	5	13.51	13	15.12
- วิทยากรภายในโรงเรียน	-	-	6	15.00	2	5.41	8	9.30
- วิทยากรจากภายนอก	-	-	1	2.50	2	5.41	3	3.49
- นักเรียน	1	11.11	19	47.50	27	72.97	47	54.65
4.4 สถานที่เล่านิทาน								
- ห้องสมุด	1	11.11	22	55.00	23	62.16	46	53.49
- หอประชุม	1	11.11	5	12.50	12	32.43	18	20.93
- อื่น ๆ	-	-	3	7.50	2	5.41	5	5.81

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4.5 ระยะเวลาในการเล่า ประมาณ								
5-15 นาที	1	11.11	18	45.00	14	37.84	33	38.37
16-30 นาที	-	-	3	7.50	9	24.32	12	13.95
1 คาบ	-	-	3	7.50	7	18.92	10	11.63
4.6 ท่านคิดว่านักเรียนให้ ความสนใจกิจกรรมการ เล่านิทาน								
มาก	-	-	6	15.00	12	32.43	18	20.93
ปานกลาง	1	11.11	13	32.50	13	35.14	27	31.40
น้อย	-	-	2	5.00	4	10.81	6	6.98
5. การแนะแนวการอ่าน								
5.1 ท่านได้จัดให้มีการแนะ แนวการอ่าน โดย								
- แนะนำเป็นราย บุคคล	3	33.33	21	52.50	17	45.95	41	47.67
- แนะนำเป็นรายกลุ่ม	2	22.22	23	57.50	13	35.14	38	44.19

ตาราง 9 (ต่อ)

การจัดกิจกรรม เพื่อบริการแนะแนวการอ่าน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียน ทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5.2 ในการจัดการแนะแนว การอ่าน สำหรับเด็ก ที่มีปัญหาทางการอ่าน หาหน้ได้ประสานงานกับ								
- ครูภาษาไทย	3	33.33	17	42.50	10	27.03	30	34.88
- ครูแนะแนว	2	22.22	7	17.50	9	24.32	18	20.93
- ผู้ปกครองนักเรียน	1	11.11	2	5.00	2	5.41	5	5.81
- อื่น ๆ	-	-	3	7.50	3	8.11	6	6.98

จากตาราง 9 แสดงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน ดังนี้
การแนะนำหนังสือ พบว่าในการเขียนหรือพูดเพื่อแนะนำหนังสือส่วนมากบรรณารักษ์จะเป็นผู้
ปฏิบัติเองทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 32.56 ในการจัดแนะนำหนังสือนี้ ห้องสมุดได้เคยเชิญวิทยากรมาพูด
หรือสนทนาเรื่องหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 33.72 และห้องสมุดจะจัดแนะนำหนังสือ ประมาณเดือนละ
1 ครั้ง เป็นส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 26.74

การทำบรรณานุกรม พบว่าบรรณานุกรมรายวิชาที่ห้องสมุดได้จัดทำมากที่สุด คือ วิชาสังคมศึกษา
คิดเป็นร้อยละ 29.07 โดยครูบรรณารักษ์เป็นผู้จัดทำเอง คิดเป็นร้อยละ 59.30 และส่วนใหญ่จัดทำ
ภาคเรียนละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.14 สำหรับบรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่ ส่วนใหญ่กำหนด
ระยะเวลาในการจัดไม่แน่นอนแล้วแต่สะดวก คิดเป็นร้อยละ 37.21 และจะจัดทำคำอธิบายหรือขอบ
ข่ายของเนื้อหาประกอบเฉพาะเล่มที่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 38.37 และจัดทำเฉพาะหนังสือที่อยู่ใน
ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 59.30

การออกหนังสือ พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่จัดให้มีการออกหนังสือในโอกาสจัดงาน
สัปดาห์ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 82.56 และในกรณีร้านค้าเข้ามาจำหน่ายเองจะจำหน่ายโดยคิด
เปอร์เซ็นต์ให้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 44.19

การเล่นิทาน พบว่าวิธีนำเสนอนิทานที่ปฏิบัติกันมากที่สุด คือ เล่าปากเปล่า คิดเป็นร้อยละ
29.07 รองลงมาคือ เล่าปากเปล่าประกอบเสียงและท่าทาง คิดเป็นร้อยละ 27.91 ส่วนใหญ่จะจัด
เฉพาะงานสัปดาห์ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 38.37 โดยมีนักเรียนเป็นผู้เล่า คิดเป็นร้อยละ 54.65
สถานที่เล่าิทาน คือ ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 53.49 ระยะเวลาในการเล่าประมาณ 5-15 นาที
คิดเป็นร้อยละ 38.37 และพบว่ากิจกรรมเล่นิทานนี้ได้รับความสนใจจากนักเรียนในระดับปานกลาง
คิดเป็นร้อยละ 31.40

การแนะนำการอ่าน ห้องสมุดส่วนใหญ่ได้จัดแนะนำเป็นรายบุคคล คิดเป็นร้อยละ 47.67
และจัดแนะนำเป็นรายกลุ่ม คิดเป็นร้อยละ 44.19 และในการจัดแนะนำการอ่านสำหรับเด็กที่มี
ปัญหาทางการอ่าน บรรณารักษ์จะประสานงานกับครูภาษาไทยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.88

2.2.4 กิจกรรมการแสดง มีสภาพการจัดและรายละเอียดการจัดกิจกรรม
การแสดง แสดงไว้ในตาราง 10-11

ตาราง 10 สภาพการจำกัดกิจกรรมการแสดง

ข้อ	กิจกรรมการแสดง	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N = 9				โรงเรียนขนาดใหญ่ N = 40				โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N = 37				รวมโรงเรียนทุกขนาด N = 86			
		ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด	ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด	ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด	ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด
1	การแสดงละคร	—	—	9	100.00	—	—	40	100.00	1	2.70	36	97.30	1	1.16	85	98.84
	1.1 ละครวิทยุ	—	—	9	100.00	5	12.50	35	87.50	6	16.22	31	83.78	11	12.79	75	87.21
	1.2 ละครเวที	—	—	9	100.00	5	12.50	35	87.50	6	16.22	31	83.78	11	12.79	75	87.21
2	การแสดงวีดิโอ	1	11.11	8	88.89	11	27.50	29	72.50	15	40.54	22	59.46	27	31.40	59	68.60
3	การใช้ดนตรี	1	11.11	8	88.89	17	42.50	23	57.50	20	54.05	17	45.95	38	44.19	48	55.81
	3.1 ใช้ดนตรีเพื่อประกอบการเล่น	1	11.11	8	88.89	17	42.50	23	57.50	20	54.05	17	45.95	38	44.19	48	55.81
	3.2 ใช้ดนตรีเพื่อการแสดงทางศิลปะ	—	—	9	100.00	6	15.00	34	85.00	7	18.92	30	81.08	13	15.12	73	84.88

จากตาราง 10 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการแสดงที่โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัด คือ การเชิดหุ่นเพื่อประกอบการเล่านิทาน คิดเป็นร้อยละ 44.19 รองลงมา คือ การแสดงวีรวิ คิดเป็นร้อยละ 31.40 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง ได้เคยจัดกิจกรรมการแสดง 2 อย่างเท่านั้น คือ การแสดงวีรวิ และการเชิดหุ่นประกอบการเล่านิทาน คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่านั้น โรงเรียนขนาดใหญ่ได้จัดเกือบทุกกิจกรรม ยกเว้นการแสดงละครวิทยุเพียงอย่างเดียวที่ไม่ได้จัด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษได้จัดทุกกิจกรรม

ตาราง 11 รายละเอียดของการจัดกิจกรรมการแสดง

กิจกรรมการแสดง	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดกลาง N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. การแสดงละคร								
1.1 การแสดงละครวิทยุ								
ผ่านวิทยุ โดย								
- นำมาจากบทละคร								
วิทยุที่มีผู้แต่งไว้แล้ว	-	-	1	2.50	2	5.41	3	3.49
- คัดแปลงจากวรรณคดี								
หรือหนังสือสำหรับเด็ก	-	-	1	2.50	1	2.70	2	2.32
- แต่งบทละครและบท								
เจรจา เช่น เรื่อง								
เกี่ยวกับหนังสือ และ								
การใช้ของสมมุติ	-	-	1	2.50	1	2.70	2	2.32
- อื่น ๆ	-	-	-	-	1	2.70	1	1.16
1.2 การแสดงละครเวที								
ผ่านวิทยุเป็นงานด้าน								
ทาง ๆ อยางไร								
1.2.1 เนื้อเรื่อง								
- วรรณคดี								
นิทาน ชาตก	1	11.11	3	7.50	4	10.81	8	9.30

ตาราง 11 (ต่อ)

กิจกรรมการแต่ง	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนพิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
- เรื่องคัดแปลงจากหนังสือสำหรับเด็กหรือเรื่องสั้น	-	-	4	10.00	2	5.41	6	6.98
- เรื่องเกี่ยวกับหนังสือและการใช้ห้องสมุด	-	-	5	12.50	5	13.51	10	11.63
- อื่น ๆ	-	-	1	2.50	-	-	1	1.16
1.2.2 การแต่ง								
- แต่งตามบทเดิม	1	11.11	2	5.00	1	2.70	4	4.65
- คิดบทเจรจาขึ้นเอง	1	11.11	6	15.00	6	16.22	13	15.12
1.2.3 การแต่ง								
- โดยแต่งกายตามท้องเรื่อง	1	11.11	7	17.50	4	10.81	12	13.95
- โดยให้หาทางประกอบ ไม่แต่งกายตามท้องเรื่อง	1	11.11	1	2.50	2	5.41	4	4.65

ตาราง 11 (ต่อ)

กิจกรรมการแต่ง	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2. การแสดงวิวัฒนาการ								
2.1 ท่านได้จัดการแสดงวิวัฒนาการ ในโอกาส								
- งานสัปดาห์ห้องสมุด	1	11.11	13	32.50	14	37.84	28	32.56
- อื่น ๆ	-	-	3	7.50	1	2.70	4	4.65
2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการแสดงวิวัฒนาการ ประมาณ								
5-10 นาที	1	11.11	6	15.00	3	8.11	10	11.63
11-15 นาที	-	-	3	7.50	4	10.81	7	8.14
16-20 นาที	-	-	2	5.00	2	5.41	4	4.65
21-30 นาที	-	-	2	5.00	5	13.51	7	8.14
3. การเชิดหุ่น								
3.1 การเชิดหุ่นประกอบการเล่นนิทาน ท่านใช้หุ่นประเภท								
- หุ่นเชิดควายมือ	1	11.11	18	45.00	18	48.65	37	43.02
- หุ่นเชิดควายไม้	-	-	2	5.00	-	-	2	2.33
- หุ่นเชิดควายเชือก	-	-	1	2.50	-	-	1	1.16
- หุ่นงูกระดาก	-	-	2	5.00	4	10.81	6	6.98

ตาราง 11 (ต่อ)

กิจกรรมการแสดงผล	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่น N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3.2 ผู้เชิษทุ่น มี								
- ครูบรรรณารักษ์	-	-	7	17.50	5	13.51	12	13.95
- นักเรียน	1	11.11	14	35.00	13	35.14	28	32.56
- อื่น ๆ	-	-	4	10.00	4	10.81	8	9.30
4. กิจกรรมการแสดงผลทาง ๆ								
ได้แก่ การแสดงละคร การแสดงวีว และการเชิษทุ่น								
ห้องสมุคไค้จัก โดย								
- จัษทุ่นเวียนกันไป								
ตลอดทั้งปี	-	-	-	-	-	-	-	-
- จัษเฉพาะในโอกาส								
พิเศษ เช่น งานสัปดาห์								
ห้องสมุค หรืองานกิจกรรม								
ทางวิชาการของโรงเรียน	1	11.11	16	40.00	17	45.95	34	39.54
5. ในการจัษกิจกรรมการแสดงผล								
ทั้ง 3 ประเภทต่อไปนี้ ท่าน								
สังเกตุว่ากิจกรรมที่นักเรียน								
สนใจมากที่สุด คือ								
- การแสดงละคร	-	-	4	10.00	5	13.51	9	10.47
- การแสดงวีว	-	-	6	15.00	6	16.22	12	13.95
- การเชิษทุ่น	1	11.11	8	20.00	6	16.22	15	17.44

ตาราง 11 (ต่อ)

กิจกรรมการแสดงผล	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6. ในการชมการแสดง ท่านได้ดำเนินการ โดย								
- ครูบรรณาธิกรณควบคุมและดำเนินการเอง	-	-	6	15.00	4	10.81	10	11.63
- ครูนาฏศิลป์ และครูภาษาไทยร่วมกันฝึกซ้อมกับครูบรรณาธิกรณ	1	11.11	5	12.50	4	10.81	10	11.63
- นักเรียนศึกษาและฝึกซ้อมกันเอง โดยมีครูบรรณาธิกรณควบคุม	-	-	12	30.00	7	18.92	19	22.09
- อื่น ๆ	-	-	2	5.00	2	5.41	4	4.65
7. ท่านคิดว่า ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการแสดงผล								
มาก	1	11.11	15	37.50	8	21.62	24	27.91
ปานกลาง	-	-	2	5.00	6	16.22	8	9.30
น้อย	-	-	2	5.00	3	8.11	5	5.81

จากตาราง 11 แสดงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการแสดง ดังนี้

การแสดงละคร พบว่าโรงเรียนที่จัดแสดงละครวิทยุ ส่วนใหญ่จะนำบทมาจากบทละครวิทยุ ที่มีผู้แต่งไว้แล้วมาแสดง คิดเป็นร้อยละ 3.49 ส่วนโรงเรียนที่จัดแสดงละครเวที ส่วนใหญ่จะมี เนื้อเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ และการใช้ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 11.63 โดยจะคิดบทเจรจาขึ้นเอง คิดเป็นร้อยละ 15.22 และแสดงโดยแต่งกายตามท้องเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 13.95

การแสดงรีวิว โรงเรียนส่วนใหญ่จะจัดให้มีการแสดงรีวิวต่าง ๆ ในงานสัปดาห์ห้องสมุด คิดเป็นร้อยละ 32.56 และใช้เวลาในการแสดงประมาณ 5-10 นาที มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ

11.63

การเชิควิน ในการเชิควินเพื่อประกอบการเล่านิทาน โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้หุ่นเชิควินมือ คิดเป็นร้อยละ 43.02 และเชิควิน คือ นักเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.56

สรุปได้ว่ากิจกรรมการแสดงนี้ ห้องสมุดจะจัดเฉพาะในโอกาสพิเศษเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็น ร้อยละ 39.54 และกิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจมากที่สุด คือ การเชิควิน คิดเป็นร้อยละ 17.44 ในด้านการฝึกซ้อมการแสดงพบว่า นักเรียนคิดทำฝึกซ้อมกันเองโดยมีครูบรรณารักษ์เป็นผู้ควบคุม มาก ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.09 และครูบรรณารักษ์มีความเห็นว่าได้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมใน การดำเนินการจัดกิจกรรมการแสดงในระดับมาก เป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 27.91

2.2.5 กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน มีสภาพการจัดและรายละเอียดของ การจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน แสดงไว้ในตาราง 12-13

ตาราง 12 สภาพการจ้างกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน

ข้อ	กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N = 9				โรงเรียนขนาดใหญ N = 40				โรงเรียนขนาดใหญพิเศษ N = 37				รวมโรงเรียนทุกขนาด N = 86			
		ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด	ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด	ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด	ได้จัด ร้อยละ	ไม่ได้ ร้อยละ	ไม่ จัด	จัด
1	ประกวดการอ่าน	1	11.11	8		13	32.50	27		21	56.76	16		35	40.70	51	59.30
2	ประกวดการใช้แผน	2	22.22	7		24	60.00	16		22	59.46	15		48	55.81	38	44.19
3	ประกวดการเดาใจตาม	1	11.11	8		17	42.50	23		24	64.86	13		42	48.84	44	51.16
4	ประกวดผลงานทางศิลปะและความคิด เชิงสร้างสรรค์	3	33.33	6		36	90.00	4		32	86.49	5		71	82.56	15	17.44
5	แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม	2	22.22	7		22	55.00	18		21	56.76	16		45	52.33	41	47.67

จากตาราง 12 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขันที่โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัด คือ ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 82.56 รองลงมา คือ ประกวดการเขียน คิดเป็นร้อยละ 55.81 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่ามีการจัดกิจกรรมสอดคล้องกัน ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่ได้จัดประกวดการเล่านิทาน เป็นอันดับรองลงมา

ตาราง 13 รายละเอียดของการจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ประกวดการอ่าน ไคแก								
- อ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง	1	11.11	5	12.50	4	10.81	10	11.63
- อ่านเอาเรื่อง	-	-	6	15.00	10	27.03	16	18.61
- อ่านทำนองเสนาะ	-	-	5	12.50	2	5.41	7	8.14
- แข่งขันอ่านหนังสือ เช่น ยอดนักอ่าน นักอ่านสร้าง	-	-	10	25.00	10	27.03	20	23.26
2. ประกวดการเขียน ไคแก								
- คำขวัญ	2	22.22	25	62.50	25	27.57	52	60.47
- คำประพันธ์	-	-	7	17.50	2	5.41	9	10.47
- เรื่องความหรือเรื่องสั้น	1	11.11	15	37.50	8	21.62	24	27.91
- แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือและห้องสมุด	-	-	8	20.00	9	24.32	17	19.77
3. ประกวดเล่านิทาน โดย								
- เล่าเรื่องจากหนังสือ	2	22.22	10	25.00	16	43.24	28	32.56
- ภาพที่เตรียมไว้ให้แล้ว								
- เล่าเรื่อง	-	-	3	7.50	4	10.81	7	8.14
- เล่าจากจินตนาการ	-	-	8	20.00	11	29.73	19	22.09

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4. ประกวดผลงานศิลปะ และความคิดเชิงสร้างสรรค์								
- วาดภาพจากวรรณคดี หรือนิทาน	2	22.22	12	30.00	8	21.62	22	25.58
- สิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุ	-	-	8	20.00	7	18.91	15	17.44
- ภาพถ่าย	-	-	2	5.00	3	8.11	5	5.81
- อื่น ๆ	-	-	3	7.50	7	18.92	10	11.63
5. แข่งขันตอบปัญหา และเล่นเกม								
- แข่งขันตอบปัญหาจากหนังสือ	3	33.33	32	80.00	25	67.57	60	69.77
- แข่งขันหาบัตรรายการหรือหาหนังสือที่ต้องการให้เร็วที่สุด ค่ายวิชาการที่ถูกต้อง	-	-	10	25.00	6	16.22	16	18.61
- แข่งขันเปิดพจนานุกรม สารานุกรมและหนังสืออ้างอิงอื่น ๆ	-	-	13	32.50	15	40.54	28	32.56
- แข่งขันเรียงลำดับหน้ารายงานการค้นคว้า	-	-	6	15.00	-	-	6	6.98
- อื่น ๆ	1	11.11	6	15.00	4	10.81	11	12.79

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6. ท่านจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน โดย								
- จัดเป็นโครงการตลอดปี								
หมุนเวียนกันไป	—	—	4	10.00	4	10.81	8	9.30
- จัดในโอกาสวันสำคัญต่างๆ แล้วแต่โอกาสใดควรจัดกิจกรรมอะไร	2	22.22	10	25.00	6	16.22	18	20.93
- จัดในงานสัปดาห์ห้องสมุด	3	33.33	33	82.50	27	72.97	63	73.26
7. กิจกรรมการประกวดและแข่งขันทั้ง 5 ประเภท ตามตาราง ท่านรู้สึกว่าคุณครูให้ความสนใจสนใจกิจกรรมประเภทใดมากที่สุด และประเภทใดน้อยที่สุด								
7.1 สนใจโดยการเข้าร่วมประกวดและแข่งขัน								
- มากที่สุด								
ประกวดการอ่าน	—	—	—	—	1	2.70	1	1.16
ประกวดการเขียน	—	—	8	20.00	5	13.51	13	15.12
ประกวดเล่านิทาน	—	—	1	2.50	6	16.22	7	8.14

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ประกวดผลงานศิลปะ และความคิดเชิงสร้างสรรค์	2	22.22	1	2.50	1	2.70	4	4.65
แข่งขันตอบปัญหาและ เล่นเกม	2	22.22	14	35.00	17	45.95	33	38.37
- น้อยที่สุด								
ประกวดการอ่าน	1	11.11	2	5.00	6	16.22	9	10.47
ประกวดการเขียน	1	11.11	6	15.00	7	18.92	14	16.28
ประกวดเล่านิทาน	1	11.11	3	7.50	4	10.81	8	9.30
ประกวดผลงานศิลปะ และความคิดเชิงสร้างสรรค์								
ประกวดการอ่าน	—	—	5	12.50	2	5.41	7	8.14
แข่งขันตอบปัญหาและ เล่นเกม	—	—	1	2.50	2	5.41	3	3.49
7.2 สนใจโดยการเข้าชมการ ประกวดและแข่งขัน								
- มากที่สุด								
ประกวดการอ่าน	1	11.11	—	—	—	—	—	—
ประกวดการเขียน	—	—	—	—	—	—	—	—
ประกวดเล่านิทาน	1	11.11	2	5.00	5	13.51	8	9.30

ตาราง 13 (ต่อ)

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง N=9		โรงเรียนขนาดใหญ่ N=40		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ N=37		รวมโรงเรียนทุกขนาด N=86	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์	—	—	2	5.00	2	5.41	4	4.65
แข่งขันตอบปัญหาและเล่นเกม	—	—	18	45.00	18	48.65	36	41.86
— นอกระบบ								
ประกวดการอ่าน	—	—	2	5.00	7	18.92	9	10.47
ประกวดการเขียน	2	22.22	3	7.50	4	10.81	9	10.47
ประกวดเล่านิทาน	1	11.11	2	5.00	3	8.11	6	6.98
ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์	—	—	1	2.50	1	2.70	2	2.32
แข่งขันตอบปัญหาและเล่นเกม	—	—	1	2.50	3	8.11	4	4.65

จากตาราง 13 แสดงรายละเอียดของการจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน ดังนี้

ประกวดการอ่าน ที่ห้องสมุดโรงเรียนได้จัดกันมากที่สุด คือ แข่งขันอ่านหนังสือ เช่น ยอดนักอ่าน คิดเป็นร้อยละ 23.26 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็แสดงผลลักษณะเดียวกัน

ประกวดการเขียน ที่ห้องสมุดโรงเรียนได้จัดกันมากที่สุด คือ ประกวดคำขวัญ คิดเป็นร้อยละ 60.47 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็แสดงผลเช่นเดียวกัน

ประกวดเล่านิทาน ที่ห้องสมุดโรงเรียนได้จัดกันมากที่สุด คือ วิถีเล่าเรื่องจากหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 32.56 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็แสดงผลในลักษณะเดียวกัน

ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์ ที่ห้องสมุดโรงเรียนได้จัดกันมากที่สุด คือ ประกวดภาพจากวรรณคดี หรือนิทาน คิดเป็นร้อยละ 25.58 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็แสดงผลในลักษณะเดียวกัน

แข่งขันตอบปัญหาและเล่นเกม ที่ห้องสมุดโรงเรียนได้จัดกันมากที่สุด คือ แข่งขันตอบปัญหาจากหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 69.77 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็แสดงผลในลักษณะเดียวกัน

นอกจากนี้ยังพบว่ากิจกรรมการประกวดและแข่งขัน ได้จัดในงานสัปดาห์ห้องสมุดเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 73.26

ในด้านความสนใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการประกวดและแข่งขันพบว่า กิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจเข้าร่วมประกวดมากที่สุด คือ แข่งขันตอบปัญหาและเล่นเกม คิดเป็นร้อยละ 38.37 และน้อยที่สุดคือ ประกวดการเขียน คิดเป็นร้อยละ 16.28 เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็แสดงผลในลักษณะเดียวกัน สำหรับกิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจโดยเข้าชมการประกวดมากที่สุด คือ แข่งขันตอบปัญหาและเล่นเกม คิดเป็นร้อยละ 41.86 น้อยที่สุด คือ ประกวดการอ่านและประกวดการเขียน คิดเป็นร้อยละ 10.47 เท่ากัน

3. ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมศึกษาารวม
ทุกขนาด แสดงไว้ในตาราง 14

ตาราง 14 ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมศึกษาารวมทุกขนาด

ข้อ	กิจกรรม	ค่าเฉลี่ย	อันดับ รวม	อันดับ ในกลุ่ม	แปลความ ค่าเฉลี่ย
1	การจัดนิทรรศการ				
	1.1 นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด	3.98	5	4	มาก
	1.2 นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง	4.00	4	3	มาก
	1.3 นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป	3.91	7	5	มาก
	1.4 นิทรรศการหนังสือ	4.28	1	1	มาก
	1.5 นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ	4.05	3	2	มาก
	1.6 จัดปฐกฐินห้องสมุด	3.85	9	6	มาก
	ค่าเฉลี่ยในกลุ่ม	3.95	—	—	มาก
2	กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า				
	2.1 การแนะนำห้องสมุด	4.19	2	1	มาก
	2.2 การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดและการค้นคว้า	3.92	6	2	มาก
	2.3 บริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า	3.78	11	3	มาก
	ค่าเฉลี่ยในกลุ่ม	3.93	—	—	มาก
3	กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน				
	3.1 การแนะนำหนังสือ	3.59	14	2	มาก
	3.2 การทำบรรณานุกรม	3.82	10	1	มาก
	3.3 การออกฐานหนังสือ	3.36	17	4	ปานกลาง

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	กิจกรรม	ค่าเฉลี่ย	อันดับ รวม	อันดับ ในกลุ่ม	แปลความ ค่าเฉลี่ย
4	3.4 การเล่านิทาน	3.27	18	5	ปานกลาง
	3.5 การแนะนำการอ่าน	3.55	15	3	มาก
	ค่าเฉลี่ยในกลุ่ม	3.47	—	—	ปานกลาง
	กิจกรรมการแสดง				
	4.1 การแสดงละคร	2.63	22	3	ปานกลาง
5	4.2 การแสดงวีว	3.19	19	1	ปานกลาง
	4.3 การเชิ่ท่น	2.99	21	2	ปานกลาง
	ค่าเฉลี่ยในกลุ่ม	2.91	—	—	ปานกลาง
	กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน				
	5.1 ประกวดการอ่าน	3.53	16	4	มาก
	5.2 ประกวดการเขียน	3.74	12	2	มาก
	5.3 ประกวดเล่านิทาน	3.62	13	3	มาก
	5.4 ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์	3.18	20	5	ปานกลาง
	5.5 แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม	3.86	8	1	มาก
	ค่าเฉลี่ยในกลุ่ม	3.61	—	—	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่าครูบรรณารักษ์มีความต้องการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านอยู่ในระดับมาก 16 กิจกรรม และระดับปานกลาง 6 กิจกรรม แต่ไม่มีกิจกรรมใดที่ต้องการจัดในระดับมากที่สุด น้อย และน้อยที่สุด และพบว่าครูบรรณารักษ์มีความต้องการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

การจัดนิทรรศการ ที่ครูบรรณารักษ์ของการจัดเป็นอันดับแรก คือ นิทรรศการหนังสือ (4.28) รองลงมา คือ นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ (4.05) และมีค่าความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กิจกรรม

กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ที่ครูบรรณารักษ์ของการจัดเป็นอันดับแรก คือ การแนะนำห้องสมุด (4.19) รองลงมา คือ การแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดและการค้นคว้า (3.92) และมีค่าความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กิจกรรม

กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน ที่ครูบรรณารักษ์ของการจัดเป็นอันดับแรก คือ การทำบรรณานุกรม (3.82) รองลงมา คือ การแนะนำหนังสือ (3.59) และมีค่าความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กิจกรรม

กิจกรรมการแสดง ที่ครูบรรณารักษ์ของการจัดเป็นอันดับแรก คือ การแสดงวีวี (3.19) รองลงมา คือ การเชิควิน (2.99) และมีค่าความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 กิจกรรม

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน ที่ครูบรรณารักษ์ของการจัดเป็นอันดับแรก คือ แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม (3.86) รองลงมา คือ ประกวดการเขียน (3.74) และมีค่าความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กิจกรรม

เมื่อพิจารณาทุกกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ของการจัดมากเป็นอันดับแรก คือ นิทรรศการหนังสือ (4.28) รองลงมา คือ การแนะนำห้องสมุด (4.19) และมีค่าความต้องการอยู่ในระดับมากทั้ง 2 กิจกรรม

4. การจัดอันดับและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ แสดงไว้ในตาราง 15

ตาราง 15 จัดอันดับและเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ

กิจกรรม	รวมโรงเรียน ทุกขนาด		โรงเรียนขนาด เล็ก-กลาง		โรงเรียนขนาด ใหญ่		โรงเรียนขนาด ใหญ่พิเศษ	
	อันดับ	$\bar{x}$	อันดับ	$\bar{x}$	อันดับ	$\bar{x}$	อันดับ	$\bar{x}$
นิทรรศการหนังสือ	1	4.28	1	4.20	1	4.30	2	4.30
การแนะนำห้องสมุด	2	4.19	4	3.80	2	4.15	1	4.43
นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ	3	4.05	3	3.87	3	4.06	3	4.07
นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง	4	4.00	5	3.77	4	4.02	4	4.04
นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด	5	3.98	6	3.75	5	4.01	6	4.01
การแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุด และการค้นคว้า	6	3.92	8	3.38	6	3.98	7	3.97
นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป	7	3.91	2	3.94	8	3.90	11	3.91
แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม	8	3.86	9	3.31	7	3.92	9	3.94
สัปดาห์ห้องสมุด	9	3.85	10	3.27	9	3.89	8	3.95
การทำบรรณานุกรม	10	3.82	11	3.11	10	3.87	10	3.93
บริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า	11	3.78	7	3.44	12	3.78	12	3.85
ประกวดการเขียน	12	3.74	11	3.11	11	3.86	13	3.78
ประกวดเล่านิทาน	13	3.62	18	2.67	13	3.73	15	3.74
การแนะนำหนังสือ	14	3.59	15	2.98	14	3.59	14	3.75

ตาราง 15 (ต่อ)

กิจกรรม	รวมโรงเรียน ทุกขนาด		โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง		โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	
	อันดับ	$\bar{x}$	อันดับ	$\bar{x}$	อันดับ	$\bar{x}$	อันดับ	$\bar{x}$
การแนะแนวการอ่าน	15	3.55	11	3.11	15	3.58	16	3.61
ประกวดการอ่าน	16	3.53	17	2.69	18	3.34	5	4.03
การออกงานหนังสือ	16	3.53	16	2.81	16	3.48	18	3.36
การเล่านิทาน	18	3.27	20	2.48	17	3.37	19	3.35
การแสดงวีวี	19	3.19	19	2.59	20	3.14	17	3.44
ประกวดผลงานศิลปะและความ คิดเชิงสร้างสรรค์	20	3.18	14	3.08	19	3.28	20	3.11
การเขียน	21	2.99	21	2.37	21	3.11	21	3.00
การแสดงละคร	22	2.63	22	2.31	22	2.80	22	2.52

จากตาราง 15 พบว่ากิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับ 1 คือ นิทรรศการหนังสือ (4.28) อันดับ 2 คือ การแนะนำห้องสมุด (4.19) และอันดับ 3 คือ นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ (4.05)

เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า

กิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง ต้องการจัดเป็นอันดับ 1 คือ นิทรรศการหนังสือ (4.20) อันดับ 2 คือ นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป (3.94) และอันดับ 3 คือ นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ (3.87)

กิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนขนาดใหญ่ ต้องการจัดเป็นอันดับ 1 คือ
 นิทรรศการหนังสือ (4.30) อันดับ 2 คือ การแนะนำห้องสมุด (4.15) และอันดับ 3 คือ
 นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ (4.06)

กิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ต้องการจัดเป็นอันดับ 1 คือ
 การแนะนำห้องสมุด (4.43) อันดับ 2 คือ นิทรรศการหนังสือ (4.30) และอันดับ 3 คือ
 นิทรรศการ เทศกาลหรือวันสำคัญ (4.07)

สรุปเหตุผลของการไม่ได้จัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

จากแบบสอบถามสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่ามีเหตุผลที่ทำให้ครูบรรณารักษ์ไม่สามารถจัดกิจกรรมแต่ละประเภท ซึ่งจะสรุปตามประเภทกิจกรรมได้ดังนี้ (รายละเอียดปรากฏในตาราง 16 หน้า 120)

1. การจัดนิทรรศการ พบว่าในโรงเรียนที่ครูบรรณารักษ์ไม่ได้จัดกิจกรรมประเภทนี้เป็นเพราะห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลางให้เหตุผลว่า ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะบุคลากรไม่เพียงพอ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม และห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีปัญหาค่าบุคลากรไม่เพียงพอ มากที่สุด

2. กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า พบว่าในโรงเรียนที่ครูบรรณารักษ์ไม่ได้จัดกิจกรรมประเภทนี้ เป็นเพราะบรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมมากที่สุด รองลงมาคือนักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม มากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะบุคลากรไม่เพียงพอ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม และนักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ตามลำดับ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีปัญหาค่านักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม มากที่สุด

3. กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน พบว่าในโรงเรียนที่ครูบรรณารักษ์ไม่ได้จัดกิจกรรมประเภทนี้ เป็นเพราะบรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม มากที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรไม่เพียงพอ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง ให้เหตุผลว่า ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะ บุคลากรไม่เพียงพอ มากที่สุด รองลงมาคือ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีปัญหาค่าบรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม มากที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรไม่เพียงพอ

4. กิจกรรมการแข่ง พบว่าในโรงเรียนที่ครูบรรณารักษ์ไม่ได้จัดกิจกรรมประเภทนี้ เป็นเพราะบุคลากรไม่เพียงพอ รองลงมาคือ บรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์ ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง ให้เหตุผลว่า ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ระบุว่า เป็นเพราะบุคลากรไม่เพียงพอ มากที่สุด และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีปัญหาด้านบรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์ บุคลากรไม่เพียงพอ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม ตามลำดับ

5. กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน พบว่าในโรงเรียนที่ครูบรรณารักษ์ไม่ได้จัดกิจกรรมประเภทนี้ เป็นเพราะบุคลากรไม่เพียงพอ และบรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม มากที่สุด เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง ให้เหตุผลว่า เป็นเพราะห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ระบุว่า บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม มากที่สุด รองลงมา คือ บุคลากรไม่เพียงพอ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีปัญหาด้านบุคลากรไม่เพียงพอ มากที่สุด รองลงมา คือ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม

เมื่อพิจารณาเหตุผลของการไม่ได้จัดกิจกรรมรวมทุกประเภทแล้ว พบว่าปัญหาหรืออุปสรรคสำคัญ คือ บุคลากรไม่เพียงพอ รองลงมา คือ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม ถ้าพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง มีปัญหาด้านห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากที่สุด โรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ มีปัญหาด้านบุคลากรไม่เพียงพอ มากที่สุด รองลงมา คือ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยการส่งแบบสอบถามไปจำนวน 103 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 87 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ 1 ฉบับ จากโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จึงมีกลุ่มประชากรที่นำมาวิจัยในครั้งนี้ จำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้

1.1	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง	9 คน
1.2	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่	40 คน
1.3	ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ	37 คน
	รวมครูบรรณารักษ์ที่เป็นกลุ่มประชากร	86 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับบรรณารักษ์และห้องสมุด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน แบ่งออกเป็น

2 ส่วน คือ

ก. สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป

ข. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรทางไปรษณีย์จำนวน 103 ฉบับ และให้ผู้ตอบส่งกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์เช่นกัน แต่มีแบบสอบถามส่งกลับมาเพียง 47 ฉบับ ผู้วิจัยจึงได้โทรศัพท์ติดตามข้อมูล ได้แบบสอบถามส่งกลับมาอีก 16 ฉบับ จากนั้นจึงออกไปเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง ได้แบบสอบถามมาอีก 9 ฉบับ โรงเรียนอื่น ๆ นอกจากนั้นแจ้งว่า แบบสอบถามหายไประหว่างปิดภาคเรียนที่ 2 ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปให้ใหม่ และให้ส่งกลับมายังผู้วิจัยทางไปรษณีย์อีกครั้งหนึ่ง ได้แบบสอบถามครั้งสุดท้ายนี้จำนวน 15 ฉบับ รวมได้แบบสอบถามส่งกลับมา 87 ฉบับ ใช้ได้เพียง 86 ฉบับ รวมระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ประมาณ 4 เดือน คือตั้งแต่วันที่ 9 กันยายน 2530 ถึงวันที่ 20 มกราคม 2531

4. การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับบรรณารักษ์และห้องสมุด โดยวิธีหาค่าร้อยละ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป โดยวิธีหาค่าร้อยละ

4.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

จำแนกไปตามประเภท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน โดยวิธีหาค่าร้อยละในการจัด และไม่ได้จัดกิจกรรมแต่ละข้อ

4.2.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดในการจัดกิจกรรม

สร้างเสริมการอ่าน โดยวิธีหาคำรอยละจากความถี่ของคำทอม

4.3 หาค่าเฉลี่ยของความถี่ของการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านทั้ง 5 ประเภท ของโรงเรียนมัธยมศึกษาารวมทุกขนาด โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นรายชื่อ แล้วจัดอันดับรวมกันทุกประเภท และอันดับในแต่ละประเภท

4.4 จัดเรียงอันดับความถี่ของการในการจัดกิจกรรมรวมทุกประเภท ตามค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากที่สุดไปยังน้อยที่สุด รวมทุกขนาดโรงเรียน

4.5 เปรียบเทียบความถี่ของการในการจัดกิจกรรมรวมทุกประเภท ของโรงเรียนขนาดต่าง ๆ โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยรายชื่อ แล้วเสนออันดับความถี่ของการในการจัดกิจกรรม

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. สภาพของห้องสมุดและบรรณารักษ์

ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ เป็นห้องสมุดโดยเฉพาะที่อยู่ภายในอาคารเดียวกับห้องอื่น ๆ มีขนาดพื้นที่ 3-4 ห้องเรียน และที่นั่งสำหรับอ่านหนังสือ 81-120 ที่นั่ง มีบุคลากร 3 คน เป็นบรรณารักษ์ 2 คน และส่วนใหญ่จะมีผู้ตั้งแคระคัมปริญญาตรีขึ้นไป โดยบรรณารักษ์ยังคงต้องสอนและทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ด้วยเป็นส่วนใหญ่ และมีครูปฏิบัติการสอนที่มาจากงานห้องสมุด 1 คน หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด หรือนักการภารโรงอีกอย่างละ 1 คน แต่ในบางโรงเรียนยังไม่มีเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และนักการโรงประจำห้องสมุด ส่วนบริการของห้องสมุดได้จัดบริการยืม-คืนหนังสือ มากที่สุด

2. สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป

ครูบรรณารักษ์ได้รวมจัดกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียนเป็นบางครั้ง และห้องสมุดส่วนใหญ่ได้เคยจัดกิจกรรมของห้องสมุดเอง ทั้งยังได้จัดกิจกรรมห้องสมุดในบริเวณหรือสถานที่อื่น ๆ ด้วย

ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ได้มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนครู และนักเรียนมาใช้บริการและกิจกรรมของห้องสมุด อีกทั้งได้ทำแผนปฏิบัติการ หรือเขียนโครงการ และมีการประเมินผลกิจกรรมทุกครั้ง เกินกว่าครึ่งหนึ่งของโรงเรียนทั้งหมด

ครูและนักเรียนให้ความร่วมมือและความสนใจ ในการจัดกิจกรรมในระดับปานกลาง

และมากเป็นส่วนใหญ่

3. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

การจัดนิทรรศการ ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดมากที่สุด คือ นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด รองลงมา คือ นิทรรศการหนังสือ

การจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาکنควา ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดมากที่สุด คือ การแนะนำห้องสมุดโดยการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด รองลงมา คือ บริการตอบคำถาม และช่วยคนควา

การจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือโดยการจัดแสดงหนังสือหรือใบพิมพ์หนังสือ

การจัดกิจกรรมการแสดง ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดมากที่สุด คือ การเชิ่กหุ่นเพื่อประกอบ การเล่านิทาน

การจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดมากที่สุด คือ การประกวด ผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์ และผลงานที่จัดประกวดมากที่สุด คือ วาดภาพจากวรรณคดี และนิทาน

4. ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

กิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับแรก คือ นิทรรศการหนังสือ เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็แสดงผลเช่นเดียวกัน ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ที่ต้องการจัด การแนะนำห้องสมุด เป็นอันดับแรก

เมื่อพิจารณาตามประเภทของกิจกรรม พบว่า

การจัดนิทรรศการ ที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับแรก คือ นิทรรศการหนังสือ กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาکنควา ที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับแรก คือ การแนะนำห้องสมุด

กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน ที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับแรก คือ การทำบรรณานุกรม

กิจกรรมการแสดง ที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับแรก คือ การแสดงวีวี

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน ที่ครูบรรณารักษ์มีความต้องการจัดเป็นอันดับแรก คือ แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดประกวดการอ่าน มากที่สุด

เหตุผลที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้

ในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านของโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าเหตุผลที่ครูบรรณารักษ์ไม่สามารถจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้ เป็นเพราะบุคลากรไม่เพียงพอ มากที่สุด รองลงมา คือ บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม ส่วนค่านงบประมาณนั้นเป็นปัญหาน้อยที่สุด เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนก็ให้เหตุผลเช่นเดียวกัน ยกเว้นโรงเรียนขนาดเล็ก-กลางที่มีปัญหาค่านความพร้อมของสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มากที่สุด

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

1. สภาพของห้องสมุดและบรรณารักษ์

ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่เป็นห้องสมุดโดยเฉพาะที่อยู่ภายในอาคารเดียวกับห้องอื่น ๆ มีสภาพค่อนข้างคับแคบ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดบริการห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งกำหนดไว้ว่า โรงเรียนขนาดเล็ก ควรมีพื้นที่อย่างน้อย 1 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดกลาง ควรมีพื้นที่อย่างน้อย 3 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ ควรมีพื้นที่ 4 ห้องเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ควรมีพื้นที่อย่างน้อย 6 ห้องเรียน (กรมสามัญศึกษา 2530 : 95-96) จากสภาพที่พบโรงเรียนขนาดเล็ก-กลางจะมีพื้นที่ห้องสมุดขนาด 1-2 ห้องเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่และพิเศษ มีพื้นที่ห้องสมุดขนาด 3-4 ห้องเรียนเท่ากัน สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาคงแต่ระดับปริญญาตรีทางบรรณารักษ์ขึ้นไป แสดงว่าปัจจุบันโรงเรียนมัธยมศึกษาได้สรรหามูลค่าของห้องสมุดมาปฏิบัติงานได้เหมาะสม และตรงตามสายงานมากขึ้น เพราะพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนมักประสบปัญหาการขาดแคลนบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์ (อุทัย รวยอารี 2522 : 82 และ ณรงค์ ป้อมบุญพา 2518 : 90) จึงมีแนวโน้มว่าจำนวนครูบรรณารักษ์ที่มีวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้เพราะกรมสามัญศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานห้องสมุด จึงได้กำหนดเกณฑ์ว่าบุคลากรของห้องสมุด ควรจะมีบรรณารักษ์ซึ่งมีวุฒิปริญญาตรี หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านั้นขึ้นไปทางสาขาวิชา แผนกวิชา

หรือวิชาเอกทางบรรณารักษศาสตร์ (กรมสามัญศึกษา 2530 : 98) อันจะเป็นผลให้ห้องสมุดให้บริการและกิจกรรมได้มีประสิทธิภาพขึ้น และการให้บริการและกิจกรรมที่จัดกันมากที่สุด คือ บริการยืม-คืนหนังสือ ทั้งนี้เพราะเป็นบริการพื้นฐานที่ห้องสมุดทุกแห่งจะต้องจัดบริการแก่ผู้ใช้ (กุลรัสมิ ภูมิมาศ 2521 : 7)

2. สภาพการจัดกิจกรรมทั่วไป

ครูบรรณารักษ์ส่วนใหญ่ได้เคยร่วมจัดนิทรรศการทางวิชาการของโรงเรียน และยังได้จัดกิจกรรมของห้องสมุดเองอีกด้วย โดยจัดทั้งในบริเวณห้องสมุดและสถานที่อื่น ๆ ในโรงเรียน มีบางโรงเรียนได้ไปจัดนิทรรศการที่วัดและโรงเรียนประถมศึกษาใกล้เคียง ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการทำหน้าที่ให้บริการแก่ชุมชนด้วย (ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน ม.ป.ป. : 126) นอกจากนี้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้มีการเขียนโครงการ หรือทำแผนปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า มีการประชาสัมพันธ์บริการและกิจกรรมของห้องสมุดให้ครูและนักเรียนได้ทราบ นับว่าเป็นผลดีต่อการปฏิบัติงานห้องสมุด เพราะการประชาสัมพันธ์จะเป็นการบอกกล่าวให้บุคลากรภายนอกทราบว่า ห้องสมุดกำลังทำอะไร และทำอะไรอะไร (สมบูรณ์ หึงหมานนท์ 2530 : สัมภาษณ์) ช่วยให้องค์กรเห็นบทบาทของบรรณารักษ์ และความสำคัญของห้องสมุดในฐานะที่เป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนมากขึ้น

3. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

3.1 การจัดนิทรรศการที่ครูบรรณารักษ์ของการจัดมากที่สุด คือ นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ได้จัดนิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด มากที่สุดเช่นกัน ยกเว้นโรงเรียนขนาดใหญ่ที่จัดนิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ มากที่สุด เมื่อพิจารณาตามประเภทต่าง ๆ ของกิจกรรมแล้วพบว่า การจัดนิทรรศการเป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดนิยมจัดกันค่อนข้างมากทุกนิทรรศการ คือ ทั้งแร้อยละ 88.37 ถึงร้อยละ 97.67 ทั้งนี้ยังเป็นกิจกรรมที่นักเรียนให้ความสนใจมาก (สุรรัตน์ สุขสมนิต และคนอื่น ๆ 2524 : 74) และยังเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมากด้วย (เฉลิมศรี เจริญการ 2526 : 61-65 และ สมพร สวายนแก้ว 2526 : 42-43)

3.2 กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดกันเป็นส่วนใหญ่ คือ การแนะนำห้องสมุดโดยการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด ด้วยวิธีบรรยาย และห้องสมุดส่วนใหญ่จะจัดการปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด โดยกำหนดเวลาขึ้นเองในช่วงโมงกิจกรรม หรือแนะแนว และเป็นที่น่าสนใจกว่าโรงเรียนกว่าร้อยละ 70 ยังได้แนะนำห้องสมุดโดยการนำชมห้องสมุดอีกด้วย ซึ่งนับว่าเป็นความพยายามของบรรณารักษ์ ที่จะประชาสัมพันธ์ห้องสมุดให้เป็นที่รู้จัก และให้ผู้ใช้ได้รู้วิธีใช้ห้องสมุดมากยิ่งขึ้น เพราะการนำชมห้องสมุดเป็นวิธีการแนะนำห้องสมุดที่ได้ผลดีที่สุด (วณัฏฐ์ รูปนวงศ์ ศานติ 2521 : 29)

3.3 การจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำมากที่สุด คือ การแนะนำหนังสือ โดยการจัดแสดงหนังสือ หรือใบปลิวปกหนังสือ ซึ่งเหมือนกันในทุกขนาดโรงเรียน ทั้งนี้คงเป็นเพราะเป็นกิจกรรมที่จัดง่าย สะดวกกว่าการแนะนำโดยวิธีอื่น ๆ ซึ่งต้องอาศัยบุคลากร ประสบการณ์ เวลาในการเตรียมงาน ตลอดจนสถานที่ในการจัดกิจกรรม

3.4 กิจกรรมการแสดงผลงาน ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำมากที่สุด คือ การเชิควินาทีเพื่อประกอบการเล่นนิทาน และมากที่สุดโรงเรียนทุกขนาด แต่เมื่อเปรียบเทียบกับกิจกรรมประเภทอื่น ๆ แล้วพบว่า กิจกรรมการแสดงผลงานเป็นกิจกรรมที่ได้จัดทำน้อยที่สุด เพราะนอกจากมีปัญหาค่านบุคลากรไม่เพียงพอ และห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และวัสดุอุปกรณ์แล้ว ยังเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์ในด้านการแสดงอีกด้วย หรือมีฉะนั้นก็ต้องได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากครูนาฏศิลป์ ครูภาษาไทย หรือครูในหมวดอื่น ๆ ที่มีความรู้และประสบการณ์ในด้านนี้ (กุลรัสมิ์ ภูมิมาศ 2521 : 52)

3.5 กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำมากที่สุด คือ การประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์ และมากที่สุดโรงเรียนทุกขนาด ผลงานที่นิยมจัดประกวดกันมากที่สุด คือ วาดภาพจากวรรณคดีและนิทาน กิจกรรมประเภทนี้นอกจากสร้างสรรค์ผลงานจากความคิดของนักเรียนได้อย่างอิสระ ยังเป็นกิจกรรมที่จัดง่าย เพราะนักเรียนจะส่งผล

งานเข้าประกวดเอง และครูบรรณารักษ์เป็นเพียงผู้ตรวจผลงานร่วมกับครูหมวดอื่น ๆ ที่เชิญมาเป็นกรรมการ เช่น ครูศิลปะ ครูภาษาไทย เป็นต้น ถ้าเป็นกิจกรรมอื่น ๆ เช่น ประกวดการอ่าน ประกวดการเขียน ประกวดเล่านิทาน และแข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม อาจจัดได้ยากกว่า เพราะครูบรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดทำกิจกรรม

4. ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

4.1 ความต้องการในการจัดกิจกรรมทั้ง 5 ประเภทของครูบรรณารักษ์ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก 3 ประเภท และปานกลาง 2 ประเภท โดยเรียงลำดับความต้องการดังนี้ อันดับ 1 การจัดนิทรรศการ อันดับ 2 กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า อันดับ 3 กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน อันดับ 4 กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน อันดับ 5 กิจกรรมการแสดง

จากความต้องการนี้สังเกตได้ว่า กิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดมากในอันดับแรก ๆ จะเป็นกิจกรรมที่ใช้เวลาในการเตรียมงานไม่มากนัก บรรณารักษ์สามารถทำได้เอง ใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่าในเวลานาน เช่น การจัดนิทรรศการ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดได้จัดมากอยู่แล้ว แต่บรรณารักษ์ยังแสดงความต้องการที่จะจัดมากเป็นอันดับแรกอีก ทั้งนี้เพราะนิทรรศการ เป็นกิจกรรมที่อยู่ในความสนใจของผู้ใช้เสมอ (สุกัญญา คันติกลัยภรณ์ 2523 : 144-176) จึงช่วยสนองวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้เป็นอย่างมาก เพราะช่วยดึงดูดความสนใจให้นักเรียนมาเข้าใช้ห้องสมุด ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ ช่วยส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ได้ดี (เปื้อง กุมุท 2526 : 8) ส่วนกิจกรรมใดที่ต้องใช้เวลา บุคลากรมาก และต้องอาศัยความรู้ ประสบการณ์เฉพาะด้าน เช่น กิจกรรมการแสดง และกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน บรรณารักษ์มีความต้องการจัดน้อยกว่า เพราะได้คำนึงถึงความพร้อมของห้องสมุดด้วย

4.2 ความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านรวมทุกประเภท ที่ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความต้องการที่จัดใน 5 อันดับแรก ได้แก่ นิทรรศการ หนังสือ การแนะนำห้องสมุด นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง และนิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด แสดงว่ากิจกรรมที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดมากใน 5 อันดับแรก เป็นกิจกรรมการจัดนิทรรศการถึง 4 กิจกรรม

ยกเว้นการแนะนำห้องสมุด และจะเห็นว่าบรรณารักษ์มีความต้องการจัด นิทรรศการหนังสือ เป็นอันดับ 1 เพราะกิจกรรมสำคัญของห้องสมุดคือ การนำผู้ใช้ให้รู้จักกับหนังสือ (สมบูรณ์ ศิงขมมานันท์ 2530 : สัมภาษณ์)

4.3 ความต้องการในการจัดกิจกรรมแต่ละประเภท

4.3.1 การจัดนิทรรศการ ที่บรรณารักษ์ต้องการจัดมากเป็น อันดับ 1 ได้แก่ นิทรรศการหนังสือ เหมือนกันทุกขนาดโรงเรียน แต่ในสภาพที่จัดจริงนั้นได้จัดอยู่ใน อันดับ 2 โดยจัดนิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุดอยู่ใน อันดับ 1 ทั้งนี้เพราะนิทรรศการหนังสือบางวิธีต้องอาศัยเวลาในการเตรียมงาน เช่น การทำบรรณนิทัศน์ บทวิจารณ์ หรือบรรณานุกรมประกอบการจัดนิทรรศการด้วย และงานเหล่านี้จะต้องทำให้อยู่เสมอ ๆ จึงจะเป็นบริการที่ทันสมัยและน่าสนใจ

4.3.2 การจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า ที่บรรณารักษ์ต้องการจัดมากเป็น อันดับ 1 ได้แก่ การแนะนำห้องสมุด รองลงมา คือ การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดและการค้นคว้า และบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่าทางต้องการจัดกิจกรรม การแนะนำห้องสมุด เป็นอันดับ 1 เช่นเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพการจัดกิจกรรมประเภทนี้ด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมนี้สามารถกระทำเป็นกลุ่ม และจัดในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น เปิดภาคเรียนเท่านั้น บรรณารักษ์จึงพอที่จะสรรเวลาสำหรับกิจกรรมนี้ได้ เพราะไม่เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น บริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด ซึ่งจะบริการได้ก็ต่อเมื่อมีผู้ใช้จำนวนไม่มากนัก และบรรณารักษ์ทำหน้าที่บริการตอบคำถามอยู่เป็นประจำ (กุลรัสมิ์ ภูมิมาศ 2521 : 37)

4.3.3 กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน ที่บรรณารักษ์มีความต้องการที่จะจัดเป็น อันดับ 1 ได้แก่ การทำบรรณานุกรม และพบว่าต้องการจัดมากสอดคล้องกันในโรงเรียนทุกขนาด โดยความกระตือรือร้นและความต้องการจัด ของโรงเรียนขนาดเล็ก-กลางยังอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษต้องการจัดในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาความต้องการจัดรวมกับกิจกรรมประเภทต่าง ๆ แล้วพบว่า อยู่ในอันดับ 4 ของกิจกรรมทั้ง 5 ประเภท

ทั้ง ๆ ที่เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอ่านโดยตรง แต่ลักษณะของกิจกรรมเป็นงานที่ต้องอาศัยเวลา บุคลากร และสถานที่ ตลอดจนอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งประสบการณ์ของบรรณารักษ์ มากพอสมควร ฉะนั้นความต้องการในการจัดของบรรณารักษ์ จึงต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบด้วย

4.3.4 กิจกรรมการเสด็จ ที่ครูบรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับแรกได้แก่

การเสด็จรวิว เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนที่เสด็จผลเช่นเดียวกัน และภาระที่แต่ละคนอยู่ในระดับ ปานกลางทั้งสิ้น เป็นที่น่าสังเกตว่า กิจกรรมประเภทนี้สภาพการจัดและความต้องการในการจัดไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะห้องสมุดยังขาดความพร้อมด้านต่าง ๆ คือบุคลากรไม่เพียงพอ บรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์ และไม่มีเวลาพอ ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่และอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดกิจกรรมการเสด็จจะจัดให้ได้ก็มากน้อยเพียงใด อยู่ที่ตัวบรรณารักษ์มากที่สุด ถ้าบรรณารักษ์มีประสบการณ์ และเป็นผู้นิยมปฏิบัติด้วยตนเอง จะช่วยให้ประสบความสำเร็จได้ (สมบุญ สิมมานันท์ 2530 : สัมภาษณ์)

4.3.5 กิจกรรมการประกวดและแข่งขันที่บรรณารักษ์ต้องการจัดเป็นอันดับแรก

ได้แก่ แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนอ่านหนังสือ และยังเป็นกิจกรรมที่ครูและนักเรียนเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนมากอีกด้วย (เฉลิมศรี เจริญการ 2526 : 61-65) เมื่อพิจารณาตามขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความต้องการจัดกิจกรรมต่างออกไป กิจกรรมที่ต้องการจัดในอันดับแรก คือ กิจกรรมการประกวด การอ่าน ทั้ง ๆ ที่ในสถานภาพการจัดนั้นได้จัดน้อยที่สุด ทั้งนี้จะเป็นเพราะครูบรรณารักษ์ตระหนักดีว่าเป็นกิจกรรมสำคัญที่ช่วยในการสร้างเสริมการอ่านแก่นักเรียนได้ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ มากกว่า

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

1.1 ครูบรรณารักษ์ควรไปประชาสัมพันธ์ และจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านอย่าง

สม่ำเสมอ

1.2 ครูบรรณารักษ์ควรจัดอบรมหรือฝึกนักเรียนช่วยงานห้องสมุด สำหรับเป็นผู้ช่วยในการจัดกิจกรรมโดยเฉพาะ

1.3 ครูบรรณารักษ์ควรพยายามชักชวนให้ครูอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

2.1 ควรพิจารณาเพิ่มจำนวนครูบรรณารักษ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งกำหนดว่าควรมีบรรณารักษ์เต็มเวลา 1 คน ต่อนักเรียน 500 คน โดยเฉพาะโรงเรียนขนาดใหญ่และใหญ่พิเศษควรมีบรรณารักษ์ 3-5 คน เนื่องจากมีปัญหาคำนุศลากรไม่เพียงพอ เพราะปรากฏว่ามีบรรณารักษ์เพียง 1-2 คนเท่านั้น

2.2 ควรให้การสนับสนุนครูบรรณารักษ์ ในการหาความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน โดยส่งครูบรรณารักษ์เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน และการผลิตอุปกรณ์ต่าง ๆ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับศึกษานิเทศก์และกรมสามัญศึกษา

3.1 ควรจัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคนิคและวิธีการจัดนิทรรศการต่าง ๆ เช่น นิทรรศการหนังสือ นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง และนิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด เพื่อเป็นคู่มือสำหรับครูบรรณารักษ์ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมเหล่านี้มาก่อน

3.2 จัดอบรม สัมมนา เพื่อหาแนวทางให้ครูบรรณารักษ์มีความรู้ ความสามารถในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน และการผลิตอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 จัดทำโครงการฝึกอบรมครูช่วยงานห้องสมุด ให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการจัดบริการและกิจกรรมห้องสมุดได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค เพื่อให้ทราบว่ามีความแตกต่างกับห้องสมุดในกรุงเทพมหานครหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด

2. ศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กุลวิมล ภูมิมาศ และ กวงเนตร เปี้ยาไข่มุข บริการและกิจกรรมของห้องสมุด วิทยาลัยครู
จันทระเกษม 2521, 64 หน้า
- กุลลาบ ปันลายนาถ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วิไล ประกิจ เป็นผู้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม
เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2530
- จารุกี นโรประการ "โครงการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่านกับการพัฒนาหนังสือ ของกรม
วิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ" ใน สัปดาห์หนังสือแห่งชาติครั้งที่ 5 พิมพ์แจกในงานสัปดาห์
หนังสือแห่งชาติครั้งที่ 5 ณ หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ 28 มีนาคม - 6 เมษายน
2529
- จุฑามาศ สุวรรณโคตร สภาพและปัญหาห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา บรรยาย ณ สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 17 กุมภาพันธ์ 2529 เวลา 9.00-12.00 น.
- จุมพล ศาสตร์วิทยากร การวางแผนสอบถามและ ABC ในการวิจัย ศูนย์กลางการศึกษาเพื่อบูรณาการวิจัย
ทางสังคมศาสตร์ สภาวิจัยแห่งชาติ ม.ป.ป. 193 หน้า
- เจมส์, ครุซิดลา "การส่งเสริมการอ่านเสรี" แปลจาก "Promoting Voluntary Reading"
ของ Brucilla James โดย พวาท พันธุเมธา วารสารบรรณศาสตร์ 3(4) : 29-38
ตุลาคม 2523
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน์ รูปแบบที่ควรจะเป็นของห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียง
เหนือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ม.ป.ป. 190 หน้า
- เฉลิมศรี เจริญการ การใช้ประโยชน์ห้องสมุดโรงเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการทดลอง
หลักสูตร พุทธศักราช 2521 ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2523, 108 หน้า อักส่าเนา
- ชุติมา สัจจามันท์ "การส่งเสริมการอ่านแก่เด็ก" ประชาศึกษา 34 : 8-15 พฤศจิกายน 2525
- ชูศรี กาลวันทวานิช เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วิไล ประกิจ เป็นผู้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนวัดบวรมงคล เมื่อ
วันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2530

- ชูศรี วงศ์ทันะ "การพิจารณาเครื่องมือวิจัย" ใน เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัยทาง
พฤติกรรมศาสตร์ หน้า 71-103 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2523 อักสาเนา
- ณรงค์ ป้อมบุปผา การศึกษาเพื่อติดตามผลการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุด
โรงเรียน ซึ่งจัดโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ระหว่างปีการอบรม 2513-2517
ปริณฎาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 135 หน้า
อักสาเนา
- ทองพร สุภชัยพานิชพงศ์ การสำรวจความสนใจในการอ่านของผู้อ่านในห้องสมุดแห่งชาติ วิทยานิพนธ์
อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530, 140 หน้า อักสาเนา
- ทองประคำ ลิ้มตระกูล เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วิไล ประกิจ เป็นผู้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนสวนกุหลาบ
วิทยาลัย เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2530
- ธาศาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ บริการของห้องสมุด วิทยาลัยครูพระนคร 2519, 73 หน้า
- บันลือ พงกษะวัน วรรณกรรมเด็ก หน้า 28 ไทยวัฒนาพานิช 2524
- บุปผา เจริญทรัพย์ การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2519, 244 หน้า อักสาเนา
- ประทุมพรพรณ วรพัฒน์ ผลการแสดงหนังสือต่อการใช้หนังสือในห้องสมุดประชาชน วิทยานิพนธ์ อ.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 136 หน้า อักสาเนา
- ปราณี เขียงทอง คู่มือการจัดนิทรรศการอย่างรวดเร็วและง่ายสำหรับห้องสมุดโรงเรียน ธรรมเด็ก
2521, 174 หน้า
- เป็วอง กุมุท เทคนิคนิทรรศการ สุวีริยาสาส์น 2526, 96 หน้า
- พวา พันธุ์เมฆา "การส่งเสริมการอ่านอย่างเสรีและกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน" ใน ห้องสมุด
โรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ หน้า 155-198 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2525

พัชรินทร์ ชันทอง การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคใต้ของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย 2519, 228 หน้า อักส่าเนา

มัลลิกา เอี่ยมละออ ผลการเล่าเรื่องต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียน ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2525, 221 หน้า อักส่าเนา

แม่นมาศ ชวลิต, ผู้รวบรวม แนวทางส่งเสริมการอ่าน บรรณกิจ 2526, 56 หน้า

รัชนี ศรีไพรวรรณ "ความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุด" ใน เอกสารการบรรยายในการประชุมสามัญ
ประจำปี 2523 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ หน้า 3-5

ณ หอประชุมมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร วันที่ 15 ธันวาคม เวลา 14.45 -
16.30 น.

รัฐจวน อินทรกำแหง, คุณ และ นวลจันทร์ รัตนากร ห้องสมุดโรงเรียน ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2524, 175 หน้า

รายงานการประชุมเชิงปฏิบัติการระดับชาติว่าด้วยการสร้างเสริมการอ่าน ณ ศูนย์สัมมนาหาวิทยาลัย
สุโขทัยบรรณารักษะ นพทวี 21-24 มกราคม 2529 ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529, 40 หน้า

วาทินี ฐาปนวงศ์ธานี กิจกรรมสำหรับห้องสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2521,
112 หน้า

วิชาการ, กรม การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน ตุลาคม-ธันวาคม 2528 กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ 2529, 508 หน้า

วีระวรรณ วรณโท เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วิไล ประกิจ เป็นผู้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนบางกะปิ เมื่อวันที่
30 กรกฎาคม พ.ศ. 2530

ศุภมาศ ณ ถลาง ความต้องการรับการนิเทศของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 3 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2528, 121 หน้า อักส่าเนา

ศุภรัตน์ สุขสมนิต และคนอื่น ๆ การศึกษาสภาพและความสนใจของสมาชิกต่อกิจกรรมของศูนย์

เยาวชนกรุงเทพมหานคร ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม วิทยาลัยครูธนบุรี 2524,

118 หน้า

สมใจ พุทธเบญจพจน์ การศึกษาวลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่านและการเข้า

ใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทร

วิโรฒ ประสานมิตร 2528, 116 หน้า อักสำเนา

สมบุญ สิงขมานันท์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วิไล ประกิจ เป็นผู้สัมภาษณ์ที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2530

สมพร สายปานแก้ว บริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียน สำหรับการเรียนการสอนวิชา

วรรณคดีไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร 2516, 123 หน้า อักสำเนา

สามัญศึกษา, กรม คู่มือการจัดกิจกรรมห้องสมุด กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2521,

63 หน้า

_____ คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2530 กรมสามัญศึกษา กระทรวง

ศึกษาธิการ 2530, 109 หน้า

_____ รายงานการประเมินมาตรฐาน (โรงเรียนมัธยมศึกษา) พ.ศ. 2521 กรมสามัญศึกษา

2522, 140 หน้า

สุกัญญา ตันศักดิ์ยาภรณ์ ความต้องการบริการและกิจกรรมจากห้องสมุดประชาชนของประชาชนใน

เขตเทศบาลภูเก็ต ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523,

216 หน้า อักสำเนา

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ บรรณารักษศาสตร์ภูมิหลัง ไทยวัฒนาพานิช 2521, 144 หน้า

สุนิทย เียนสบาย การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด

สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคกลางตอนบนของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 239 หน้า อักสำเนา

สุพรรณี วราทร "บริการ" ใน ห้องสมุดประชาชน (Public Library) หน้า 118-139

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528

สุภาพร นาทีกาญจนกุล การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย วิทยานิพนธ์

อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 246 หน้า อักส้านา

เสรี ทองเกตุ บทบาทที่ปฏิบัติจริงและที่คาดหวังของครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูบรรณารักษ์ ครู และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 3 วิทยานิพนธ์ กศ.ม.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2526, 205 หน้า อักส้านา

อรทัย วารี่สะอาด การเข้าร่วมกิจกรรมห้องสมุดของผู้ใช้ห้องสมุดแห่งชาติ วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 167 หน้า อักส้านา

อัษฎพร พรหมสิงห์ เป็นผู้ให้สัมภาษณ์ วิไล ประกิจ เป็นผู้สัมภาษณ์ที่โรงเรียนวัดราชาธิวาส เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม พ.ศ. 2530

อุทิน รวยอารี การศึกษาความต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ ของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 131 หน้า อักส้านา

อุบล บุญชู บริการของห้องสมุด ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต 2525, 199 หน้า

อุบล รอดเอี่ยม การสำรวจความคิดเห็นของประชาชนต่อบริการของห้องสมุดประชาชนระดับจังหวัด สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 232 หน้า อักส้านา

Baker, Sharon Lynn. "An Exploration into Factors Causing the Increased Circulation of Displayed Book," Dissertation Abstracts International. 46(11) : 3178A, May, 1986.

Best, John W. Research in Education. New York, Prentice-Hall, 1970. 229 p.

- Braeder, Darlene. "Booktalking : a Survey of Student Reaction," Canadian Library Journal. 41 : 211-215, August, 1984.
- Carter, Betty. "Book That Wear Well," Top of The News. 35 : 405-409, Summer, 1979.
- Chapman, John L. and Pamm Czerniewsha. Reading Form Process to Practice. London, Routledge & Kegan Paul, 1978. 457 p.
- Clare, R.J.I. "The Snowball Effect : an Account of School Library Exhibition," The School Librarian. 27 : 224-228, September, 1979.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3rd ed. New York, McGraw-Hill, 1971. 492 p.
- Goldhor, Herbert. "The Effect of Prime Display Location on Public Library Circulation of Selected Adult Titles," The Library Quarterly. 42 : 371-389, October, 1972.
- Hafner, Lawrence E. Improving Reading in Secondary Schools, Selected Reading. New York, McMillan, 1967. 445 p.
- James, Drucilla. "Promoting Voluntary Reading," The School Librarian. 26 : 118-122, June, 1978.
- Lawson, Mary Ann. "The Effects of Placement and Advertisement of Books on the Amount and Nature of Reading Done by Fourth-Grade Students," Dissertation Abstracts International. 44 : 3338-A, May, 1984.
- Ziegler, Elsie. "A Study of the Creative Dramatics on the Progress in the Use of the Library, Reading Interest, Reading Achievement, Self-Concept, Creativity, and Empathy of Fourth and Fifth Grade Children," Dissertation Abstracts. 31(12) : 6482A, June, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

'ค่าความถี่ของเหตุผลที่ไม่สามารถจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน' ดังปรากฏในตาราง 16

ตาราง 16 ค่าความถี่ของแต่ละหน่วยที่สามารถจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

กิจกรรม	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง						โรงเรียนขนาดใหญ่						โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ						รวมโรงเรียนทุกขนาด					
	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
<u>การจัดกิจกรรม</u>																								
1. นิเทศการเกี่ยวกับงานของสมุด	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
2. นิเทศการให้คำแนะนำโดยตรง	-	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	1	-	4	-	1	-	-	-	6	-	1	-	3
3. นิเทศการให้ความรู้ทั่วไป	-	-	-	1	2	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	2
4. นิเทศการหนังสือ	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	2	-	-	-	1	-	2	-	4
5. นิเทศการเทศกาล	-	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	1	-	2	-	4
6. สัปดาห์ของสมุด	-	-	-	-	3	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	2	-	-	-	1	-	2	-	4
รวม	-	-	-	1	13	-	3	3	-	3	-	3	-	7	-	9	-	-	-	10	-	9	-	18
<u>กิจกรรมแนะนำการให้ของสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า</u>																								
1. การแนะนำของสมุด	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	3	-	-	-	-	2	4	-
1.1 ประเมินผลการให้ของสมุด	-	-	-	4	1	1	-	2	-	-	-	2	1	-	-	-	7	-	-	4	-	10	-	2
1.2 นำมาของสมุด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

ตาราง 16 (ต่อ)

กิจกรรม	โรงเรียน ขนาดเล็ก-กลาง						โรงเรียน ขนาดใหญ่						โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ						รวมโรงเรียน ทุกขนาด					
	โรงเรียน ขนาดเล็ก-กลาง						โรงเรียน ขนาดใหญ่						โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ						รวมโรงเรียน ทุกขนาด					
	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
2. การแนะนำวิธีใช้ของเล่นและการค้นคว้า	-	-	1	1	-	-	1	1	-	1	-	-	-	1	1	2	-	-	-	3	2	4	-	-
2.1 ทำคู่มือการใช้ของเล่น	-	1	-	2	-	-	-	1	-	2	1	-	-	1	-	2	-	-	-	2	-	6	1	-
2.2 แนะนำวิธีใช้ของเล่นเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2	1	-	2	-	3	2	-	
2.3 สอนวิชาการใช้ของเล่น	-	1	2	2	1	-	-	1	-	1	1	-	-	4	-	3	5	-	7	2	6	7	-	
2.4 สอนการจกบนแท่งหรือราวจากหนังสือ	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	1	-	2	-	1	
3. บริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า	-	4	3	12	3	1	1	5	-	5	5	1	-	10	1	10	16	-	19	4	27	24	3	
รวม																								

ตาราง 16 (ต่อ)

กิจกรรม	โรงเรียนขนาดเล็ก-กลาง								โรงเรียนขนาดใหญ่								โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ								รวมโรงเรียนทุกขนาด							
	ก		ข		ค		ง		จ		ฉ		ช		ค		ง		จ		ฉ		ช		ค		ง		จ		ฉ	
	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ช	ค	ง	จ	ฉ	ช	ค	ง	จ	ฉ	ช	ค	ง	จ	ฉ	ช	ค	ง	จ	ฉ	ช	ค	ง	จ	ฉ	ช
2. การทำแบบแผนบูรณาการ																																
2.1 บรรณานุกรมประกอบบรรยายวิชา	-	1	-	2	-	2	-	6	1	4	-	-	1	7	1	9	-	-	1	14	5	15	-	2								
2.2 บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่	-	-	-	1	-	2	-	6	1	2	-	-	-	6	1	2	-	-	-	12	2	5	-	2								
2.3 บรรณานุกรมเฉพาะเรื่องที่นำเสนอ	-	-	-	1	-	2	-	5	1	2	-	-	2	7	1	6	-	-	2	12	2	9	-	2								
3. การออกฐานหนังสือ																																
3.1 บรรณารักษ์คัดลอกราคานำหนังสือมาจำหน่ายเอง	-	1	-	-	-	2	-	-	-	1	-	-	-	3	1	1	-	1	4	1	2	-	3									
3.2 รานค้ามาจำหน่ายเอง	-	-	-	-	-	4	-	-	-	2	-	-	-	2	1	1	3	-	2	1	3	1	9									
4. การดำเนินงาน	-	-	1	2	1	3	1	3	3	6	-	2	-	6	3	2	-	-	9	7	10	1	5									

ตาราง 16 (ต่อ)

กิจกรรม	โรงเรียน ขนาดเล็ก-กลาง							โรงเรียน ขนาดใหญ่							โรงเรียน ขนาดใหญ่พิเศษ							รวมโรงเรียน ทุกขนาด						
	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ณ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ณ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ณ	ก	ข	ค	ง	จ	ฉ	ณ
3. การใช้ทุน																												
3.1 ใช้ทุนเพื่อประกอบการ เล่นทาน	1	2	2	1	1	5	2	6	5	5	2	7	1	9	6	9	2	4	4	17	13	15	5	16				
3.2 ใช้ทุนเพื่อการแสดงทางศิลป	3	1	2	2	1	5	3	10	9	6	2	6	2	10	15	11	3	5	8	21	26	19	6	16				
รวม	12	10	8	6	5	26	15	50	38	34	7	38	16	51	54	43	16	28	43	111	100	83	28	92				
กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน																												
1. ประกวดการอ่าน	1	1	1	1	1	2	1	8	2	9	2	2	—	9	2	5	—	2	2	18	5	15	3	6				
2. ประกวดการเขียน	1	—	1	—	—	2	—	6	1	6	—	—	—	5	2	5	2	1	1	11	4	11	2	3				
3. ประกวดการเล่นทาน	—	1	1	1	1	3	2	6	3	8	2	2	—	4	2	4	1	2	2	11	6	13	4	7				
4. ประกวดผลงานศิลปะและความคิด เชิงสร้างสรรค์	1	1	—	2	1	2	1	5	—	5	—	2	—	6	3	5	1	4	2	12	3	12	2	8				
5. แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม	—	—	—	—	—	3	—	1	—	2	—	—	—	2	1	2	—	1	3	1	4	—	4					
รวม	3	3	3	4	3	12	4	26	6	30	4	6	32	26	10	21	4	10	7	55	19	55	11	28				

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรม
สร้างเสริมการอ่าน จากสูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

$$= \frac{22}{22-1} \left\{ 1 - \frac{18.48}{179.96} \right\}$$

$$\alpha = 0.94$$

ภาคผนวก ก ตัวอย่างแบบสอบถาม

แบบสอบถามครูบรรณารักษ์

เรื่อง

การศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน
สำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน มี 2 ตอน

ก. สภาพการจัดกิจกรรมโดยทั่วไป

ข. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

หมายเหตุ

1. ก่อนตอบแบบสอบถามโปรดอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนให้เข้าใจ เพราะท่านอาจจะ
ไม่ต้องตอบทุกข้อ

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทั้ง 3 ตอน

3. คำตอบของท่านมีความสำคัญต่อการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ตอนที่ 1

แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง.....หรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. วุฒิต่างบรรณารักษศาสตร์ของท่าน

- ☐ ปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์
- ☐ ปริญญาตรี วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
- ☐ ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ หรือประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์
- ☐ ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และวิชาโทบรรณารักษศาสตร์
- ☐ ปริญญาตรี วิชาเอกอื่น ๆ และวุฒิบัตรการอบรมทางบรรณารักษศาสตร์
- ☐ ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. นอกจากทำหน้าที่ครูบรรณารักษ์ ท่านยังต้องสอนหรือทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ควบหรือไม่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ สอนสัปดาห์ละ.....คาบ
- ☐ ไม่ได้สอน
- ☐ ทำหน้าที่พิเศษอื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. บุคลากรในห้องสมุด มีจำนวนทั้งสิ้น.....คน ใดบ้าง

- ☐ ครูบรรณารักษ์.....คน
- ☐ ครูปฏิบัติการสอนที่มาช่วยงานห้องสมุด.....คน
- ☐ เจ้าหน้าที่ห้องสมุด.....คน
- ☐ นักการภารโรงประจำห้องสมุด.....คน

4. ลักษณะของห้องสมุด

- ☐ เป็นอาคารเอกเทศ
- ☐ เป็นห้องสมุดเฉพาะที่อยู่ภายในอาคารเกี่ยวกับห้องอื่น ๆ
- ☐ เป็นห้องสมุดที่อยู่รวมกับงานอื่น ๆ ในห้องเดียวกัน
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. พื้นที่ห้องสมุดมีขนาด

- ☐ 1-2 ห้องเรียน
- ☐ 3-4 ห้องเรียน
- ☐ 5-6 ห้องเรียน
- ☐ 7 ห้องเรียนขึ้นไป

6. ห้องสมุดมีพื้นที่สำหรับอ่านหนังสือจำนวน

- ☐ 1-40 ที่นั่ง
- ☐ 41-80 ที่นั่ง
- ☐ 81-120 ที่นั่ง
- ☐ 121-160 ที่นั่ง
- ☐ 161 ที่นั่งขึ้นไป

7. บริการของห้องสมุดมีอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ บริการยืม-คืนหนังสือ
- ☐ บริการตอบคำถามและช่วยคนค้นคว้า
- ☐ บริการอ้างอิง
- ☐ บริการหนังสือจอง
- ☐ บริการแนะแนวการอ่าน
- ☐ บริการโสตทัศนวัสดุอุปกรณ์
- ☐ บริการวารสารและหนังสือพิมพ์
- ☐ บริการถ่ายเอกสารในห้องสมุด
- ☐ มุมนิทรรศการ
- ☐ มุมส่งเสริมการอ่าน หรือมุมหนังสือสำหรับเด็ก
- ☐ ธนาคารหนังสือ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

8. โรงเรียนของท่านเปิดสอนในระดับชั้น

- ☐ มัธยมศึกษา
- ☐ มัธยมศึกษา
- ☐ ทั้งมัธยมศึกษาและปลาย

9. ในปีการศึกษานี้โรงเรียนของท่านมีจำนวนนักเรียน

- ☐ 1-499 คน
- ☐ 500-1,499 คน
- ☐ 1,500-2,499 คน
- ☐ 2,500 คนขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามสภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

ก. สภาพการจัดกิจกรรมโดยทั่วไป

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่าง.....หรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. ครูบรรณารักษ์ได้เคยรวมจัดกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน

- ☐ ทุกครั้ง
☐ บางครั้ง
☐ ไม่เคย (ระบุเหตุผล)

2. ห้องสมุดได้เคยจัดกิจกรรมของห้องสมุดเองหรือไม่

- ☐ เคย
☐ ไม่เคย (ระบุเหตุผล)

ถ้าเคยจัดให้ตอบข้อ 3-8 ถ้าไม่เคยจัดให้ข้ามไปตอบข้อที่ 2 ข.

3. นอกจากการจัดกิจกรรมภายในห้องสมุดแล้ว เคยจัดในบริเวณหรือสถานที่อื่น ๆ หรือไม่ จัด ณ ที่ใด

- ☐ เคยจัด ที่ (โปรดระบุ)
☐ ไม่เคยจัด

4. ท่านได้ประชาสัมพันธ์เพื่อเชิญชวนให้ครูและนักเรียนมาใช้บริการและกิจกรรมของห้องสมุดบ้างหรือไม่

- ☐ ได้ประชาสัมพันธ์
☐ ไม่ได้ประชาสัมพันธ์ (ระบุเหตุผล)

5. กิจกรรมห้องสมุดที่ท่านจัดนั้น มีการทำแผนปฏิบัติการ หรือเขียนโครงการหรือไม่

- ☐ มี
☐ ไม่มี (ระบุเหตุผล)

6. เมื่อท่านจัดกิจกรรมห้องสมุดแล้ว ใดประเมินผล

- ☐ ทุกครั้ง
☐ เป็นครั้งคราว
☐ ไม่ไ้ประเมินผล (ระบุเหตุผล)

7. ในการจัดกิจกรรมทุกครั้งของห้องสมุด ได้รับความร่วมมือจากครูและนักเรียน

- ☐ มาก
☐ ปานกลาง
☐ น้อย

8. ในการจัดกิจกรรมทุกครั้งของห้องสมุด ได้รับความสนใจจากครูและนักเรียน

- ☐ มาก
☐ ปานกลาง
☐ น้อย

ข. สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

การจัดนิทรรศการ

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ได้จัด" หรือ "ไม่ได้จัด" ตามที่ได้ปฏิบัติจริง
 ถ้า "ไม่ได้จัด" โปรดระบุเหตุผล โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเหตุผลที่ตรงกับความเป็น
 จริงดังต่อไปนี้

- ก. งบประมาณไม่เพียงพอ
 ข. บุคลากรไม่เพียงพอ
 ค. บรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์
 ง. บรรณารักษ์ไม่เวลาจัดกิจกรรม
 จ. นักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
 ฉ. ห้องสมุดไม่มีความพร้อมค่านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

ข้อ	สภาพการจัดกิจกรรม	ได้จัด	ไม่ได้จัด	เหตุผล					
				ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
	<u>การจัดนิทรรศการ</u>								
1	นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด เช่น ป้ายประกาศระเบียบการใช้ห้องสมุด ป้ายคำขวัญ ป้ายประชาสัมพันธ์ แผนผัง แผนภูมิ กราฟ เพื่อ แสดงสถิติต่าง ๆ หรือแนะนำบุคลากรห้องสมุด								
2	นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง เช่น ป้ายหรือ แผนผัง แผนภูมิ แนะนำการใช้วัสดุการอ่านต่างๆ ตลอดจนเครื่องมือช่วยคนควาในห้องสมุด								
3	นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป เช่น ป้ายนิเทศเสนอ ข่าวสาร ความรู้ และสถิติต่าง ๆ ที่น่าสนใจ								
4	นิทรรศการหนังสือ เช่น จัดแสดงหนังสือใหม่ หนังสือที่น่าสนใจ หรือการออกร้านหนังสือ								
5	นิทรรศการเทศกาล หรือวันสำคัญ ตลอดจน เหตุการณ์สำคัญ								
6	สัปดาห์ห้องสมุด								

รายละเอียดการจัดนิทรรศการ

จากตาราง ถ้ากิจกรรมใดท่านตอบว่า "ใช่" โปรดเพิ่มเติมรายละเอียด โดยกรอกข้อความลงในช่องว่าง.....หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ท่านปฏิบัติจริง กิจกรรมใดท่าน "ไม่ใช่" ให้ข้ามไปทำข้อต่อไป

1. นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด ท่านจัดอะไรบ้าง

- ☐ แผนป้ายประกาศระเบียบการใช้ห้องสมุด
- ☐ ป้ายคำขวัญต่าง ๆ
- ☐ ป้ายโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานห้องสมุด
- ☐ แผนผัง แผนภูมิ กราฟ เพื่อแสดงสถิติต่าง ๆ
- ☐ ป้ายนิเทศ (แผนภูมิ แฟ้ม บอร์ด หรือรูปแบบอื่น ๆ) แนะนำบุคลากรห้องสมุด
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2. นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง ท่านจัดอะไรบ้าง

- ☐ แผนผัง หรือ แผนภูมิ แนะนำวิธีใช้ทรัพยากร และการค้นหนังสือ
- ☐ แผนผัง หรือ แผนภูมิ แนะนำการใช้ทรัพยากรวารสาร
- ☐ ป้ายคำแนะนำการใช้หนังสืออ้างอิง จุลสาร กฤตภาค และเครื่องมือช่วยค้นคว้าอื่น ๆ
- ☐ ป้ายแนะนำความหมายของเลขหมู่สำคัญ ๆ และเลขหมู่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน เช่น ประวัติศาสตร์ไทย กับ วรรณคดีไทย
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3. นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป

3.1 กิจกรรมที่จัดเมื่อไรบ้าง

- ☐ สถิติต่าง ๆ ที่น่ารู้ เช่น สถิติกีฬา สถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย
- ☐ ป้ายนิเทศสารความรู้ประจำวัน สัปดาห์ เดือน หรือ ปี เช่น วันนี้ในอดีต บุคคลสำคัญของโลก
- ☐ ป้ายข่าวที่น่าสนใจประจำวัน หรือข่าวในรอบสัปดาห์
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.2 ท่านจัดกิจกรรมให้ความรู้ต่าง ๆ

- ☐ จัดเป็นประจำ เช่น จัดทุกวัน สัปดาห์ละครั้ง หรือเดือนละครั้ง
- ☐ ไม่ได้จัดเป็นประจำ (ระบุเหตุผล)

4. นิทรรศการหนังสือ

4.1 ท่านจัดแสดงหนังสือในโอกาสใด

- ☐ หอสมุดจัดหาหนังสือใหม่เข้ามาบริการ
- ☐ วาระโอกาสสำคัญ เช่น มีการตัดสินใจการประกวดหนังสือ ครอบรอบวันเกิดหรือวันถึงแก่กรรมของกวี
- ☐ สัปดาห์หอสมุด
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4.2 ระยะเวลาในการจัดแสดงหนังสือแต่ละครั้งประมาณ

- ☐ 2-3 วัน
- ☐ 1 สัปดาห์
- ☐ 2 สัปดาห์
- ☐ 1 เดือน

4.3 ในการจัดแสดงหนังสือทุกครั้ง ท่านได้ปฏิบัติดังนี้

- ☐ แสดงหนังสือเพียงอย่างเดียว
- ☐ แสดงหนังสือประกอบบรรณานุกรม
- ☐ แสดงหนังสือประกอบบรรณนิทัศน์ หรือบทวิจารณ์

5. นิทรรศการ เทศกาลหรือวันสำคัญ

5.1 นิทรรศการที่จัดแล้วได้รับความสนใจจากนักเรียนมากที่สุด (ตอบเพียงข้อเดียว)

- ☐ วัฒนธรรมและประเพณีไทย
- ☐ วัฒนธรรมและประเพณีสากล
- ☐ วันสำคัญทางศาสนา
- ☐ วันสำคัญของชาติหรือของโลก
- ☐ เหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ

5.2 ในการจัดนิทรรศการ นอกจากป้ายนิทรรศการ ท่านใช้สื่อหรือวัสดุอื่น ๆ เช่น หุ่นจำลอง โสตทัศนวัสดุ หรืออุปกรณ์อื่น ๆ มาประกอบด้วยหรือไม่

- ☐ ใช่ ได้แก่ (โปรดระบุ)
- ☐ ไม่ได้ใช่ (ระบุเหตุผล)

6. สัปดาห์ห้องสมุด

6.1 ท่านได้จัดสัปดาห์ห้องสมุด

- ☐ เป็นประจำทุกปี
- ☐ ไม่เป็นประจำ

6.2 ท่านจัดกิจกรรมในช่วง

- ☐ 1-7 สิงหาคม ตามกำหนดของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
- ☐ อื่น ๆ (ระบุเหตุผล)

6.3 ท่านจัดงานสัปดาห์ห้องสมุด โดย

- ☐ บุคลากรห้องสมุด
- ☐ รวมมือกับคณะครูอาจารย์หมวดวิชาอื่น ๆ

6.4 กิจกรรมที่จัดในงานสัปดาห์ห้องสมุดมีอะไรบ้าง

- ☐ ป้ายนิทรรศการ
- ☐ ตู้นิทรรศการ หรือมุมนิทรรศการเพื่อแสดงของจริง หรือของจำลอง เป็นต้น
- ☐ การออกร้านหนังสือ
- ☐ การปราศรัย อภิปราย หรือโต้วาที
- ☐ การสาธิต เช่น สาธิตการเข้าเล่มหนังสือ หรือเชิญวิทยากรมาสาธิตประกอบการบรรยาย
- ☐ การแสดงบนเวที เช่น ละคร รีวิว เชิดหุ่น เล่านิทาน
- ☐ การประกวดต่าง ๆ เช่น คำขวัญ การอ่าน เล่านิทาน ทอผ้า ระบายสี ประติมากรรม วาดภาพ คัดลายมือ หนังสือเก่า แฟชั่น
- ☐ การฉายภาพนิ่ง ภาพเลื่อน วีซีดี หรือภาพยนตร์
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

6.5 ระยะเวลาในการจัดงานสัปดาห์ห้องสมุด

- ☐ 1 วัน
- ☐ 2-3 วัน
- ☐ 4-5 วัน
- ☐ 1 สัปดาห์

กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาคนควา

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ได้จัด" หรือ "ไม่ได้จัด" ตามที่ได้ปฏิบัติจริง
ถ้า "ไม่ได้จัด" โปรดระบุเหตุผล โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเหตุผลที่ตรงกับความเป็น
จริงดังต่อไปนี้

- ก. งบประมาณไม่เพียงพอ
- ข. บุคลากรไม่เพียงพอ
- ค. บรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์
- ง. บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม
- จ. นักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
- ฉ. ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อ	สภาพการจัดกิจกรรม	ได้จัด	ไม่ได้จัด	เหตุผล					
				ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
	<u>กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา</u> <u>คนควา</u>								
1	การแนะนำห้องสมุด								
	1.1 ประชุมนิเทศการใช้ห้องสมุด								
	1.2 นำชมห้องสมุด								
2	การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดและการคนควา								
	2.1 ทำคู่มือการใช้ห้องสมุด								
	2.2 แนะนำวิธีใช้ห้องสมุดเป็นกลุ่ม หรือ รายบุคคล								
	2.3 สอนวิชาการใช้ห้องสมุด								
	2.4 สอนการจดบันทึกเรื่องราวจากหนังสือ								
3	บริการตอบคำถามและช่วยคนควา								

รายละเอียดการจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า

จากตาราง ถ้ากิจกรรมใดท่านตอบว่า "ใช่" โปรดเพิ่มเติมรายละเอียดโดยกรอกข้อความลงในช่องว่าง.....หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ท่านปฏิบัติจริง กิจกรรมใดท่าน "ไม่ใช่" ให้ข้ามไปทำข้อต่อไป

1. การแนะนำห้องสมุด

1.1 ท่านได้จัดปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด โดย

- ☐ จัดพร้อมกับการปฐมนิเทศของโรงเรียน
- ☐ ห้องสมุดกำหนดเวลาขึ้นเองในช่วงว่างกิจกรรม หรือแนะนำ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1.2 ท่านจัดปฐมนิเทศการใช้ห้องสมุด โดยวิธี

- ☐ บรรยาย
- ☐ ถ่ายภาพหนึ่งประกอบเสียงหรือวีดิโอเกี่ยวกับห้องสมุด

1.3 การนำชมห้องสมุด

- ☐ จัดตารางเข้าชมเป็นห้องเรียน
- ☐ จัดตารางเข้าชมตามกลุ่มสนใจ

1.4 ระยะเวลาในการนำชมห้องสมุดครั้งละประมาณ

- ☐ 30 นาที
- ☐ 1 คาบ
- ☐ 2 คาบ

2. การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุดและการค้นคว้า

2.1 ท่านได้เผยแพร่คู่มือการใช้ห้องสมุด โดย

- ☐ แจกนักเรียนทุกคนในวันปฐมนิเทศฯ วันพาชมห้องสมุดหรือโอกาสอื่น ๆ
- ☐ แจกเฉพาะนักเรียนที่สนใจ
- ☐ คัดประกาศไว้ตามห้องเรียนทุกห้อง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2.2 การแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด ท่านจัดเป็น

รายการ โดยจัดให้แก่

- ☐ ครู
☐ นักเรียน
☐ ทั้งครูและนักเรียน

รายบุคคล โดยจัดให้แก่

- ☐ ครู
☐ นักเรียน
☐ ทั้งครูและนักเรียน

2.3 โรงเรียนของท่านเปิดสอนวิชาการใช้ห้องสมุดใน

- ☐ ชั่วโมงกิจกรรมการใช้ห้องสมุด
☐ รายวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น
☐ ชุมนุมห้องสมุด
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2.4 ท่านได้สอนการจดบันทึกเรื่องราวจากหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ แก่

- ☐ นักเรียนที่เรียนการใช้ห้องสมุด หรือชุมนุมห้องสมุด
☐ กลุ่มนักเรียนที่สนใจและมาขอคำแนะนำ

3. ท่านได้จัด บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ จัดโต๊ะบริการตอบคำถาม โดยมีเจ้าหน้าที่บริการตามช่วงเวลาที่กำหนด
 - ☐ จัดทำแบบฟอร์มสำหรับการถาม อาจเป็นแผ่น หรือเล่ม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ในกรณีที่ไม่มีโต๊ะบริการตอบคำถาม หรือในช่วงที่ไม่มีเจ้าหน้าที่คอยให้บริการ แล้วมารับคำตอบภายหลัง
 - ☐ ทำบันทึกคำถามซึ่งต้องค้นคว้าจากเอกสาร โดยบอกแหล่งคำตอบลงในบัตร จักเรียงใส่กล่อง หรือสมุดรายนการตามลำดับหัวเรื่อง
 - ☐ รวบรวมบรรณานุกรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้
 - ☐ บริการข่าวสารทันสมัย เพื่อเสนอข่าวสาร ความรู้ใหม่ เช่น นำรายชื่อบทความที่น่าสนใจจากวารสาร หรือถ่ายสำเนาวารสารที่น่าสนใจใส่แฟ้มไว้บริการ หรือส่งเวียนให้ครูอาจารย์ทราบ

กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ได้จัด" หรือ "ไม่ได้จัด" ตามที่ท่านได้ปฏิบัติจริง ถ้า "ไม่ได้จัด" โปรดระบุเหตุผล โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเหตุผลที่ตรงกับความเป็นจริง ดังต่อไปนี้

- ก. งบประมาณไม่เพียงพอ
- ข. บุคลากรไม่เพียงพอ
- ค. บรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์
- ง. บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม
- จ. นักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
- ฉ. ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่ และวัสดุต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อ	สภาพการจัดกิจกรรม	ได้จัด	ไม่ได้จัด	เหตุผล					
				ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
	<u>กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน</u>								
1	การแนะนำหนังสือ								
	1.1 เล่าเรื่องหนังสือ								
	1.2 วิจารณ์หนังสือหรือทัศนหนังสือ								
	1.3 สันทนาการหรืออภิปรายเรื่องหนังสือ								
	1.4 ทำบรรณทัศน์หนังสือที่น่าสนใจ								
	1.5 จัดแสดงหนังสือใหม่ หรือใบหุ้มปกหนังสือ								
2	การทำบรรณานุกรม								
	2.1 บรรณานุกรมประกอบรายวิชาต่าง ๆ								
	2.2 บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่								
	2.3 บรรณานุกรมเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ								
3	การออกฐานหนังสือ								
	3.1 บรรณารักษ์คัดลอกราคานำหนังสือมา จำหน่ายเอง								
	3.2 ร้านค้ามาจำหน่ายเอง								
4	การเสวนา								
5	การแนะแนวการอ่าน								
	5.1 แนะนำการอ่านสำหรับนักเรียนทั่วไป								
	5.2 แนะนำการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีปัญหา ในการอ่าน เช่น อ่านช้า								

รายละเอียดการจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน

จากตาราง ถ้ากิจกรรมใดท่านตอบว่า "ได้จัด" โปรดเพิ่มเติมรายละเอียด โดยกรอกข้อความลงในช่องว่าง.....หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ท่านปฏิบัติจริง กิจกรรมใดที่ท่าน "ไม่ได้จัด" ให้ข้ามไปทำข้อต่อไป

1. การแนะนำหนังสือ

1.1 ในการเขียน หรือพูดเพื่อแนะนำหนังสือ

- ☐ บรรณารักษ์เป็นผู้ปฏิบัติเองทั้งหมด
- ☐ บรรณารักษ์เป็นผู้ปฏิบัติโดยมีนักเรียนเป็นผู้ช่วย
- ☐ นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติโดยมีบรรณารักษ์เป็นผู้ควบคุม
- ☐ บรรณารักษ์เป็นผู้ปฏิบัติโดยอาศัยความร่วมมือจากนักเรียนและครู
หมวดภาษาไทย
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1.2 ห้องสมุดเคยเชิญนักเขียน หรือวิทยากรมาพูด หรือสนทนา เรื่องหนังสือหรือไม่

- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย

1.3 ห้องสมุดได้จัดให้มีการแนะนำหนังสือ

- ☐ เดือนละ 2 ครั้ง
- ☐ เดือนละ 1 ครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. การทำบรรณานุกรม

2.1 บรรณานุกรมประกอบรายวิชาต่าง ๆ

- ##### 2.1.1 บรรณานุกรมรายวิชาที่ห้องสมุดจัดทำ ได้แก่รายวิชา (โปรดระบุ) ..
-

2.1.2 ในการจัดทำบรรณานุกรมรายวิชา มีครูจากหมวดวิชาต่าง ๆ มาช่วยจัดทำหรือไม่

- ☐ มี ได้แก่ครูจากหมวดวิชา (โปรดระบุ).....
- ☐ ไม่มี (ระบุเหตุผล)

2.1.3 บรรณานุกรมรายวิชานี้ได้จัดทำ

- ☐ ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- ☐ ปีละ 1 ครั้ง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2.2 บรรณานุกรมรายข้อหนังสือใหม่

2.2.1 ท่านได้จัดทำบรรณานุกรมรายข้อหนังสือใหม่

- ☐ เกือบละ 1 ครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 2 ครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- ☐ ไม่แน่นอนแล้วแต่สะดวก

2.2.2 บรรณานุกรมรายข้อหนังสือใหม่ ท่านได้ทำคำอธิบาย หรือขอขยายของเนื้อหาประกอบควยหรือไม่

- ☐ ทำทุกเล่ม
- ☐ ทำเฉพาะเล่มที่น่าสนใจ
- ☐ ไม่ได้ทำ

2.3 บรรณานุกรมเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ ท่านได้ทำ

- ☐ เฉพาะหนังสือที่มีในห้องสมุด
- ☐ ทั้งหนังสือที่มีในห้องสมุดและแหล่งอื่น ๆ โดยบอกแหล่งค้นคว้าให้
- ☐ ทั้งหนังสือที่มีในห้องสมุดและแหล่งอื่น ๆ โดยแหล่งค้นคว้าและถ่ายสำเนาเอกสารตัวจริงมาเก็บเรียงไว้ในแฟ้มให้ควย

3. การออกงานหนังสือ

3.1 ท่านจัดให้มีการออกงานหนังสือในโอกาส

- ☐ งานสัปดาห์ห้องสมุด
- ☐ ประมุขิเทศนักเรียนในวันเปิดภาคเรียน เพื่อเชิญชวนให้ผู้ปกครอง
ซื้อหนังสือบริจาคห้องสมุด
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

3.2 ในกรณีร้านค้าเข้ามาจำหน่ายหนังสือเอง ท่านให้จำหน่ายโดย

- ☐ คิกเปอร์ เซนต์ให้ห้องสมุด
- ☐ ห้องสมุดไม่รับเปอร์ เซนต์ เพื่อให้จำหน่ายราคาถูกที่สุด

4. การเล่านิทาน

4.1 ท่านได้นำเสนอนิทาน โดยวิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เล่าปากเปล่า
- ☐ เล่าปากเปล่าประกอบเสียงและท่าทาง
- ☐ เล่าเรื่องจากภาพ
- ☐ เล่าเรื่องประกอบรูปภาพ
- ☐ เล่าเรื่องจากหนังสือที่มีภาพประกอบ
- ☐ เล่านิทานประกอบการแสดงหุ่น
- ☐ เล่านิทานประกอบการวาดภาพ
- ☐ เล่านิทานประกอบการฉายภาพเงา
- ☐ เล่านิทานประกอบการฉายภาพนิ่ง

4.2 ท่านได้จัดกิจกรรมการเล่านิทาน

- ☐ เดือนละ 2 ครั้ง
- ☐ เดือนละ 1 ครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 2-3 ครั้ง
- ☐ ภาคเรียนละ 1 ครั้ง
- ☐ เฉพาะงานสัปดาห์ห้องสมุด

4.3 ผู้เล่านิทาน

- ☐ ครูบรรณาธิกรักษ์
- ☐ วิทยากรภายในโรงเรียน
- ☐ วิทยากรจากภายนอก
- ☐ นักเรียน

4.4 สถานที่เล่านิทาน

- ☐ ห้องสมุด
- ☐ หอประชุม
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4.5 ระยะเวลาในการเล่านิทานประมาณ

- ☐ 5-15 นาที
- ☐ 16-30 นาที
- ☐ 1 คาบ

4.6 ท่านคิดว่านักเรียนให้ความสนใจกิจกรรมการเล่านิทาน

- ☐ มาก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ น้อย

5. การแนะนำการอ่าน

5.1 ท่านได้จัดให้มีการแนะนำการอ่าน โดย

- ☐ แนะนำเป็นรายบุคคล
- ☐ แนะนำเป็นรายกลุ่ม

5.2 ในการจัดแนะแนวการอ่านสำหรับเด็กที่มีปัญหาทางการอ่าน ท่านได้ประสานงานกับ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ครูภาษาไทย
- ☐ ครูแนะแนว
- ☐ ผู้ปกครองนักเรียน
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

กิจกรรมการแสดง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ได้จัด" หรือ "ไม่ได้จัด" ตามที่ได้ปฏิบัติจริง
ถ้า "ไม่ได้จัด" โปรดระบุเหตุผล โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเหตุผลที่ตรงกับความเป็นจริง ดังต่อไปนี้

- ก. งบประมาณไม่เพียงพอ
- ข. บุคลากรไม่เพียงพอ
- ค. บรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์
- ง. บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม
- จ. นักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
- ฉ. ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อ	สภาพการจัดกิจกรรม	ได้จัด	ไม่ได้จัด	เหตุผล					
				ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
	<u>กิจกรรมการแสดง</u>								
1	การแสดงละคร								
	1.1 ละครวิทยุ								
	1.2 ละครเวที								
2	การแสดงวีวีวี เช่น ฟ้อนรำ ระบำ หรือจินตลีลา ประกอบเพลงและวรรณคดี หรือเป็นสื่อความคิด เกี่ยวกับห้องสมุดและหนังสือ								
3	การเชิคุน								
	3.1 เชิคุนเพื่อประกอบการเล่านิทาน								
	3.2 เชิคุนเพื่อการแสดงทางศิลปะ เช่น เชิคุนกระบอ ก เชิคุนหนังสืง								

รายละเอียดการจัดกิจกรรมการแสดง

จากตาราง ถ้ากิจกรรมที่ท่านตอบว่า "ใช่" โปรดเพิ่มเติมรายละเอียด โดยกรอกข้อความลงในช่องว่าง.....หรือเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ท่านปฏิบัติจริง ถ้ากิจกรรมที่ท่าน "ไม่ใช่" ให้ข้ามไปทำข้อต่อไป

1. การแสดงละคร

1.1 การแสดงละครวิทยุ ท่านได้จัดทำโดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ นำมาจากบทละครวิทยุที่มีอยู่แล้ว
- ☐ กัดแปลงจากวรรณคดี หรือหนังสือสำหรับเด็ก
- ☐ แต่งบทละครและบทเจรจาเอง เช่น เรื่องเกี่ยวกับหนังสือและการใช้หนังสือ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1.2 การแสดงละครเวที ท่านได้ดำเนินการด้านต่าง ๆ อย่างไร

1.2.1 เนื้อเรื่อง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ วรรณคดี นิทาน ซากดต่าง ๆ
- ☐ เรื่องกัดแปลงจากหนังสือสำหรับเด็ก หรือเรื่องสั้น
- ☐ เรื่องเกี่ยวกับหนังสือ และการใช้หนังสือ
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

1.2.2 การแสดง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ แสดงตามบทเดิม
- ☐ คิดบทเจรจาขึ้นเอง

1.2.3 การแต่งกาย(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ โดยแต่งกายตามท้องเรื่อง
- ☐ โดยใช้หาทางประกอบ ไม่ต้องแต่งกายตามท้องเรื่อง

2. การแสดงวีวืวต่าง ๆ

2.1 ท่านได้จัดการแสดงวีวืวต่าง ๆ ในโอกาส

- ☐ งานสัปดาห์ห้องสมุด
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2.2 ระยะเวลาที่ใช้ในการแสดงวีวืว ประมาณ

- ☐ 5-10 นาที
- ☐ 11-15 นาที
- ☐ 16-20 นาที
- ☐ 21-30 นาที

3. การเชิควุ่น

3.1 การเชิควุ่นประกอบการเล่านิทาน ท่านใช้หุ่นประเภท (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ หุ่นเชิควิ้วมือ
- ☐ หุ่นเชิควิ้วไม้
- ☐ หุ่นเชิควิ้วเชือก
- ☐ หุ่นถุงกระดาษ

3.2 ผู้เชิควุ่น มี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ครูบรรณารักษ์
- ☐ นักเรียน
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

4. กิจกรรมการแสดงต่าง ๆ ได้แก่ การแสดงละคร การแสดงวีวืว และการเชิควุ่น
ห้องสมุดได้จัดโดย

- ☐ จัดหมุนเวียนกันไปตลอดทั้งปี
- ☐ จัดเฉพาะในโอกาสพิเศษ เช่นงานสัปดาห์ห้องสมุด หรืองานกิจกรรมทางวิชาการของโรงเรียน

5. ในการจัดกิจกรรมการแสดงทั้ง 3 ประเภทต่อไปนี้ ท่านสังเกตว่ากิจกรรมที่นักเรียนสนใจมากที่สุด คือ (ตอบเพียงข้อเดียว)
- ☐ การแสดงละคร
 - ☐ การแสดงวีว
 - ☐ การเชิดหุ่น
6. ในการฝึกซ้อมการแสดง ท่านได้ดำเนินการโดย
- ☐ ครูบรรณารักษ์ควบคุมและดำเนินการเอง
 - ☐ ครูนาฏศิลป์และครูภาษาไทยร่วมกันฝึกซ้อมกับครูบรรณารักษ์
 - ☐ นักเรียนคิดหาและฝึกซ้อมกันเองโดยมีครูบรรณารักษ์ควบคุม
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
7. ท่านคิดว่า ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการแสดง
- ☐ มาก
 - ☐ ปานกลาง
 - ☐ น้อย

กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง "ได้จัด" หรือ "ไม่ได้จัด" ตามที่ได้ปฏิบัติจริง
ถ้า "ไม่ได้จัด" โปรดระบุเหตุผล โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเหตุผลที่ตรงกับความเป็นจริง ดังต่อไปนี้

- ก. งบประมาณไม่เพียงพอ
- ข. บุคลากรไม่เพียงพอ
- ค. บรรณารักษ์ไม่มีประสบการณ์
- ง. บรรณารักษ์ไม่มีเวลาจัดกิจกรรม
- จ. นักเรียนไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม
- ฉ. ห้องสมุดไม่มีความพร้อมด้านสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

ข้อ	สภาพการจัดกิจกรรม	ได้จัด	ไม่ได้จัด	เหตุผล					
				ก	ข	ค	ง	จ	ฉ
	<u>กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน</u>								
1	ประกวดการอ่าน								
2	ประกวดการเขียน								
3	ประกวดเล่านิทาน								
4	ประกวดผลงานศิลปะและความคิดสร้างสรรค์ เช่น วาดภาพ ประดิษฐ์สิ่งของ ถ่ายภาพ แฟชั่น								
5	แข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม								

รายละเอียดการจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน

จากการร่าง ถ้ากิจกรรมใดท่านตอบว่า "ใช่" โปรดเพิ่มเติมรายละเอียด โดยกรอก
ข้อความลงในช่องว่าง.....หรือ เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ○ หน้าข้อความที่ท่าน
ปฏิบัติจริง กิจกรรมใดท่าน "ไม่ใช่" ให้ข้ามไปทำข้อต่อไป

1. ประกวดการอ่าน ไ้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ อ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
- ☐ อ่านเอาความ
- ☐ อ่านทำนองเสนาะ
- ☐ แข่งขันอ่านหนังสือ เช่น ยอดนักอ่าน นักอ่านสี่รุ้ง

2. ประกวดการเขียน ไ้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ คำขวัญ
- ☐ คำประพันธ์
- ☐ เรียงความ หรือเรื่องสั้น
- ☐ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือและห้องสมุด

3. ประกวดเล่านิทาน ไ้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เล่าเรื่องจากหนังสือ
- ☐ ภาพที่เตรียมไว้แล้วเล่าเรื่อง
- ☐ เล่าจากจินตนาการ

4. ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ วาดภาพจากวรรณคดี หรือนิทาน
- ☐ สิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุ
- ☐ ภาพถ่าย
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

5. ท่านจัดกิจกรรมการประกวด โดย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ จัดเป็นโครงการตลอดปี ผนวกเวียนกันไป
 - ☐ จัดในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ แล้วแสวงโอกาสใดควรจัดกิจกรรมอะไร
 - ☐ จัดในงานสัปดาห์ห้องสมุด
6. แข่งขันตอบปัญหา และเล่นเกม ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ แข่งขันตอบปัญหาจากหนังสือ
 - ☐ แข่งขันหาบัตรรายการ หรือหาหนังสือที่ต้องการให้เร็วที่สุดด้วยวิธีการที่ถูกต้อง
 - ☐ แข่งขันเปิดพจนานุกรม สารานุกรม และหนังสืออ้างอิงอื่น ๆ
 - ☐ แข่งขันเรียงลำดับหน้ารายงานงานการค้นคว้า
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)
7. กิจกรรมการประกวดและแข่งขันทั้ง 5 ประเภทตามตาราง ท่านรู้สึกว่านักเรียนให้ความสนใจกิจกรรมประเภทใดมากที่สุดและประเภทใบน้อยที่สุด
- 7.1 สนใจโดยการเข้าร่วมประกวดและแข่งขัน
- ☐ มากที่สุด คือ
 - ☐ น้อยที่สุด คือ
- 7.2 สนใจโดยการเข้าชมการประกวดและแข่งขัน
- ☐ มากที่สุด คือ
 - ☐ น้อยที่สุด คือ

ตอนที่ 3

แบบสอบถามความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน

โปรดพิจารณาว่า กิจกรรมต่อไปนี้หาเมื่อมีความต้องการที่จะจัดในทุกรายการมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความต้องการของท่าน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับห้องสมุดด้วย

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	<u>การจัดนิทรรศการ</u>					
1	นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด.....					
	1.1 แผนป้ายประกาศระเบียบการใช้ห้องสมุด					
	1.2 ป้ายคำขวัญต่าง ๆ					
	1.3 ป้ายโฆษณา หรือประชาสัมพันธ์งานห้องสมุด					
	1.4 แผนผัง แผนภูมิ กราฟแสดงสถิติต่าง ๆ					
	1.5 ป้ายนิเทศ (แผนภูมิ แผนที่ หรือรูปแบบอื่น ๆ) แนะนำบุคลากรห้องสมุด					
2	นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง					
	2.1 แผนผัง หรือแผนภูมิแนะนำวิธีใช้ทรัพยากรและการ การค้นหนังสือ					
	2.2 แผนผัง หรือแผนภูมิแนะนำการใช้ทรัพยากรวารสาร					
	2.3 ป้ายคำแนะนำการใช้หนังสืออ้างอิง จุลสาร กฎหมาย และเครื่องมือช่วยค้นคว้าต่าง ๆ					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	2.4 ป้ายแนะนำ อธิบายความหมายของเลขหมู่สำคัญ และเลขหมู่ที่มีความเกี่ยวข้องกัน เช่น ประวัติศาสตร์ไทย กับวรรณคดีไทย					
3	นิทรรศการให้ความรู้ทั่วไป					
	3.1 สถิติต่าง ๆ ที่น่ารู้ เช่น สถิติกีฬา สถิตินักท่องเที่ยว ที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย					
	3.2 ป้ายนิเทศความรู้ประจำวัน สัปดาห์ เดือน หรือปี วันนี้ในอดีต บุคคลสำคัญ					
	3.3 ป้ายข่าวที่น่าสนใจประจำวัน หรือสรุปข่าวในรอบ สัปดาห์					
4	นิทรรศการหนังสือ					
	4.1 การแสดงหนังสือใหม่					
	4.2 การแสดงหนังสือที่น่าสนใจ					
	4.3 การแสดงหนังสือขณะการประกวดหรือได้รับรางวัล					
	4.4 การแสดงหนังสือและผลงานของนักเขียนตามวาระ โอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น ได้รับรางวัลครบรอบ วันเกิด หรือวันถึงแก่กรรม					
5	นิทรรศการเทศกาล หรือวันสำคัญ					
	5.1 วันสำคัญทางราชการ เช่น วันจักรี วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันปิยมหาราช					
	5.2 วันสำคัญตามประเพณีไทย เช่น วันสงกรานต์ วันลอยกระทง					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	5.3 วันสำคัญทางพุทธศาสนา เช่น วันเข้าพรรษา					
	5.4 วันสำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีอื่น ๆ เช่น คริสต์มาส วาเลนไทน์					
	5.5 วันที่บุคคลสำคัญของโลกหรือของไทยถึงแก่กรรม					
	5.6 โอกาสที่มีเหตุการณ์ที่น่าสนใจ หรือเป็นข่าวใหญ่ เช่น กาวทาวฮัลเลย์ โรคเอนด์					
6	สัปดาห์ห้องสมุด					
	6.1 จัดปายนิทรรศการ					
	6.2 คู่มือนิทรรศการหรือมุมนิทรรศการ เพื่อแสดงของจริง ของจำลอง เป็นต้น					
	6.3 การออกหนังสือ					
	6.4 การแนะนำหนังสือ เช่น พุทธหรือสันตนาเรื่องหนังสือ					
	6.5 การบรรยาย อภิปราย หรือโต้วาที					
	6.6 การสาธิต เช่น การชมหนังสือ หรือเชิญวิทยากร มาสาธิตประกอบการบรรยาย					
	6.7 การแสดงบนเวที เช่น ละคร รีวิว เชิดหุ่น เล่านิทาน					
	6.8 การประกวดและแข่งขันต่าง ๆ เช่น คำขวัญ การอ่าน การเขียน เล่านิทาน วาดภาพ ตอบปัญหา ประพันธ์คำขวัญ คัดลายมือ หนังสือเก่า ร้องเพลง เทพีห้องสมุด และแข่งขันต่าง ๆ					
	6.9 การฉายภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว วีซีดี หรือภาพยนตร์					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	<u>กิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษา ค้นคว้า</u>					
1	การแนะนำห้องสมุด					
	1.1 ประมุขเทศการใช้ห้องสมุดโดยการบรรยายเรื่อง ห้องสมุด					
	1.2 ประมุขเทศการใช้ห้องสมุดโดยการฉายภาพนิ่ง วีดีโอ ประกอบการบรรยายเกี่ยวกับห้องสมุด เช่น "ห้องสมุดของเรา"					
	1.3 นำชมห้องสมุด					
2	การแนะนำวิธีการใช้ห้องสมุดและการค้นคว้า					
	2.1 ทำคู่มือการใช้ห้องสมุดและการค้นคว้า					
	2.2 แนะนำวิธีใช้ห้องสมุดเป็นรายกลุ่ม/รายบุคคล					
	2.3 สอนกิจกรรมการใช้ห้องสมุดและวิชา ท 081 การศึกษาค้นคว้าเบื้องต้น					
	2.4 สอนให้จับบันทึกเรื่องราวจากหนังสือและสิ่งพิมพ์ ต่าง ๆ					
3	บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า					
	3.1 จัดโต๊ะบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า มีเจ้าหน้าที่ให้บริการในช่วงเวลาที่กำหนด					
	3.2 จัดทำแบบฟอร์มสำหรับถาม อาจเป็นแผ่นหรือเล่ม เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ ในกรณีที่ไม่มีโต๊ะ บริการตอบคำถาม หรือในช่วงที่ไม่มีเจ้าหน้าที่คอย ให้บริการ แล้วมารับคำตอบภายหลัง					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	3.3 ทำบันทึกคำถามซึ่งต้องค้นจากเอกสาร โดยบอกแหล่งคำตอบลงในบัตร จักเรียงไว้ในกล่อง หรือตู้บัตรรายการตามลำดับหัวเรื่อง					
	3.4 รวบรวมบรรณานุกรมในหัวข้อต่าง ๆ ที่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้					
	3.5 บริการข่าวสารทันสมัย เพื่อเสนอข่าวความรู้ใหม่ ๆ รวบรวมรายชื่อบทความที่น่าสนใจจากวารสาร หรือกายสารบัญชวารสารที่น่าสนใจใส่แฟ้มไว้บริการหรือส่งเวียนให้ครูอาจารย์ทราบ					
	<u>กิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน</u>					
1	การแนะนำหนังสือ					
	1.1 เล่าเรื่องหนังสือ					
	1.2 วิจารณ์หนังสือหรือปฏิบัติหนังสือ					
	1.3 สนทนาหรืออภิปรายเรื่องหนังสือ					
	1.4 ทำบรรณทัศน์หนังสือที่น่าสนใจ					
	1.5 จัดแสดงหนังสือใหม่หรือใบหุ้มปกหนังสือ					
2	การทำบรรณานุกรม					
	2.1 บรรณานุกรมประกอบรายวิชาต่าง ๆ					
	2.2 บรรณานุกรมรายชื่อหนังสือใหม่					
	2.3 บรรณานุกรมเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
3	การออกหนังสือ					
	3.1 บรรณารักษ์คัดสรรานำหนังสือมาจำหน่ายเอง					
	3.2 ร้านค้ามาจำหน่ายเองโดยคิดเปอร์เซ็นต์ให้ห้องสมุด					
	3.3 ร้านค้ามาจำหน่ายเองในราคาถูกที่สุด โดยห้องสมุด ไม่ได้รับเปอร์เซ็นต์					
4	การเล่นิทาน					
	4.1 เล่าปากเปล่า					
	4.2 เล่าปากเปล่าประกอบเสียงและท่าทาง					
	4.3 เล่าเรื่องจากภาพ					
	4.4 เล่าเรื่องมีรูปภาพประกอบ					
	4.5 เล่าเรื่องจากหนังสือที่มีภาพประกอบ					
	4.6 เล่นิทานประกอบการแสดงหุ่น					
	4.7 เล่นิทานประกอบการวาดภาพ					
	4.8 เล่นิทานประกอบการฉายภาพเงา					
	4.9 เล่นิทานประกอบการฉายภาพนิ่ง					
5	การแนะนำการอ่าน					
	5.1 แนะนำการอ่านสำหรับนักเรียนที่เข้ามาใช้ห้องสมุด ทั่วไป					
	5.2 แนะนำการอ่านสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาในการอ่าน เช่น อ่านช้า					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	<u>กิจกรรมการแสดง</u>					
1	การแสดงละคร					
	1.1 ละครวิทยุ					
	1.2 ละครเวที					
	1.2.1 มีการแต่งกายตามท้องเรื่อง					
	1.2.2 โดยท่าทางประกอบ ไม่ต้องแต่งกายตามท้องเรื่อง					
2	การแสดงวีว					
	2.1 ฟ้อนรำ หรือระบำจากเรื่องราวในหนังสือ เช่น รามโนราห์					
	2.2 จินตลีลา ประกอบเพลงจากวรรณคดีต่าง ๆ หรือเรื่องเกี่ยวกับหนังสือ และห้องสมุด					
3	การเชิดหุ่น					
	3.1 การเชิดหุ่นเพื่อประกอบการเล่านิทาน					
	3.1.1 หุ่นเชิดควมมือ					
	3.1.2 หุ่นเชิดควมไม้					
	3.1.3 หุ่นเชิดควมเชือก					
	3.1.4 หุ่นตลกกระต่าย					
	3.2 การเชิดหุ่นเพื่อการแสดงทางศิลปะ					
	3.2.1 การแสดงหุ่นกระบอก					
	3.2.2 การเชิดหนังตะลุง					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
	<u>กิจกรรมการประกวดและแข่งขัน</u>					
1	ประกวดการอ่าน					
	1.1 อ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง					
	1.2 อ่านเอาความ					
	1.3 อ่านทำนองเสนาะ					
	1.4 แข่งขันอ่านหนังสือ เช่น ประกวดยกคณิกาน นักอ่านสร้าง					
2	ประกวดการเขียน					
	2.1 คำขวัญ					
	2.2 คำประพันธ์					
	2.3 เรียงความหรือเรื่องสั้น					
	2.4 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือและห้องสมุด					
3	ประกวดเล่านิทาน					
	3.1 เล่าเรื่องจากหนังสือ					
	3.2 ภาพแล้วเล่าเรื่อง					
	3.3 เล่าจากจินตนาการ					
4	ประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์					
	4.1 วาดภาพจากวรรณคดี หรือนิทานและอื่น ๆ					
	4.2 สิ่งประดิษฐ์จากเศษวัสดุ					
	4.3 ถ่ายภาพ					

ข้อ	ความต้องการในการจัดกิจกรรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
5	แข่งขันตอบปัญหา หรือเล่นเกม					
	5.1 แข่งขันตอบปัญหาจากหนังสือ					
	5.2 แข่งขันหาบัตรรายการ หรือหนังสือเล่มที่ต้องการ ให้เร็วที่สุด ค่ายวิธีการที่ถูกต้อง					
	5.3 แข่งขันเปิดพจนานุกรม สารานุกรม หรือหนังสือ อ้างอิงอื่น ๆ					
	5.4 แข่งขันเรียงลำดับหน้ารายงานการค้นคว้า					

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาววิไล ประกิจ
เกิด	วันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2498
ภูมิลำเนา	บ้านเลขที่ 111/2 หมู่ 3 ตำบลทุ่งทอง อำเภอดำรงวิทยะ จ.สุราษฎร์ธานี
การศึกษา	สำเร็จปริญญาการศึกษามัธยมศึกษา เอกภาษาไทย วิชาโทบรรณารักษศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ปีการศึกษา 2520
การทำงาน	รับราชการครู ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนท่าวังผาวิทยาคม อำเภอท่าวังผา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน
สำหรับห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา

บทคัดย่อ
ของ
วิไล ประกิจ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
เมษายน 2531

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ของครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ

กลุ่มประชากร ได้แก่ ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 86 คน เป็นครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก-กลาง 9 คน ครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 40 คน และครูบรรณารักษ์โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 37 คน โดยให้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด 3 ตอน คือ สภาพข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับห้องสมุด และบรรณารักษ์ สภาพการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน และความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลจากการศึกษาพบว่า

1. การจัดนิทรรศการ ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำที่สุด ได้แก่ นิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด นิทรรศการที่ต้องการจัดเป็นอันดับแรก ได้แก่ นิทรรศการหนังสือ
2. การจัดกิจกรรมแนะนำการใช้ห้องสมุดเพื่อการศึกษาکنคว้า ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำที่สุด ได้แก่ การแนะนำห้องสมุด และเป็นกิจกรรมที่ต้องการจัดเป็นอันดับแรกด้วย
3. การจัดกิจกรรมเพื่อบริการแนะแนวการอ่าน ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำที่สุด ได้แก่ การแนะนำหนังสือ กิจกรรมที่ต้องการจัดเป็นอันดับแรก ได้แก่ การทำบรรณานุกรม
4. การจัดกิจกรรมการแสดง ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำที่สุด ได้แก่ การเชิ่กหุ่น กิจกรรมที่ต้องการจัดเป็นอันดับแรก ได้แก่ การแสดงวีวี่
5. การจัดกิจกรรมการประกวดและแข่งขัน ที่ครูบรรณารักษ์ได้จัดทำที่สุด ได้แก่ การประกวดผลงานศิลปะและความคิดเชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมที่ต้องการจัดเป็นอันดับแรก ได้แก่ การแข่งขันตอบปัญหาหรือเล่นเกม

ครูบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่าง ๆ มีความต้องการในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่าน ใน 5 อันดับแรก ได้แก่ นิทรรศการหนังสือ การแนะนำห้องสมุด นิทรรศการเทศกาลหรือวันสำคัญ ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ นิทรรศการให้คำแนะนำโดยตรง และนิทรรศการเกี่ยวกับงานห้องสมุด ตามลำดับ

A STUDY OF SITUATION AND NEEDS IN LIBRARY READING PROMOTION
ACTIVITIES OF SECONDARY SCHOOL LIBRARIES

AN ABSTRACT

BY

WILAI PRAKIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
April 1988

The purposes of this study were to study situation and needs in library reading promotion activities of secondary school teacher librarians and to compare needs in library reading promotion activities of teacher librarians in secondary schools at various sizes.

The sample of this study consisted of 86 teacher librarians of secondary schools in Bangkok Metropolis under the Department of General Education. They were 9 teacher librarians of small-medium secondary schools, 40 teacher librarians of large secondary schools and 37 teacher librarians of extra large secondary schools. They were to response the questionnaire consisted of three parts, the first part was general facts about their libraries and themselves, the second part was reading promotion activity situation and the third part was needs in reading promotion activities. The obtained data were analyzed by means of percentage and arithmetic mean.

The major finding were as follows :

1. The exhibition most teacher librarians held was a library work exhibition. The exhibition needed to be held first was a book display.
2. The activity introducing using libraries for study and research most teacher librarians held was a library introduction which was also needed to be held first.
3. The reading guidance activity most teacher librarians held was a book recommendation. The activity needed to be held first was bibliography.

4. The performing activity most teacher librarians held was a puppet show. The activity needed to be held first was revue.

5. The contest and competition activity most teacher librarians held was an artistic and creative work contest. The activity needed to be held first was a quiz or a game.

The first five reading promotion activities needed by teacher librarians of secondary schools at various sizes were a book display, a library introduction, an exhibition about festival or important days and events, a direct introductory exhibition and a library work exhibition.